

Østre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet

8. februar 2021

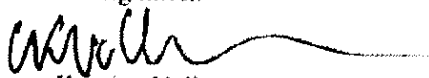
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr.: 21/02786-2
Sagsbehandler: CRJ

Justitsministeriet har ved brev af 27. januar 2021 (sagsnr. 2021-709-0270) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om betænkningen.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busch Forstbo

Vestre Landsret

Præsidenten

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

29. januar 2021

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og act@jm.dk

J.nr.: 21/02671-2
Sagsbehandler: Lars B Olesen

Justitsministeriet har ved brev af 27. januar 2021 (sagsnr. 2021-709-0270) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Justitsministeriet

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og act@jm.dk

Præsidenten

Domhuset, Nytorv 25

1450 København K.

Tlf. 99 68 70 15

CVR 21 65 95 09

administration.kbh@domstol.dk

J.nr. 9099.2021.6

Den 2. februar 2021

Ved en mail af 27. januar 2021 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Jeg skal i den anledning på vegne af byretspræsidenterne oplyse, at byretterne ikke ønsker at udtale sig om delbetænkningen.

Der henvises til J.nr. 2021-709-0270.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

From: Henriette Fagerberg Erichsen <hfe@advokatsamfundet.dk>
Sent: 09-02-2021 11:40:53 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Subject: Sv: Høring over delbetækning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold - j.nr. 2021-709-0270 (Sagsnr.: 2021 - 3)

Tak for henvendelsen.

Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

ADVOKATSAMFUNDET

SEKRETÆR, ADVOKAT OG FORMUERETSKONTOR

Henriette Fagerberg Erichsen
Sekretær

Advokatsamfundet, Kronprinsessegade 28, 1306 København K
D +45 33 96 97 28

hfe@advokatsamfundet.dk - www.advokatsamfundet.dk

Til:

Fra: Justitsministeriet (jm@jm.dk)

Titel: Høring over delbetækning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold - j.nr. 2021-709-0270

Sendt 27-01-2021 15:42

:

Se venligst vedhæftede.

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET

Formueretskontoret

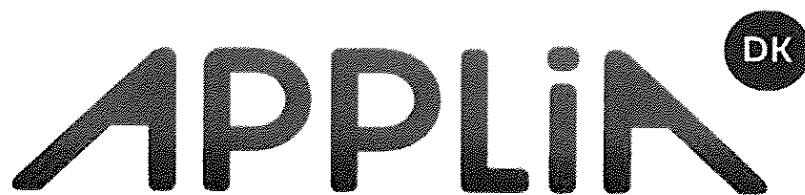
Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Valby, 24. februar 2021

Høringssvar – 2021-709-0270

Til: Justitsministeriet

Vedr: Gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og act@jm.dk

APPLiA Danmark takker for muligheden for at indgive høringssvar til det lovforslag, der foreligger – og takker for ved en tidligere lejlighed at have fået lov at give sit indspil til Udvalget.

APPLiA Danmark afgiver høringssvaret også på vegne af Consumer Electronics Danmark (tidligere BFE), som vi repræsenterer gennem samarbejdsaftalen 2019-2021.

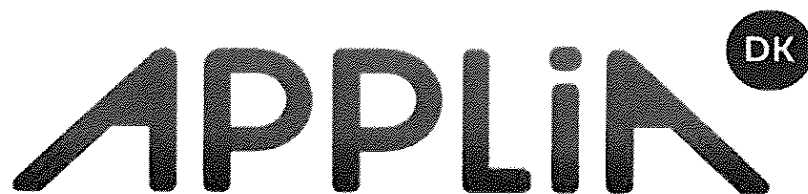
Vi repræsenterer dermed samlet producenter og importører af såvel hvidevarer, små elektriske husholdningsapparater som forbrugerelektronik.

APPLiA Danmark ønsker – på linje med udvalgets flertal – en fastholdelse af den nuværende to-årige reklamationsret og en række af de øvrige principper, denne bygger på. Vi finder, dette giver forbrugeren en fair og god beskyttelse – og vi ser ingen evidens for "grøn effekt" i en forlænget reklamationsfrist.

Vi finder, på linje med Dansk Erhverv, at Danmark overordnet set har et velfungerende regime, der sikrer såvel producenter som forbrugere rimelige rammevilkår. Vi ser bl. a. dette af det meget lille antal sager, der kommer for Forbrugerklagenævnet på vort område.

Ud fra tal fra Nævnenes Hus 28 sager i 2019 vedr. hvidevarer og små elektriske husholdningsapparater ud af et samlet salg på mere end 4.000.000 produkter.

Vi ser – som tidligere anført i brev til udvalget (oktober 2020) - ingen evidens for at en forlængelse af reklamationsretten skulle have "grøn effekt". En forlængelse, som foreslået af et mindretal, vil formentlig fordyre produkterne og skabe urealistiske forventninger hos både forbrugere og politikere.

Vi kan som gamle danske brancher ikke undlade at spore en anelse nostalgi i forslaget fra udvalgets mindretal. Det hører til i en tid, hvor hvidevarer eller TV-skærme kostede en månedsløn for forbrugeren ...

Vi forholder os ikke til hele lovkomplekset, men primært til de elementer i forslaget, der har umiddelbart har størst betydning for vores brancher. Det gælder primært lovforslagets punkt 3.15 om undersøgelsesretten og 3.16 om reklamationsretten, herunder punkt 3.16.6 om den formodede grønne effekt.

3.15

Angående "totalforbud mod undersøgelsesgebyrer".

APPLiA Danmark er enig med flertallet i udvalget om, at der ikke bør indføres forbud mod undersøgelsesgebyrer.

Hvis sælger har opfyldt sin del af aftalen og leveret en mangelfri ydelse, er det på ingen måde rimeligt, at sælger/producent skal betale et undersøgelsesgebyr.

Et forbud vil desuden i nogle tilfælde på uheldig vis lukke muligheden for at få foretaget en vurdering af et produkt, hvilket på ingen måde kan være i forbrugernes interesse. Fortsat at kæde gebyret for undersøgelsen sammen med resultatet af undersøgelsen (som i dag) giver god mening.

3.16

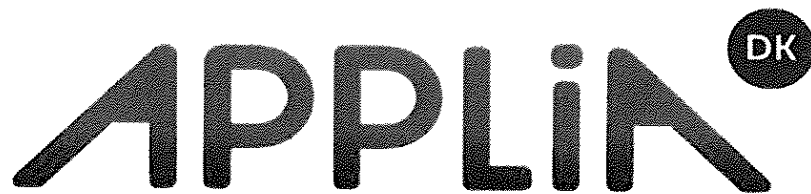
Ang. den absolutte reklamationsfrist.

Ang. reklamationsfristen er det som anført vort overordnede synspunkt, at den nuværende to-årige reklamationsfrist i praksis har fungeret fint.

Der har i debatten og i mindretallets argumentation for en seks års reklamationsfrist for hvidevarer og elektronik været en del "fakta" fremme, som både er urigtige i forhold til, hvordan virkeligheden er med hensyn til varige forbrugsgoder som hvidevarer og elektronik.

Danmark er ikke, som påstået, "bagest i bussen" på dette område. 22 af 26 EU-lande har samme længde af reklamationsretten som vi – herunder fx vort store naboland Tyskland.

I lande som Norge og Sverige har man i nogle år haft en længere reklamationsret for hvidevarer og elektronik uden nogen dokumenteret grøn effekt. Vi ser gerne bevis for denne påstand. Ifølge vore norske

kolleger er gennemsnitslevetiden på hvidevarer mm. i Norge nogenlunde som den danske – 10-14 år, afhængig af produkt, og med en svag tendens til fald over en lang årrække.

Vi finder det grundlæggende forkert at indføre nye forbrugerretlige regler med argumenter, som ikke faktisk holder.

Der er således os bekendt ingen indikation af, at den norske forbruger levetidsforlænger eller vælger "grønnere" bedre end den danske. Der er derimod i Norge og Danmark med APPLiAs fulde støtte et fremvoksende marked for certificeret genbrug, hvor forbrugeren tilbydes genbrugte ("refurbished") hvidevarer med produktsikkerhed og fuld reklamationsret. Dette har en konkret grøn og levetidsforlængende effekt, der er værd at arbejde videre med.

Ang 3.16.6 om den eventuelle "grønne effekt" af en længere reklamationsret er fremført forbløffende data fra mindretallets side.

Der henvises bl. a. til en undersøgelse i Ingeniøren/Wastetech, hvorefter "36% af hvidevarer skulle behøve reparation i år 3-5 af deres levetid". Dette har intet med virkeligheden at gøre – og misforståelsen beror på en fejlslutning af den rapport, der er tale om.

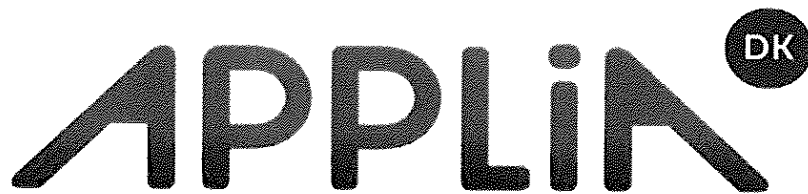
Der er i pressen skabt den myte, at også varige forbrugsgoder som hvidevarer er blevet "køb- og smid væk". Vi savner belæg også for dette. Vi minder om, at de gennemsnitlige levetider for hvidevarer hos forbrugeren ifølge Energistyrelsen er på 9-18 år (afhængig af produkt). Dette vidner om fornuftig forbrugeradfærd, da en del produkter efter 10 år med miljøfordel i forhold til fx energi- og vandforbrug kan skiftes.

Læses rapporten fra IDA er det 28% af de adspurgte, der inden for det sidste år har fået repareret et varigt forbrugsgode – og AF DISSE oplevede 36%, at der var udfordringer med produktet i år 3-5.

Dette giver max 9 pct. af forbrugerne, der får repareret et produkt i år 35. Hvordan dette kan blive et flertal må være en moderne version af H. C. Andersens eventyr om fjereren, der blev til fem høns.

Ofte vil service og reparation ud over produktets andet leveår have forbrugerens adfærd som grund – fx tilstoppede filtre eller tilkalkning. Det vil erfaringsmæssigt være få sager efter to år, hvor der er tale om en oprindelig mangel ved produktet – og hvor forbrugeren vil få medhold. Så få, at "den grønne effekt" ikke vil have nogen målbar betydning.

Dette konkrete forhold her kan muligvis belyses via Forbrugerklagenævnet.

APPLiA Danmark vil derfor gerne pege på, som udvalgets flertal og som i øvrigt også miljø- og klimaministeriet, at der konkret IKKE ER NOGEN EVIDENS for en grøn effekt af en længere reklamationsret. En seks års reklamationsret vil føre til dyrere produkter og, om muligt, negativ grøn effekt.

APPLiA Danmark og Consumer Electronics Danmark har i mange år arbejdet konkret med "grøn effekt" på både dansk og europæisk plan.

Således er hvidevarer fx blevet meget lettere de senere år, idet der er sket en reduktion af materialeforbrug ved produktion (og design) på ca. 30% siden 2011.

Vi står derfor på flertallets side i vurderingen af, at der ikke er fornødent grundlag for at foreslå en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år – heller ikke for specifikke produktkategorier.

I emneområder, vi ikke her har omtalt, tillader vi os at være på linje med høringsvaret fra Dansk Erhverv.

Venlig hilsen

Henrik Egede

Direktør, APPLiA Danmark & Consumer Electronics Danmark

APPLiA Danmark repræsenterer:

BSH Hvidevarer A/S, Candy Hoover Oy, De' Longhi Scandinavia AB, Eico A/S, Electrolux Home Products Denmark A/S, Gorenje Group Nordic A/S, Gram A/S, Groupe SEB Denmark A/S, Grundig Nordic, , JG Silverline, Melitta Nordic A/S, Miele A/S, Moccamaster Nordic, Nespresso Denmark, Nilfisk Danmark, Philips Consumer Lifestyle, Samsung Electronics Nordic AB, SMEG Nordic AB, Thermex Scandinavia A/S, Thuesen Jensen AS, Whirlpool Nordic A/S, Wilfa Danmark A/S samt Witt A/S.

APPLiA Danmark repræsenterer også Consumer Electronics Danmark, jf. samarbejdsaftale af 2019. Følgende virksomheder deltager i branchesamarbejdet omkring Consumer Electronics Danmark:

Harman/Kardon, Panasonic Nordic, Samsung Electronics AB, Sony Nordic, TCL Nordic, TP-Vision, Yamaha Music

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

AutoBranchen Danmark
Langebrogade 1
København K
1411

24. februar 2021

Høringssvar på EU-køberetsdirektiv og implementering i dansk ret og delbetækning i om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

AutoBranchen Danmark (herefter ABDK) vil gerne fremkomme med nedenstående bemærkninger til implementeringen af de to EU-direktiver om varer og digitale tjenester i dansk ret. Vi er en brancheorganisation, der repræsenterer over 1.200 medlemsvirksomheder, hvoraf størstedelen er bilforhandlere. Vi er ligeledes en del af det offentligt godkendte ankenævn: "Ankenævn for Biler", som afgør køberetlige tvister mellem forbrugere og forhandlere. Vi kan forstå, at behandlingen af implementeringen er påbegyndt, og vil derfor benytte lejligheden til at redegøre for vores synspunkter og konsekvenser for autobranchen ifm. implementeringen – på trods af, at vi ikke har stået på høringslisten – det mener vi, at vi burde.

En del af de bestemmelser, der skal implementeres, er ikke bestemmelser, der ændrer dansk ret eller praksis, hvorfor vi ikke har bemærkninger hertil. Andre bestemmelser er med til at præcisere købelovens bestemmelser, hvilket vi ligeledes bifalder.

Der er dog en række bestemmelser som ABDK ønsker at give vores indstillinger til, hvordan bedst kunne udformes, så der er mere balance mellem forbrugerrettighederne og virksomhedernes pligter. Indstillingerne skal ses i lyset af, at køb af bil uomtvisteligt er det dyreste løsøre køb en gennemsnitlig forbruger foretager. Dette skaber helt særlige omstændigheder og køberetlige problemstillinger - især i forhold til køb af brugte biler, som vi mener, at de nuværende køberetlige regler ikke i tilstrækkelig grad, tager højde for.

Især med de uforudsigelige ændringer, der vil blive implementeret i dansk købelov med bl.a. en skærpelse af formodningsperioden fra 6 måneder til 12 måneder, mener ABDK, at det generelt er på sin plads at se på den generelle balance i de nugældende regler.

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

ABDK's indstillinger

Indledningsvist vil vi bemærke, at en række af artiklerne i direktivet omhandlende varer, vil have store økonomiske konsekvenser for autobranchen, når disse bliver implementeret. Især fordoblingen af formodningsperioden, og hvis der sker en udvidelse af reklamationsperioden, som udvalgets mindretal foreslår. Vi forudser som en konsekvens heraf en fordyrelse for forbrugerne, da bilforhandlerne vil være nødsaget til at sætte priserne op på især ældre brugte biler, for at det vil kunne være rentabelt for dem at sælge bilerne med den større risiko for ansvarsdækning under den skærpede reklamationsret.

Hvis reklamationsperioden udvides til mere end de nuværende to år, som mindretallet i udvalget foreslår, vil denne fordyrelse blive endnu større, og vi forudser at mange bilforhandlere vil afholde sig fra at sælge billige, brugte biler (op til 30.000 kr.), da risikoen for tab vil være for stor. Det vil dermed afskære en del danskere for at kunne købe en bil. ABDK forudser, at flere mindre bemidlede forbrugere ikke vil have råd til en bil, eller måske vil bevæge sig ud i et civilkøb, hvor bilen købes som beset, og de dermed ingen køberetlige rettigheder har, hvis bilen har køberetlige mangler.

Bevisbyrden udvides, jf. artikel 11

Af artikel 11 (§ 77 a i forslaget til revideret købelov) fremgår det, at bevisbyrden for hvornår manglen er opstået skal udvides til mindst 12 måneder. Efter de nuværende danske regler, er det sælgerens der skal løfte bevisbyrden for, at fejlen ikke var til stede på leveringstidspunktet *de første seks måneder*, hvis sælgeren vil afvise reklamationen. Det er derfor en fordobling af den såkaldte formodningsperiode.

Dette er særdeles byrdefuldt for vores medlemmer, da det kan være meget svært at bevise om en påberåbt mangel vedrørende en slidde på en brugt bil var til stede på leveringstidspunktet/under udvikling eller ikke var til stede.

En udvidelse af formodningsperioden vil gøre, at bilforhandlerne ikke tør sælge ældre, brugte biler af frygt for, at de ikke kan løfte denne bevisbyrde og dermed skal afhjælpe efter købelovens regler. Konsekvensen bliver, at de skal afholde udgiften til flere udbedringer som følge af den udvidede periode for omvendt bevisbyrde, hvilket alt andet lige vil gøre, at forhandlerne er nødt til at sætte priserne op på bilerne.

Hvis en bilforhandler sælger en 10 på gammel bil til 30.000 kr., og kunden 8 måneder senere reklamerer over en ødelagt gearkasse, der måske koster 14.000 kr. at udskifte til en tilsvarende brugt, så bliver det hurtigt en tab for virksomheden, der gør, at de ikke længere ønsker at sælge ældre, brugte biler, fordi risikoen for tab er for stor.

Det er især for ældre, brugte biler, at problemet vil blive størst, da der er tale om en bil, der typisk har haft flere ejere, med forskellige kørselsmønstre, og som sælgeren derfor ikke har

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

samme kendskab til, som havde det været et nyt produkt eller udelukkende været i sælgerens besiddelse.

AutoBranchen Danmark er en del af den offentlig godkendte, private klageinstans "Ankenævn for Biler", som afgør tvister relateret til bilkøb og serviceydelser mellem forbrugere og virksomheder.

I delbetænkningen s. 267 er medtaget en opgørelse fra Nævnenes Hus om fordelingen mellem sager, hvor sælger har afkræftet/ikke afkræftet formodningen for, at varen var mangelsfri på leveringstidspunktet. Ud af 38 sager, har sælger i kun 9 af tilfældene kunne afkræfte formodningen for at fejlen var til stede, mens de i 19 tilfælde ikke kunne løfte bevisbyrden, og forbrugeren var derfor berettiget til at gøre mangelsbeføjelser gældende efter købelovens regler. Dette vil ofte være med en forholdsmæssig compensation eller ophævelse af købet – og ikke afhjælpning, som ellers ville bidrage bedre til genbrug og den grønne omstilling. Og dette af den simple grund, at købeloven er indrettet således, at sælger på dette tidspunkt i reklamationsforløbet, ikke længere er berettiget til at afhjælpe/reparere manglen – hvilket vi også foreslår ændret, se side 6.

Vi har ikke en samlet oversigt over sagernes udfald baseret på formodningsreglen, men det er vores umiddelbare vurdering, at den fordeling Nævnenes Hus er kommet frem til, også nogenlunde afspejler fordelingen i Ankenævn for Biler. Vi har været i kontakt med ankenævnets sekretariat, der oplyser, at de ikke har en konkret oversigt over fordelingen, men ovenstående er deres umiddelbare vurdering.

Opstår fejlen/manglen i formodningsperioden, kan det med andre ord være vanskeligt for sælgeren at løfte bevisbyrden for, at den ikke var til stede eller under udvikling på leveringstidspunktet, og især i de tilfælde, hvor der er tale om en ældre, brugt bil. Når denne formodningsperiode udvides, vil der blive flere tilfælde, hvor virksomhederne ikke kan løfte bevisbyrden, og dermed hæfter. ABDK vurderer, at det vil have den konsekvens, at bilerne vil stige i pris, for at virksomhederne kan få dækket deres meromkostninger til reklamationsager.

Som ABDK forstår direktivet, er der ikke nationalt mulighed for at reducere perioden til mindre end 12 måneder, som det fremgår af art. 11, heller ikke for brugte varer, jf. præambel 36. Det havde ABDK gerne set.

Vi må på det kraftigste opfordre til, at perioden ikke udvides til længere end 12 måneder, da en længere periode ville ødelægge det professionelle brugtbilssalg i Danmark og uomtvisteligt fordyrer bilernes pris til forbrugeren. Vi forudser at salget af ældre biler mellem private, hvor forbrugerbeskyttelsen ikke gælder, vil forøges.

Dette vil efter vores vurdering under alle omstændigheder ske med udvidelsen til 12 måneders formodningsperiode. Hvis der er nogen mulighed for det, vil ABDK opfordre til, at

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FØRSKEL

man laver en særbestemmelse for brugte (evt. varer ældre over en vis alder) varer, som direktivet har åbnet mulighed for i præambel 36. Eller/og at man ser på at ændre nuværende køberetsbestemmelser, ser de er mere balancerede mellem forbrugerens rettigheder og virksomhedens forpligtelser. Disse foreslåede ændringer, vil blive gennemgået nedenfor.

Sælgers ansvar, jf. artikel 10 (Købeloven § 83)

Sælgers ansvar for produktets fejl og mangler, der foreligger på leveringstidspunktet, er efter de nugældende nationale regler 2 år. Den periode vil direktivet fastholde og delbetænkningen fastholde. Dette er vi enige i for så vidt angår nye produkter.

Dog er det angivet i art. 10, stk. 6, at medlemsstaterne for brugte genstande kan fastsætte en kortere periode end to år, dog ikke kortere end et år.

ABDK vil gerne opfordre til, at man sætter en 12 måneders reklamationsret for brugte varer.

For ældre, brugte biler, er det særdeles byrdefuldt at en sælger har ansvaret for den brugte bil i to år. Det er en vare, som forbrugeren bruger på daglig basis, og der er mange sliddele i en bil, der løbende, naturligt er nødsaget til at blive udskiftet.

Den to års reklamationsret giver mange tvister mellem forbrugere og bilforhandlere, der er grundet i, at forbrugeren har en antagelse om at alt skal laves af forhandleren de første to år - på trods af, at de måske har købt en 12 år gammel bil. Forhandlerne bruger mange timer på gratis undersøgelse af de påberåbte mangler, skriftlige svar frem og tilbage og i sidste ende sager i et ankenævn, som ofte ender ud med medhold til forhandleren. I årsrapporten fra Ankenævn for Biler for 2019, fremgår, at forbrugeren fik fuldt eller overvejende medhold i 41 % af klagesagerne ud af de 681 sager, som nævnet behandlede i 2019. Forhandleren bliver ikke økonomisk kompenseret for al den tid de bruger på ubegrundede reklamationssager. Og alle de reklamationssager de accepterer, fordi de ikke ønsker dårlig omtale på internettet eller sager i ankenævn, som de skal bruge tid og ressourcer på.

Vi vil derfor gerne opfordre til, at man undersøger muligheden for at lave en reduceret reklamationsperiode for brugte varer (evt. over en vis alder) på 12 måneder. Dette begrundet i, at det er særdeles byrdefuldt, at en forhandler skal bære ansvaret for mangler ved en brugt varer i hele 2 år efter leveringstidspunktet. En bil består af mange slidkomponenter, der naturligt, løbende skal udskiftes. En bil er herudover en kompleks vare, der bliver brugt dagligt af de fleste forbrugere, der

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

behandler og vedligeholder bilen meget forskelligt. Der er derfor mange ubekendte ved salg af en brugt bil, og der kan opstå mange forskellige fejl i løbet af en sådan 2-årig periode, der gør, at mange brugtbilsforhandlere afholder sig fra at sælge biler med en værdi under 15.000 kr.

Om mindretallets indstilling til en udvidelse af reklamationsperioden

Det fremgår af udvalgets betænkning, at et mindretal foreslår en udvidelse af reklamationsperioden, gerne op til 6 år. En mindretallets argumenter herfor er, at en forlængelse af reklamationsperioden vil bidrage til, at producenterne laver mere holdbare varer, hvilket er godt for miljøet. Da produktet ikke skal udskiftes så hyppigt. Dette mener ABDK ikke er et holdbart argument. For det første mener ikke vi, at der er evidens for at sige, at producenterne generelt ikke laver produkter, der er lavet til at være langtidsholdbare. For det andet afhænger holdbarhedsperioden meget af, hvor godt produktet er blevet vedligeholdt og behandlet. Især for en bil er dette centralt. Hvis en bil vedligeholdes korrekt, kan den holde i min. 15 år. Det mener vi ikke er en kort holdbarhedsperiode.

Herudover er det ofte ikke producenten selv, der sælger produktet. Det er forhandlere – mellemed – som ikke har noget med produktionen at gøre. Dette gør sig i særdeles gældende for biler – Danmark er ikke et bilproducerende land. Producenten giver typisk garanti i to år fra salgstidspunktet – herefter er det forhandleren der har det fulde ansvar over for kunden. Når en brugt bil videresælges igennem en brugtvognsforhandler, er der typisk ikke længere garanti fra producenten, og forhandleren hæfter derfor selvstændigt over for forbrugeren. Brugtbilsforhandleren har typisk ikke noget med producenten at gøre, og var ikke den forhandler, der solgte bilen første gang fra ny.

Bilproducenterne har derfor som alt overvejende hovedregel ikke nogen grund til at gøre produktet mere holdbart eller lave længere garantiperioder over for kunden og forhandleren.

En længere reklamationsperiode vil derfor ikke bidrage til den grønne omstilling. Den vil tværtimod bevirke, at flere gamle biler vil blive skrottet før tid fordi det ikke er rentabelt at sælge dem – eller de vil blive eksporteret til udlandet, fremfor at leve sin sidste tid ud i Danmark. Og dette til byrde for statskassen, da eksportøren er berettiget til at få eksportgodtgørelse (afgift retur) for bilen.

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

Vi tror ligeledes, at flere mindre bemidlede forbrugere ikke vil have råd til en bil, eller måske vil bevæge sig ud i et civilkøb, hvor bilen købes som beset, og de dermed ingen køberetlige rettigheder eller klagemuligheder har, og dermed selv skal afholde udgifterne til reparation.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at reklamationsretten ikke er en holdbarhedsgaranti. Reklamationsretten sikrer, at kunder kan reklamere over fejl, der var til stede på leveringstidspunktet. Men er fejlen opstået efter bilen er leveret, er det ikke en fejl, der er omfattet af reklamationsretten. Hvis man eksempelvis har købt en 5 år gammel bil, og bremserne 9 måneder senere er slidt så langt ned, at bremseskiverne skal skiftes, så er det med overvejende sandsynlighed ikke en reklamationsmæssig mangel, da bilen på salgstidspunktet sikkert var godt nedslidte (men lovlige), og efter 9 måneders kørsel, er det helt påregneligt, at de skal udskiftes som en del af en løbende naturlig vedligeholdelse af bilen.

Langt størstedelen af de klagesager, der er i Forbrugerklagenævnet og Ankenævn for Biler, omhandler påståede mangler, der er opstået inden for 12 måneder efter købet. Årsagen hertil skal formentlig findes i, at jo længere væk fra købstidspunktet man opdager og reklamerer over en mangel, desto sværere er det at bevise, at fejlen var til stede på leveringstidspunktet.

Det er ABDK's vurdering, at en udvidelse af reklamationsperioden ikke vil bidrage til at mange flere reklamationssager vil blive accepteret, da bevisbyrden ikke vil kunne løftes af forbrugeren, fx 5 år efter leveringen af varen.

Vi tror dog, at virksomhederne vil skulle bruge endnu flere ressourcer på uberettigede reklamationssager, hvilket i sidste ende kan gøre, at de må hæve prisen på produktet.

Alternativt til en særregel for brugte varer/biler

Som alternativet til ovenstående særregel som vi har foreslået for brugte varer/biler – som kan give en udfordring i forhold til vurderingen af, hvornår der er tale om en ny eller brugt bil, så vil ABDK foreslå, at nuværende køberetsbestemmelser revideres, så der er en bedre balance mellem forbrugers rettigheder og forhandlerens forpligtelser. De foreslåede ændringer vil blive gennemgået straks nedenfor.

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

Forholdsmæssigt afslag i stedet for ophævelse

- Der er en specifik hjemmel i præambel 50, til at medlemsstaterne kan vælge ikke at give forbrugeren ret til at hæve handlen, i de tilfælde hvor sælgeren afviser en afhjælpning eller ikke foretager denne inden for rimelig tid, gratis eller uden ulemper for forbrugeren, jf. købelovens regler herom.

Alternativet til ophævelse er iht. præamblen et forholdsmæssigt afslag. ABDK indstiller til, at ***forbrugeren i tilfælde af, at der er tale om en ikke-væsentlig mangel, kun kan kræve et forholdsmæssigt afslag.***

I Ankenævn for Biler behandles mange sager, hvor karakteren af den påberåbte mindre ikke er væsentlig, men kunde og virksomhed er uenige om, om manglen er reklamationsberettigende. Det kan fx være en tvist om, hvorvidt en mindre bule eller ridse var til stede på leveringstidspunktet. Sælgeren har afvist manglen, men ankenævnet finder, at det er en mangel omfattet af reklamationsretten. Hvis forhandleren havde accepteret manglen tidligere, ville han have haft ret til at udbedre den. Men fordi sælgeren ikke har afhjulpnet rettidigt, har kunden nu ret til at hæve købet. Dette mener ABDK er en uforholdsmæssig konsekvens, som hverken kunden eller virksomheden er interesseret i. Kunden vil ofte blot have udbedret forholdet.

Varer med digitale elementer

- Det bliver i § 75 d foreslået, at sælger ved salg af varer med digitale elementer – hvor biler falder under – tilpligtes at give besked om og levere opdateringer til køberen i en periode på mindst 2 år efter købet eller den periode, som køber med rimelighed, kan forvente.

Dette vil ikke være muligt at leve op til for en sælger af brugte biler, da de ofte ikke har nogen relation til producenten/importøren, der står for opdateringerne.

Brugtbilsforhandleren er ofte 2. eller 3. sælger af bilen, og modtager ikke meddelelser om opdateringer fra producenten medmindre de har adgang til producentens system for deres forhandlernetværk, fordi de har en reparationsaftale med importøren eller er autoriseret forhandler af bilmærket.

Helt lavpraktisk er de ikke i besiddelse af opdateringerne. Det er producenten, der fabrikere opdateringerne, som de videregiver til importørerne, som så videregiver dem til forhandlerne i deres forhandlernetværk.

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

Jf. typegodkendelsesforordningerne (for biler fx 585/2018) har producenten også pligt til at stille dem til rådighed for uafhængige reparatører og ditto aktører.

Medmindre bilforhandlerne har værksted, er det ikke sikkert, at de har denne adgang. Oftest er det også svært for de uautoriserede forhandler at få de oplysninger om opdateringer mv. som de retmæssigt har ret til grundet den hårde konkurrence mellem autoriserede og uautoriserede forhandlere, og vi er derfor bekymrede for den konkurrenceforvridning mellem autoriserede forhandlere og uautoriserede forhandlere, der kan opstå, hvis forbrugeren løbende skal serviceres med opdateringer fra producenten, som med al sandsynlighed vil tilgodese forhandlerne i deres forhandlernetværk.

Herudover er en del af disse brugtvoensforhandlerne ikke specialister i det bestemte mærke, og løbende opdateringer er derfor noget, der ofte skaber udfordringer og reklamationssager.

ABDK indstiller på den baggrund til, at ***brugte biler undtages fra bestemmelsen – alternativt at køberen kan rette denne forpligtelse mod producenten.***

Tilbagelevering i tilfælde af hændelig undergang

- Nugældende § 58 foreslås videreført i sin nuværende form, indeholder en modifikation til købers forpligtelse til at tilbagelevere det solgte i tilfælde af fx en hændelig undergang. I mange tilfælde har køberen dog i sådanne tilfælde fået udbetalt en forsikringssum fra sit kaskoforsikringsselskab, hvorfor ABDK foreslår, at bestemmelsen ændres. ***Vi indstiller til, at forbrugeren forpligtiges til ved ophævelse af købet, jf. § 58, at tilbagelevere det, der er trådt i stedet for det købte,*** så de ikke både har retten til købesummen og forsikringssummen, og forhandleren står tilbage uden noget eller med en totalskadet bil. Selvfølgelig med det forbehold, er det kun er i de tilfælde, hvor kunden er kaskoforsikret (hvilket de som oftest er).
- **Lempelse til kravene ifm. et undersøgelsesgebyr**
I de nugældende regler, har sælger ret til at opkræve et undersøgelsesgebyr, hvis en undersøgelse af det købte viser sig ikke at være behæftet med en køberetlig relevant mangel. Disse regler foreslås af udvalget fastholdt. ABDK er uenig i fastholdelsen, og ønsker en ændring. ABDK mener ikke, at det er

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FORSKEL

rimeligt, at krav fortsat skal udspringe af en aftale med forbrugeren – der ofte benægter, med den følge, at sælger anses for at have nægtet at foretage afhjælpning, hvorefter kunden er berettiget til at hæve købet, fordi sælger ikke har foretaget rettidig afhjælpning i det tilfælde, hvor reklamationen viser sig at være berettiget. Også selvom manglen viser sig at være mindre væsentlig.

Forbrugeren har intet at tabe ved at afvise at betale et undersøgelsesgebyr. Hvis forhandleren ikke giver sig, og laver undersøgelsen uden at tage forbehold for et undersøgelsesgebyr, så kan kunden gå videre med sagen til fx Ankenævn for Biler, få lavet en sagkyndigerklæring her, der fastslår, at bilen er behæftet med en reklamationsmæssig mangel, og berettiget til ophævelse af købet, fordi afhjælpning ikke er sket rettidig. Det mener ABDK ikke er rimeligt.

ABDK foreslår, *at køber skal forpligtes til at betale et rimeligt undersøgelsesgebyr samt eventuelle uberettigede afholdte omkostninger til fx kundens transport, såfremt den påståede mangel ikke viser sig at være en køberetlig mangel. Alternativt/ydermere at kunden kan afskæres retten til at få manglen afhjulpet, hvis kunden afviser betaling af et rimeligt undersøgelsesgebyr.*

Retten for sælger til at hæve handlen, når afhjælpning er uforholdsmæssig dyr

- Efter den foreslåede § 78 a, stk. 2 har sælger har ret til at hæve handlen, hvis det kommer til at koste uforholdsmæssigt meget at udbedre den påberåbte mangel set i lyset af købesummen. Dette er en fortsættelse af nugældende regler. ABDK foreslår at der laves en tilføjelse til den foreslåede § 78 a, stk. 2, således at uforholdsmæssigheden også vurderes i forhold til eventuelle tidligere, udbedrede reklamationer. Således, at der foretages en samlet vurdering, så sælgeren vil have ret til at hæve købet, hvis udbedringerne samlet set i perioden har været uforholdsmæssig store.

Især på brugte biler, opstår der i reklamationsperioden ofte flere uafhængige af hinanden køberetlige mangler, og det er ofte først ved 2. eller 3. udbedring, at sælger kan se, at udbedringen vil blive uforholdsmæssig dyr for ham, og at en ophævelse vil være bedre.

AutoBranchen Danmark

VIDEN TIL FØRSKEL

Vi håber, at ministeriet vil medtage vores forslag i høringsprocessen, så vi kan få en Købelov, der er afbalanceret mellem købers rettigheder og sælgers forpligtelser til gavn for begge parter.

Med venlig hilsen

AutoBranchen Danmark

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København
Sendt til: jm@jm.dk og act@jm.dk

Bilbranchens høringsvar til udvalgsbetænkning, sagsnr. 2021-709-0270.

Bilbranchen har modtaget delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold i høring.

Bilbranchens medlemmer handler særligt med varige forbrugsgoder i form af biler og motorcykler. Det er varige forbrugsgoder, der er teknisk komplicerede, med høj værdi og lang holdbarhed. Biler og motorcykler kan sagtens have en holdbarhed på 10-15 år. Det bemærkes også, at det er nogle af de få typer af forbrugsgoder, hvor der er et stort og organiseret salg af brugte varer fra erhvervsdrivende til forbrugere. Derfor har særligt reklamationsfristens længde og reglerne for brugte varer betydning for Bilbranchens medlemmer.

Bilbranchen støtter udkastet til implementering af de to forbrugerkobsdirektiver. Implementeringsforslaget er overordnet udtryk for en passende balance mellem de involverede hensyn og er samtidig, så vidt muligt, en fortsættelse af den gældende, hensigtsmæssige danske regulering af forbrugerkøb.

Balance i reglerne

Det er Bilbranchens vurdering, at de gældende regler i købeloven giver en passende balance mellem forbruger- og erhvervssidens interesser. Bilbranchen er derfor enig med flertallet i udvalget om, at der ikke bør ændres på bl.a. reklamationsfristen længde.

Bilbranchen vil opfordre til, at der ved ændringer af reglerne tilstræbes, at den nuværende balance i reglerne opretholdes. Det ligger fast, at formodningsreglen som minimum vil blive ændret fra et halvt til et helt år. Der sker derfor en ændring af balancen mellem forbruger- og erhvervssidens interesser.

I direktiv 2019/771 (varedirektivet), art. 10, stk. 6 fremgår det:

"Medlemsstaterne kan for brugte genstande fastsætte, at sælgeren og forbrugeren kan indgå aftale-vilkår eller aftaler med en kortere ansvarsperiode eller forældelsesfrist end dem, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 5, forudsat at en sådan kortere periode eller frist ikke må være kortere end et år".

For at fastholde den nuværende balance i reglerne, foreslår Bilbranchen, at der bliver indført regler, der giver sælgeren og forbrugeren mulighed for ved visse brugte genstande at indgå aftale om reklamationsfrist ned til et år. Se forslag herom nederst.

Reklamationsfristens længde

Længere reklamationsfrist fører ikke i sig selv til mere holdbare produkter. Det har alene betydning for, hvor lang tid efter et køb man kan klage over en fejl. Det bemærkes også, at langt de fleste fejl opstår inden for kortere tid efter købet. Tiltag der skal øge produkters levetid og dermed bidrage til den grønne omstilling, skal derimod være mere målrettede. En række fornuftige, målrettede tiltag er i gang på EU-niveau, hvilket også er det rette lovgivningsniveau for sådanne tiltag.

Når biler og motorcykler har en vis alder - uanset om de oprindeligt er købt som ny eller brugt - bliver det mere vanskeligt for den erhvervsdrivende at vurdere om en fejl skyldes en oprindelig mangel eller er udtryk for almindelig slid. Den erhvervsdrivende har heller ikke indflydelse på, hvordan varen benyttes.

Der tages i vidt omfang højde for usikkerhederne med slid i selve mangelbedømmelsen. Da biler og motorcykler er teknisk komplicerede varer, kan det dog stadig være forbundet med betydelige omkostninger for forhandlerne bare at håndtere reklamationen og undersøge varen. Jo længere reklamationsfrist, jo længere tid er forhandleren forpligtet til at håndtere reklamationen. Omkostningerne hertil vil ende hos forbrugerne i form af højere priser. Dertil kommer risikoen for konflikter med forbrugerne.

Ved en ændring af balancen mellem forbruger- og erhvervssidens interesser, f.eks. i form af længere reklamationsfrist, kan det også blive sværere for forbrugere at sælge deres brugte bil eller motorcykel. Den erhvervsdrivende vil enten give mindre for den, kun formidle salget eller helt afstå fra at købe eller formidle den. Hvis flere salg sker ved de såkaldte formidlingssalg, vil det ikke være til gavn for forbrugernes interesser, da køber så skal rette sit krav mod en privat sælger. Et sådan krav vil være sværere at forfølge for køber, blandt andet fordi der vedrørende biler og motorcykler så ikke kan klages til Ankenævn for biler.

Mangler der konstateres inden for 30 dage

Bilbranchen støtter ligesom udvalgets store flertal, at der ikke er grundlag for at give køberen et andet sæt beføjelser, blot fordi en mangel opdages inden for 30 dage.

Ved salg af biler og motorcykler vil det være meget byrdefuldt, hvis selv uvæsentlige fejl, der opdages inden for 30 dage, giver køberen udvidede beføjelser. Det bemærkes, at forbrugeren allerede er beskyttet af formodningsreglen.

Forslag

Bilbranchen foreslår, at det skal være muligt for forbruger og sælger ved salg af brugte varer at indgå aftale om reklamationsfrist ned til et år. Muligheden for at indgå aftale om reklamationsfrist ned til et år, skal dog kun gælde for brugte varer over en vis alder. Eksempelvis vil en bil anses for brugt, hvis den af forhandleren er brugt i få måneder som demobil. Ved en sådan brugt bil bør det ikke være muligt at indgå aftale om en kortere reklamationsfrist.

Bilbranchen foreslår endvidere, at den erhvervsdrivende skal have bevisbyrden for varens alder. På den måde vil tvivl om varens alder komme forbrugeren til gode.

Med venlig hilsen

Niels Bruun
Chefkonsulent

From: Mette Hoffgaard Ranfelt <mette@dn.dk>
Sent: 23-02-2021 20:50:01 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Subject: Sags. nr. 2021-709-0270

Kære Anne Cathrine Toftemann

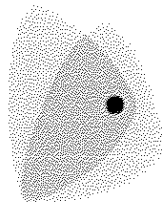
Danmarks Naturfredningsforening støtter Forbrugerrådet Tænks/Martha Nør Kjeldsens mindretalsudtalelse om reklamationsrettens længde afsnit 3.16.18 i Delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Venlig hilsen

Mette Hoffgaard Ranfelt
Miljøpolitisk chefrådgiver

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Tlf.: +45 39174000
Mobil: +45 31193251
E-mail: mette@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

DANSK AUTOGENBRUG

T: + 2444 8070 · M: post@autogenbrug.dk

W: autogenbrug.dk

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Sendt pr. e-post: jm@jm.dk
act@jm.dk

24. februar 2021

Høringssvar, sagsnummer 2021-709-0270:

*Delbetænkning 1 om gennemførelse af Varedirektivet
og Direktivet om digitalt indhold i den danske Købelov*

Dansk Autogenbrug har noteret, at Justitsministeriet har udsendt ovennævnte Delbetænkning 1 indeholdende udkast til en revision af Købeloven med henblik på implementering af direktiverne i høring.

Dansk Autogenbrug (DAG) er brancheorganisation for landets offentligt godkendte autogenbrug. Virksomhederne beskæftiger sig med miljøbehandling af udtjente og total-skadede biler og demonterer og markedsfører reservedele herfra til både værksteder og forbrugere. Endvidere sælges her – typisk i beskeden omfang – brugte biler.

Lovudkastet, der har til formål at indføre EU's Varedirektiv og Direktivet om digitalt indhold i dansk lov, beskriver en række ændringer af så indgribende karakter, at DAG – til trods for ikke at være optaget på listen over indbudte høringsparter – tillader sig at knytte en række bemærkninger og forelægge enkelte forslag.

Bemærkningerne knytter sig væsentligst til forslag om ændringer af Købeloven med baggrund i Varedirektivet og drejer sig om:

Lovudkastets § 75 d:

Sælgers forpligtelse til at meddele om og levere opdateringer jf. Varedirektivets art. 7 i en periode svarende til reklamationsretten på to år

DAG skal indledningsvis bemærke, at ethvert køretøj af nyere beskaffenhed må anses som omfattet af definitionen af varer med digitale elementer, jf. lovforslagets § 3 a. Det gælder dermed også visse enkeltkomponenter som navigationsanlæg, Advanced Driver Assistance Systems (ADAS) og andre softwareafhængige komponenter, der vil kunne forventes "udvundet" og anvendt til genbrug, tilmed i stigende grad i takt med udbredelsen af el- og hybridbiler.

På den baggrund skal DAG anføre, at en pligt til at orientere om og levere opdateringer til private forbrugere vil virke uforholdsmæssigt bebyrdende for særligt uafhængige bilforhandlere, værksteder og leverandører af enkeltstående reservedele, idet disse kun med møje har adgang til bilproducenternes servicebulletin'er og i givet fald aktivt må søge disse igennem pr. enkelt solgt bil/brugt komponent for at kunne efterleve bestemmelsen.

DAG er imidlertid opmærksom på, at der er tale om implementering af en ufravigelig direktivbestemmelse. DAG kunne på denne baggrund foreslå at indarbejde en parallel til forslagets § 75 d, stk. 5 om adgangen for sælger og køber til at indgå aftale om, at en

DANSK AUTOGENBRUG

T: + 2444 8070 · M: post@autogenbrug.dk
W: autogenbrug.dk

bestemt egenskab ved salgsgenstanden afviger fra kravene i stk. 1., hvorved dette fordrer forbrugersens udtrykkelige samtykke.

Lovudkastets § 83, stk. 1

Reklamationsretten

DAG skal udtrykke tilfredshed med, at udvalget afstår fra at foreslå en forlængelse af den almindelige reklamationsret ud over de gældende to år; et valg, der ellers hjemles i Varedirektivets art. 10, stk. 6.

Dansk Autogenbrug vil dog generelt opfordre til at gentænke muligheden for at undtage brugte genstande fra den almindelige reklamationsret, således Varedirektivets art. 10, stk. 6.

For en "genbrugsbranche" som Dansk Autogenbrug er det naturligt at nære en ambition om at fremme den cirkulære økonomi som led i den grønne omstilling. Herunder hører, at genstande bør kunne repareres, levetidsforlænges og videresælges med henblik på at reducere energi- og ressourceforbrug ved fremstilling af nye produkter. En kortere reklamationsret vil sikre genbrugte genstande den fornødne konkurrencekraft og anspore forbrugerne til at overveje at købe brugt – med de forbehold for en kortere restlevetid, der nødvendigvis må tages.

DAG er fuldt opmærksom på de vanskeligheder, som Forbrukerrådet i Norge giver udtryk for ved håndteringen af bestemmelserne om kortere reklamationsret for brugte genstande. Det foreslås på denne baggrund at etablere en "positivliste" for genstande, for hvilke der kan indgås aftale om en kortere reklamationsret, med angivelse af genstandenes alder og forventede levealder ved salg.

Vi henviser yderligere til Tabel 6, delbetænkningens p. 274, hvoraf det fremgår, at en række lande har benyttet sig af det tidligere Forbruger købsdirektivs mulighed for en kortere reklamationsret for brugte genstande.

Lovudkastets § 77, stk. 3

Formodningsreglen

Med lovudkastets oplæg til § 77, stk. 3 bestemmes, at den såkaldte formodningsregel forlænges med 6 måneder til ét år, således Varedirektivets art. 11, stk. 1. Formodningsreglen indebærer, at forbrugeren i hele reklamationsrettens forløb skal bevise, at der foreligger en mangel, og at sælger under formodningsperioden skal bevise, at manglen ikke forelå ved genstandens levering.

En forlængelse af formodningsperioden til ét år forekommer byrdefuld i almindelighed og for så vidt angår biler for autobranschen i særdeleshed.

Delbetænkningen gennemgår p. 268 og frem en lang række interessante – og sine steder relevante – betragtninger om formodningsreglens betydning for den grønne omstilling, herunder incitamentet for producenterne til at fremstille produkter, der holder længere eller er mere reparerbare.

Dansk Autogenbrug har den opfattelse, at en forlængelse af formodningsreglen kan føre til, at der enten markedsføres færre brugte genstande, eller at priserne på disse stiger med ringere konkurrencekraft for brugte varer til følge. Det følger naturligvis af, at sælger må indregne en større risiko ved afsætning af især brugte genstande. Konkret kan det indebære, at forhandlere – herunder vores virksomheder – vil afstå fra at markedsføre billigere, men fortsat "levedygtige" biler, der herefter vil skulle skrottes, hvor-

med også muligheden for at afsætte brugte reserve- og pladedele ville blive forringet. Det er der ikke megen cirkulær økonomi i. Alternativt kan de brugte biler blive eksporteret, hvormed et fromt ønske om at få ældre, mindre miljøvenlige biler væk fra vejene, ej heller opfyldes.

Det nævnes i denne sammenhæng, at Frankrig, jf. Tabel 4, delbetænkningens p. 266, adskiller sig fra de fleste lande ved nok at have en ekstraordinær lang formodningsperiode (2 år) for nye genstande, men kun 6 måneder for brugte.

Almindelige betragtninger –

Stigende behov for at sondre mellem nyt og brugt

Varedirektivet og Direktivet om digitalt indhold har til hensigt at modernisere og skærpe forbrugerbeskyttelsen på flere punkter og skaber desuden nye retsregler, når det gælder digitalt indhold og digitale tjenester – alt sammen prisværdigt.

Men jo mere garnet strammes – jo større økonomisk risiko sælger tager – desto større bliver behovet for at sondre mellem nye og brugte genstande, især genstande fra et vist prisniveau og med en vis forventet levealder.

Som antydnet ovenfor opfordrer DAG til at overveje differentierede reklamationsfrister – med tanke for de udfordringer, der ligger i at udforme og efterfølgende forvalte disse – således som Varedirektivet giver hjemmel til. Baggrunden er ønsket om at fremme den cirkulære økonomi som led i den grønne omstilling ved at styrke markedsføring og afsætning – og dermed reparation og levetidsforlængelse – af brugte genstande. For bilers vedkommende vil der endvidere foreligge et element af forventningsafstemning over for forbrugerne. Her har selv forbrugernes egen organisation, FDM, til tider fundet fornødent at advare om, at man ikke kan forvente det samme af en brugt bil som af en ny.

Et effektivt genbrugsmarked – med sikring af såvel sælger som forbrugers retsstilling – vil med andre ord tilføre den cirkulære økonomi ny dynamik. En sådan vil en moderne købelov kunne bidrage til.

Med venlig hilsen
DANSK AUTOGENBRUG

ADAM PADE
Branchedirektør

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 Kbh K

Taastrup, den 24. februar 2021

Fremsendt pr. e-mail: jm@jm.dk cc act@jm.dk

J. nr. 2021-709-0270; Høring over delbetænkning I (1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Dansk Bilbrancheråd har med stor interesse gennemlæst delbetænkning 1 om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, herunder udvalgets overvejelser og det heraf affødte udkast til ændringer i købeloven.

Dansk Bilbrancheråd skal dog på det kraftigste kritisere, at rådet ikke er anført som høringsberettiget. Da Dansk Bilbrancheråd er den absolut største brancheorganisation for bilvirksomheder i Danmark og herved repræsenterer mere end 1.000 bilsælgernde virksomheder, ønsker rådet at indgive et selvstændigt høringssvar med fokus på de særlige udfordringer, der gør sig gældende indenfor især salg af brugte biler.

Dansk Bilbrancheråd skal på baggrund heraf fremsætte følgende indstilling med tilhørende bemærkninger til en række elementer. Indstillingen skal ses i lyset af, at en bil – ny eller brugt – er det absolut dyreste løsøre-køb, som den gennemsnitlige forbruger foretager. Denne erkendelse skaber helt særegne problemstillinger i forhold til køb, herunder især til køb af brugte biler.

1. DANSK BILBRANCHERÅDS INDSTILLING

Dansk Bilbrancheråd skal indstille til, at følgende elementer af lovforslaget ændres/ikke gennemføres:

- Der er en specifik hjemmel i præambel 50 til, at medlemsstaterne kan vælge ikke at give forbrugeren adgang til at hæve handlen, såfremt sælger afviser en afhjælpning eller ikke foretager denne inden rimelig tid, gratis eller uden ulempe. Alternativet hertil er iht. præambelen et forholdsmæssigt afslag. Rådet indstiller til, **at forbrugeren i tilfældet af, at der ikke er tale om en væsentlig mangel, kun kan kræve et forholdsmæssigt afslag**, jf. nedenfor pkt. 3.1.
- Det foreslås i § 75d, at sælger ved salg af varer med digitale elementer – hvorunder biler falder – forpligtes til at give besked om og levere opdateringer til køber i periode på mindst 2 år efter købet eller den periode, som køber med rimelighed kan forvente. Denne forpligtelse vil i praksis være umulig at gennemføre for sælgeren af den brugte bil, og derfor foreslår rådet, **at brugte biler undtages herfor, alternativt, at køber kan rette denne forpligtelse mod producenten**, jf. nedenfor pkt. 3.2.
- Nugældende § 58, der foreslås videreført i sin nuværende form, indeholder en modifikation til købers forpligtelse til at tilbagelevere det solgte i tilfælde af fx

hændelig undergang. I mange tilfælde har køberen dog i sådanne tilfælde fået udbetalt en forsikringssum fra sit kaskoforsikringsselskab, hvorfor rådet foreslår, **at forbrugeren forpligtes til, ved ophævelse med afsæt i § 58, at tilbagelevere det, der er trådt i stedet for det købte**, jf. nedenfor pkt. 3.3.

- De nugældende regler om, at sælger kan kræve et undersøgelsesgebyr, såfremt en undersøgelse af det købte viser sig ikke at være behæftet med en køberetlig relevant mangel, foreslås fastholdt. Imidlertid finder rådet det ikke rimeligt, at sælgers krav fortsat skal udspringe af en aftale med forbrugeren, der ofte nægter med den følge, at sælger anses for at have nægtet at foretage afhjælpning, hvorved køber iht. første pind (ovf) kan hæve handlen for en bagatel. Rådet foreslår på det grundlag, at **køber forpligtes til at betale et rimeligt undersøgelsesgebyr samt eventuelle uberettigede afholdte omkostninger til fx transport, såfremt det solgte ikke viser sig at lide af en køberetlig relevant mangel**, jf. nedenfor pkt. 3.4.
- Som følge af, at især en brugt bil kan få flere uafhængige køberetligt relevante mangler, kan udbedring heraf ende med at blive en bekostelig affære for sælger. Derfor foreslår Dansk Bilbrancheråd, **at der foretages en tilføjelse til den foreslåede § 78a, stk. 2, således at uforholdsmæssigheden også vurderes i lyset af eventuelle tidligere udbedrede forhold, således at der foretages en samlet vurdering, således at sælger tillægges en ret til at hæve handlen, hvis udgifterne til udbedring samlet set har været uforholdsmæssig**, jf. pkt. nedenfor 3.5.
- For den samlede forståelses skyld – herunder når Markedsføringslovens regler om handelsgarantier og erklæringer i den sammenhæng sanktionsbelægges – skal rådet opfordre til, **at der foretages en henvisning til Markedsføringsloven i Købelovens § 86a eller at artikel 17 implementeres fuldt ud i § 86a**, jf. nedenfor pkt. 3.6

De oplyste forslag vil blive nærmere behandlet nedenfor i punkt 3 efter et kort afsnit vedrørende overordnede betragtninger omkring netop bilsalg og dets betydning i samfundet.

2. OVERORDNEDE BETRAGTNINGER

Dansk Bilbrancheråd skal bifalde, at udvalget i det væsentligste har tilstræbt en gennemførelse, der ikke indebærer overimplementering, ligesom rådet skal bifalde, at udvalget i udkastet til ændringerne i købeloven har haft fokus på sproglig forenkling.

Dansk Bilbrancheråd skal dog stille sig stærkt uforstående overfor, at det alene er Nævnenes Hus, der har bidraget til Udvalgets arbejde. Rådet er utilfreds med, at Ankenævn for biler, der som det eneste, offentligt godkendte nævn, behandler sager om biler og en række andre motorkøretøjer, ikke er blevet inddraget til belysning af eksempelvis hvor ofte sælger rent faktisk er i stand til at afkræfte formodningsreglen indenfor netop køb og salg af især brugte biler (jf. delbetænkningens tabel 5 på side 267).

En bil er det største og dyreste individuelle løsøre købt den almindelige forbruger foretager, og markedet for brugtbiler i Danmark er enormt. Derfor er der også for biler – og måske især brugte biler – et helt særegent marked, hvor selv en billig bil kan være dyr for nogen, og hvor det er vanskeligt for ikke at sige umuligt eksempelvis at afkræfte formodningsreglen for en sælger. Det medfører en række helt specielle konsekvenser for netop brugtbilmarkedet, som ikke synes behandlet af udvalget i betænkningen.

Dansk Bilbrancheråd skal på det grundlag opfordre Justitsministeriet og udvalget til at søge oplysninger om statistik hos Ankenævn for biler, idet det er rådets opfattelse, at sælger kun

i ganske få tilfælde er i stand til at løfte sin bevisbyrde i formodningsreglen, idet stort set enhver defekt, som en bil lider, pr. definition har været under udvikling helt tilbage fra bilens produktion. Det er med andre ord et produkt, der er – anvendt iht. dets formål – slides; og også slides unormalt i forhold til vaskemaskiner og mobiltelefoner. Af denne årsag er der også faste serviceintervaller og andre vedligeholdelsesforpligtelser for bilejerne i hele bilens levetid, såfremt bilen skal kunne præstere optimalt.

Dansk Bilbrancheråd har noteret sig, at det har været en væsentlig del af udvalgets kommissorium at indtænke de miljømæssige konsekvenser af de enkelte tiltag i form af overvejelser om den grønne omstilling. I den forbindelse er det af allerstørste væsentlighed at notere sig, at Danmark IKKE er et bilproducerende land, hvorfor enhver tanke om, at længere frister til forbrugerne vil nudge producenterne til at producere produkter, der holder længere, end i dag, er rent nonsens – i hvert fald på bilområdet. Når dertil kommer, at Danmark har Europas højeste bilafgifter, så er det også af yderste vigtighed at notere sig, at en bil er en stor investering for langt de fleste bilkøbere, der ikke på samme måde som en mobiltelefon, er underlagt mode-luner m.v.

For Dansk Bilbrancheråd er det derfor vigtigt at pointere, at det i forvejen er meget dyrt at være forbruger-bilejer i dag, og at rådet frygter, at en række af de tiltag, der foreslås (og især er plæderet for af udvalgets konsekvente mindretal), enten vil hæve bilpriserne – især på de billigere biler – eller skabe en endnu større miljøbelastning, fordi ellers brugbare biler i prisklassen op til 30.-50.000 kroner, fremover vil blive sendt til ophug eller eksporteret til udlandet fremfor at leve tiden færdig i Danmark. Se nedenfor under punkt 4 for yderligere om konsekvenserne.

Ud af et samlet antal solgte personbiler på 198.132 enheder i 2020 – brugte såvel som nye – blev der indbragt 628 klager for Ankenævn for biler, hvoraf ca. 80 % handlede om køb. Dette tal fremhæves for at vise, hvor få tvister, der reelt set er omkring køb af brugte biler.

3. BEMÆRKNINGER TIL DE ENKELTE PUNKTER I RÅDETS INDSTILLING

Dansk Bilbrancheråd har fremsat en række forslag til ændringer – både til det fremsatte forslag, men også til et par bestemmelser, der ikke foreslås ændret, men som i praksis giver en række udfordringer.

3.1. AFSKAFFELSE AF OPHÆVELSESADGANG FOR IKKE-VÆSENTLIGE MANGLER

(Forbruger)køber skal kunne hæve et køb, hvis det solgte lider af væsentlige mangler. Heraf følger, at hvis det solgte lider af uvæsentlige mangler, så må (forbruger)køber finde en anden, mere passende, mangelsbeføjelse.

I dag har køber ret til at ophæve et køb uanset manglens karakter, hvis sælger afviser afhjælpning eller ikke foretager den iht. betingelserne for en afhjælpning. Oprindeligt har bestemmelsen herom i § 78, stk. 4 været tænkt som en opdragende bestemmelse, men den fuldstændige ordlydsfortolkning fører til tider til resultater, der både er urimelige, upassende og skadelige for samfundsøkonomien.

Et helt konkret – og spritnyt – eksempel fra ankenævn for biler kan fremhæves, jf. straks nedenfor. Det skal bemærkes, at Ankenævn for biler generelt har anlagt en liberal tilgang til bestemmelsen for netop at undgå alt for store samfundsøkonomiske skadevirkninger ved selv små, bagatelagtige mangler, hvor andre beføjelser på alle måder kan tilgodese forbrugerhensynet og retsfølelsen.

En forbruger havde i maj 2019 købt en brugt Opel Insignia fra 2015 til 214.000 kr. Bilen havde på købstidspunktet kørt 135.000 km. Indenfor de første 6 måneder efter købet reklamerede køber over en række forhold, herunder bilens adaptive fartpilot, og sælger fik bilen ind til undersøgelse forud for afhjælpning. Sælger kunne ikke finde fejl ved fartpiloten og afviste reklamationen – parterne var enige om, at der var tale om en periodisk fejl, der kun opstod 1-2 gange på en strækning over 70 km. Forbrugeren indbragte sagen for Ankenævn for biler, hvor han nu klagede over en række andre forhold, herunder ved bilens bagklap, en lysende motorlampe m.v. En sagkyndig i ankenævnet vurderede, at en række af fejlene havde været til stede på købstidspunktet og sælger tilbød herefter straks afhjælpning, også for de forhold, der først var påpeget under sagen i ankenævnet. Den sagkyndige vurderede, at alle fejl kunne udbedres for ca. 17.000 kr. – dvs. ca. 8 % af købesummen.

Forbrugeren havde krævet, at handlen blev ophævet som følge af, at sælger ikke rettidigt havde foretaget vederlagsfri afhjælpning iht. § 78, stk. 4.

Ankenævnets flertal fandt, at forbrugeren – henset til, at udbedring kunne ske for et yderst behersket beløb – skulle have et afslag i købesummen på 17.000 kr. Mindretallet – bestående af forbrugerrepræsentationen – krævede handlen ophævet med specifik hjemmel i § 78, stk. 4. Afgørelsen er afsagt iht. flertallets votum.

Afgørelsen er blot én af mange, der viser, at selv bagatel-agtige mangler, der kan udbedres for forholdsvis få midler, reelt set – med forbrugerrepræsentationen som bannerfører – ophæves med betydelige samfundsøkonomiske konsekvenser til følge. Man kunne fristes til at tro, at visse forbrugere anvendte netop denne beføjelse til at fortryde købet af en bil, hvor sælger – trods forsøg i øvrigt – ikke har formået at finde en konkret fejl. Det skal i den forbindelse erindres, at motorkøretøjer i stadigt stigende omfang bliver mere og mere højteknologiske selv for specialister, jf. nedenfor om et alternativ.

Dansk Bilbrancheråd har især noteret sig den adgang, der er for medlemsstaterne i præambel 50 til selv at vælge, hvilken beføjelse, køber tillægges i tilfælde af sælgers manglende afhjælpning. Rådet har yderligere noteret sig, at udvalget omkring netop dette spørgsmål var usædvanlig stort delt, og Dansk Bilbrancheråd skal med afsæt heri stille forslag om, at (forbruger)køber af i hvert fald motorkøretøjer fratages muligheden for ophævelse for uvæsentlige mangler og henvises til at kræve manglen udbedret andetsteds for sælgers regning eller et forholdsmæssigt afslag. Begge beføjelser vil på alle måder tilgodese forbrugerhensynet og samtidig understøttes af samfundsøkonomiske real-betragtninger og den grønne omstilling.

Alternativt – og idet en del af udfordringen kan ligge i, at sælger ikke formår fuldstændigt at udbedre en køberetlig relevant mangel, eksempelvis fordi der er tale om en periodisk fejl – kunne en udvidet afhjælpningsret gives på de teknisk (stigende) komplicerede motorkøretøjer.

Et andet aspekt af at (forbruger)køber gives ophævelsesadgang for selv helt uvæsentlige, bagatel-agtige, forhold er konkursrisikoen. Hvis køber kræver et køb ophævet i medfør af § 78, stk. 4 og sælger går konkurs, tilsiger det samlede samfundshensyn – men i særdeleshed også forbrugerhensynet – at køber alene ydes en økonomisk godtgørelse for den værdi, manglen har, fremfor at skulle nøjes med dividende fra konkursboet mod fuld tilbagelevering af bilen/motorkøretøjet. Forbrugers krav på at få købesummen tilbage er i den sammenhæng et simpelt krav iht. konkursloven, hvorimod boet vil have krav på at få bilen tilbageleveret.

Dansk Bilbrancheråd er opmærksom på, at de fleste forbrugerkøbere i denne situation formentlig vælger at ændre den påberåbte mangelbeføjelse; hvilket dog i kraft af at meddelelsen om anvendelse af en bestemt beføjelse alt andet lige må anses som et påbud, der har virkning ved fremkomst, og således ikke åbenbart kan ændres egenhændigt – særligt ikke, hvis modtageren har indrettet sig efter påbuddet.

3.2. SPECIFIK UNDTAGELSE FOR SÆLGER-PLIGT TIL OPDATERINGER IFHT. BILER

Nyere biler – og andre motorkøretøjer, herunder motorcykler, campere, traktorer m.v. – leveres med digitale elementer. Det er noteret, at udvalget i delbetænkningen er opmærksom herpå.

Imidlertid – og blandt andet som følge af, at Danmark ikke er et bilproducerende land – er der en række udfordringer forbundet hermed.

Det stillede forslag til § 75d ses i overensstemmelse med varedirektivets art. 7, stk. 3, men Dansk Bilbrancheråd skal stille i forslag, at sælgers pligt til at sikre at køber får besked om opdateringer for motorkøretøjer, især brugte, kobles sammen med de service, som køber alt andet lige skal have foretaget på køretøjet som foreskrevet af køretøjsproducenten.

I praksis vil forpligtelsen – i sin rene form – kræve, at bilforhandlere, der sælger brugte biler – hvilket i praksis reelt set er alle bilforhandlere i Danmark – skal overvåge samtlige solgte biler i en periode på mindst 2 år efter salget på daglig basis for at kunne meddele køber, om, der er en opdatering, der har funktionsrelevans.

En sådan forpligtelse virker helt uoverskuelig, og vil kræve enorme både tidsmæssige og økonomiske ressourcer hos samtlige bilforhandlere i Danmark – et forhold, der uomtvisteligt vil højne brugtbilpriserne.

Derudover er der en helt lavpraktisk udfordring i at gøre bilforhandlerne i stand til at få adgang til samtlige opdateringer på de biler, de har solgt. Det er i praksis bilfabrikanten et sted ude i verden, der fabrikker opdateringerne, og meddeler disse til importørerne i de enkelte lande (herunder EU's medlemsstater). Importørerne stiller opdateringerne til rådighed for deres autoriserede netværk af forhandlere, ligesom de iht. typegodkendelsesforordningerne (for biler fx 585/2018) har pligt til også at stille dem til rådighed for uafhængige reparatører og ditto aktører.

Medmindre bilforhandlerne samtidig har værksted, er det ikke givet, at bilforhandleren har adgang til opdateringerne, som praksis er i dag.

Derudover oplever især de uafhængige aktører, dvs. ikke-autoriserede bilvirksomheder, vanskeligheder ved at få adgang til opdateringer (herunder til rent faktisk at eksekvere dem på køretøjerne), og som en naturlig del heraf også vanskeligheder ved at se, om opdateringen er funktionsrelateret eller en decideret opgradering. Disse vanskeligheder skyldes, at der er en benhård konkurrence mellem de autoriserede bilvirksomheder og de ikke-autoriserede bilvirksomheder. Konkurrencen udspringer af, at de autoriserede bilvirksomheder netop "autoriseres" under producenterne, og at alle andre værksteder og bilforhandlere er helt afhængige af at have samme adgang til bilerne, herunder reservedele, data, reparationsvejledninger, opdateringer m.v. som producenter giver deres egent autoriserede netværk. Dette samspil er nøje reguleret af EU-retten, men trods denne regulering, forsøger de autoriserede bilvirksomheder dagligt at gøre det vanskeligt for de uautoriserede bilvirksomheder at få den adgang, de retligt har krav på. Konkurrencen har blandt andet givet sig udslag i, Dansk Bilbrancheråd har et korps af advokater, der dagligt arbejder for at sikre, at de rettigheder og forpligtelser, som EU-retten giver grundlag for.

Langt størstedelen af opdateringer på køretøjer foretages i dag ved motorkøretøjets indlevering til ordinært service, hvor et værksted – autoriseret eller uafhængigt – vil foretage en undersøgelse af, om der foreligger opdateringer i bilens eget system, og i givet fald lade disse installere, uanset hvilken opdatering, der er tale om.

I og med bilejeren har det løbende ansvar for at foretage korrekt vedligeholdelse af sin bil/sit motorkøretøj iht. den enkelte fabrikants forskrifter, er det Dansk Bilbrancheråds klare opfattelse, at sælger forpligtelse iht. den foreslåede § 75d, bør være sekundær i forhold til købers almindelige vedligeholdelsespligt.

Alternativerne er astronomiske administrative byrder for i princippet enhver sælger af en brugt bil, som ikke synes at stå mål med det forbrugerhensyn, der bærer forslaget.

Dansk Bilbrancheråd er opmærksom på, at varedirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv, men det er rådets opfattelse, at der ikke er noget til hinder for, at "sælgers sikring" iht. art. 7, stk. 3 sker ved en henvisning til, at køber forpligter sig til at få foretaget service og vedligeholdelse iht. fabrikantens forskrifter, herunder få foretaget samtlige opdateringer, som et værksted anviser.

Det bemærkes, at den i art. 18 anviste regresret på ingen måde løser problematikken, ligesom den vil være ualmindelige vanskelig at gennemføre i praksis, og reelt set formentlig kun vil gavne de advokater, der skal føre sagerne herom ved de civile domstole.

3.3. KRAV OM ERSTATNING IHT. § 58

Som følge af biler – og andre motorkøretøjs – natur, hvor der foreligger et krav om lovpligtig ansvarsforsikring, og henset til motorkøretøjs betydning for den almindelige privatøkonomi, er langt de fleste motorkøretøjer kaskoforsikret.

Det ses, at en bil involveres i fx et færdselsuheld umiddelbart efter konstateringen af en eller flere køberetligt relevante mangler, hvorefter bilen går hændeligt til grunde forud for sælgers mulige afhjælpningsforsøg eller effektivering af en ophævelse.

I disse tilfælde vil (forbruger)køber med afsæt i Købelovens § 58 være berettiget til at kræve ophævelsen effektueret fra sælgers side med tilbagebetaling af købesummen med ordinært fradrag af nytteværdien uden samtidig tilbagelevering af bilen, fordi den er gået hændeligt til grunde. Hvis (forbruger)køber imidlertid har fået erstatning udbetalt fra en forsikring, fx egen kasko-forsikring, så burde (forbruger)køber i disse tilfælde – direkte hjemlet i § 58 – være forpligtet til at tilbagelevere det, der træder i stedet for bilen, til sælger.

Alternativt står køber og er dobbeltkompenseret.

Dansk Bilbrancheråd skal bemærke, at rådet er opmærksom på, at ikke alle biler er kaskoforsikret, hvorfor det blot foreslås tilføjet som en mulighed i de tilfælde, hvor der faktisk er sket en sådan substitution.

3.4. UDFORDRINGER MED UNDERSØGELSESGEBYR

I delbetænkningens side 166 behandles undersøgelsesgebyrer, som sælger iht. nugældende ret er berettiget til at opkræve, såfremt sælgers undersøgelse i forbindelse med en forestående afhjælpning viser, at der IKKE er tale om en køberetlig mangel. Denne mulighed kræver dog, at forbruger køber forinden er gjort bekendt hermed. I praksis kræves der en egentlig aftale iht. Aftalelovens definition.

I praksis kan forbrugerkøber altså afskære sælger fra et undersøgelsesgebyr ved at afslå at indgå en – i øvrigt helt rimelig – aftale. Herefter vil sælger stå i den situation at han gratis skal udføre undersøgelsen af det solgte uanset om det viser sig, at køber fx selv har påført det solgte defekten. Hvis sælger fastholder, at han vil opkræve et gebyr, så svarer det til, at han afviser afhjælpning, hvorefter nugældende § 78, stk. 4 træder i kraft.

Der er ikke faste rammer for, hvad et undersøgelsesgebyr må være, men typisk vil det – for biler – ligge på ca. 500 kr.

Forbrugerkøberen har intet at tabe ved at afvise aftalen. Hvis sælger fortsat nægter at tage bilen ind til afhjælpning, kan forbrugerkøberen vælge at skride til ophævelse iht. § 78, stk. 4 eller at lade forholdet udbedre på tredjemands værksted for sælgers regning. Er defekten indtrådt indenfor de første 6 måneder efter købet – i formodningsperioden – så vil sælger ved reparation andetsteds i praksis være helt afskåret fra at afkræfte formodningen, idet reservedelene ofte bortskaffes ved reparationen. Og reservedelene er beviset!

Ud over problematikken om de rene undersøgelsesgebyr står der – ved biler og andre større motorkøretøjer, herunder campere, motorcykler m.v. – en selvstændig problemstilling i, at transporten af dem ofte er dyr. En bil, der er solgt i Nordjylland af en Falstring, vil skulle transporteres til Nordjylland, og forbrugerkøberen vil kunne kræve, at transporten sker uden udgift for ham.

Det vil altså sige, at ved en uberettiget reklamation – som sælger først kan vurdere ved indbringelsen til værkstedet i Nordjylland – har sælger potentielt allerede udlagt op mod 2.-3.000 kr. til transport af bilen OG undersøgelsestid (fikseret i et undersøgelsesgebyr), som forbrugerkøber altså kan have afvist at betale på forhånd.

En sådan skævhed er helt urimelig for en bil, der måske kun har kostet 20.000 kr.

På ovenstående grundlag foreslår Dansk Bilbrancheråd, at der hjemles sælger en adgang til at opkræve et undersøgelsesgebyr, hvis det er *varslet* på forhånd, herunder størrelsesmæssigt – fremfor som nu, hvor køber helt arbitrært er tillagt valget mellem at tiltræde en aftale eller lade være; sidstnævnte kan i praksis anvendes næsten provokerende chikanøst.

3.5. ETABLERING AF EN HÆVE-RET FOR SÆLGER

Dansk Bilbrancheråd oplever ikke sjældent, at en brugt bil får ikke bare én, men flere køberetligt relevante mangler indenfor formodningsperioden. I de tilfælde, hvor sælger tilbyder afhjælpning, vil den enkelte afhjælpning isoleret set ikke nødvendigvis være uforholdsmæssig byrdefuld rent økonomisk for sælger, men lægges udbedringsomkostningerne sammen for hele formodningsperioden, så er det ofte åbenbart, at udgifterne samlet set har været uforholdsmæssigt store.

Det skal bemærkes, at det især er de køberetligt relevante mangler, der udspringer af § 76, stk. 1, nr. 4, hvor det sjældent lader sig gøre at afkræfte formodningen for, at køber havde en højere forventning til den købte bil, end han burde.

Når formodningsperioden fordobles, vil udfordringen kun blive endnu større. Allerede i dag ses eksempler på biler, der har kostet 20.-30.000 kr. hvor der måske reklameres over 3-4 forskellige forhold i løbet af de første 6 måneder. Med en udbedringspris på fx 5.000 kr. pr. mangel, så har bilen altså kostet sælger mindst 20.000 kr. – og dermed er fortjenesten til at overse; mildest talt. Hver for sig er manglerne ikke uforholdsmæssigt byrdefulde, men sammenlagt er de.

Ovenstående er baggrunden for, at Dansk Bilbrancheråd stiller forslag om, at sælger tildeles en hæveret for det tilfælde, at køber over tid kræver flere, uafhængige køberetligt relevante mangler udbedret, men hvor dette – på et tidspunkt – samlet set har givet sælger en så stor udbedringsudgift, at det er åbenbart urimeligt.

Ved at indlægge en sådan – subjektiv – vurdering, kan der tages udgangspunkt i, at der i dag kræves en udbedringsomkostninger på mindst 50 % af købesummen for biler op til 50.-60.000 kr. tenderende en lavere procent, ved de dyrere biler.

Hæveretten skal hjemles for at sikre, at den brugtbilforhandler, der har solgt en bil, der viser sig at være ringere, end forhandleren med rimelighed kunne forvente, ikke stavnsbindes til i hele reklamationsperioden – mindst formodningsperioden – at betale alle omkostninger til fejl og mangler, alene fordi det ikke lader sig gøre at afkræfte formodningen.

Dansk Bilbrancheråd har også haft i sine overvejelser at foreslå en generel hævedadgang for sælger, hvilket dog vurderes for vidtgående i forhold til forbrugerbeskyttelsen.

3.6. HENVISNINGER VEDR. HANDELSGARANTIER

På grund af vanskelighederne ved at afkræfte formodningen for køberetligt relevante mangler i de første 6 måneder efter købet, vælger mange bilsælgere at give forbrugerkøberen en egentlig garanti. De nærmere betingelser og vilkår for garantien er i praksis sjældent beskrevet nærmere, og som oftest giver dette ikke anledning til problemer mellem parterne.

Imidlertid noterer Dansk Bilbrancheråd sig, at handelsgarantier nu foreslås hjemlet direkte i Købelovens § 86a som et supplement til de indholdsmæssige krav i Markedsføringsloven. Når det samtidig noteres, at sælger – ud over yderligere administration – også risikerer en bødestraf for ikke at udstede en egentlig garantierklæring, så burde Købelovens bestemmelse i det mindste tilføjes en henvisning til Markedsføringsloven, således, at den gennemsnitlige bilforhandler – herunder især brugtbilforhandler – sættes i stand til at forsøge at overholde lovgivningen.

Når ordet "forsøge" kursiveres, så skyldes det, som anført først for, at de udstedte garantier ved køb af brugte biler, kun i yderst sjældne tilfælde giver anledning til udfordringer. Dette ses tydeligt af de sager, der indbringes for Ankenævn for biler herom, jf. nævnets årsberetninger, der findes her: <https://www.bilklage.dk/%C3%85rsberetninger>.

Alternativt direktivets artikel 17 i sin helhed implementeres direkte i købeloven – dette ville give samme retstilstand og klarhed overfor brugerne – såvel de erhvervsdrivende som forbrugerne.

4. FORBRUGERKONSEKVENSER

Som følge af, at sælger fremadrettet – med det foreslåede udkast til Købelov – vil skulle være underlagt formodningsreglen i 12 måneder, er det Dansk Bilbrancheråds klare overbevisning, at det vil få direkte og mærkbare konsekvenser for forbrugerne i form af højere priser for det billigere bilsegment, dvs. i biler i prisklassen op til 30.000 kr.

Dette kommer sig af følgende betragtninger:

- Forlængelsen af formodningsreglen vil betyde, at sælger skal indregne betaling af strengt taget alt det, der ikke defineres som ordinært slid, som ligger indenfor det, køber med rette kan forvente (jf. § 76, stk. 1, nr. 4), i de første 12 måneder. For

en bil til fx 20.000 kr. kan reparationer indenfor det første år hurtigt udgøre det samme beløb – og dermed fordobles prisen for bilen.

- Sælger kan – for at forventningsafstemme med køber – vælge at lade bilen gennemgå en brugtbilsattest, således at attesten kan vedlægges købsaftalen som en slags "tilstandsrapport". Sådanne attester indhentes somme tider i dag, men i det omfang forbrugeren får en længere periode, hvor sælger skal afkræfte formodningen, så må det forventes, at sådanne attester vil blive langt mere udbredt. En sådan attest koster gennemsnitligt 2.000 kr. hvilket beløb alt andet lige vil blive lagt oveni den pris, sælger rent faktisk vil have for bilen – dvs. bilens salgspris.
- En række af de tiltag, der er i købeloven, herunder forpligtelser til at overvåge opdateringer, udarbejde særlige garanti-erklæringer m.v. indebærer administration hos bilforhandlerne. Denne yderligere administration vil blive kapitaliseret og lagt oveni bilpriserne – uanset om det er billige eller dyre biler, om end prisforøgelsen forventes at blive procentvis mindst på de dyrere biler.

Den øgede forbrugerbeskyttelse kommer dermed med en pris – og det kan få betydning for den gennemsnitlige danske forbruger, der har et bilbehov, men som ikke har en privatøkonomi, der giver adgang til at købe nyt eller dyrt – og den type forbrugere er der relativt mange af. En til brug for dette høringssvar udarbejdet analyse over antal biler, forhandlerne har solgt i 2020, indenfor prisklasserne 0-30.000 kr. og 30.-50.000 kr. til hhv. forbrugere og erhverv viser følgende:

0-30.000 kr. forbruger køb	stk.	38.500
30.-50.000 kr. forbruger køb	stk.	30.000
0-30.000 kr. handelskøb	stk.	1.400
30.-50.000 kr. handelskøb	stk.	3.000

Med de ovenfor skitserede forventede konsekvenser, vil der således være op mod 70.000 biler årligt, der fordyres for forbrugerne – typisk forbrugere, der ikke vil have økonomisk mulighed for at bruge flere penge på bil-køb. Reelt set det mere end 1/3 af det samlede danske bilsalg, der rammes af den forestående lovændring.

5. ANDRE KONSEKVENSER – HERUNDER MILJØMÆSSIGE

Det er Dansk Bilbrancheråds opfattelse, at lovforslaget vil have en række øvrige konsekvenser, herunder negative, blandt andet for miljøet.

Først og fremmest er det nærliggende at forvente, at forbrugeren, der i kraft af de forhøjede bilpriser, vil beholde ældre mindre miljøvenlige biler i længere tid, uanset de tiltag, der løbende er på afgiftsområdet for at straffe ejere af sådanne biler. Dette vil øge forureningen fra biler stik imod alle politiske tanker.

Dernæst må det forventes, at et langt større antal biler vil blive sendt til ophugning/skrottet eller eksporteret til udlandet (herunder tredjeverdenslande), fordi det simpelthen ikke vil kunne betale sig at sælge disse i Danmark til forbrugere. Det er økonomisk uansvarligt at sende biler med fleres års forventet restlevetid til ophugning, ligesom der er væsentlige miljømæssige konsekvenser ved at sende sådanne biler på blokvogn til udlandet, hvor de kan blive anvendt i den resterende forventede levetid.

Forespurgt herom har Dansk Bilbrancheråds fremmeste bilsælgende medlemmer oplyst, at de vil være yderst tilbageholdende med at sælge biler til forbrugere, hvor bilerne er

- over 10 år gamle
- har kørt mere end ca. 150.000 km.

- koster under 30-50.000 kr. og
- ikke kan ledsages af en ejerskifteforsikring, således at sælger kan indskrænke sin risiko.

Punkterne er ikke kumulative, men jo flere parametre, bilen opfylder, jo større er sandsynligheden for, at bilen ikke bliver udbudt til salg til en forbruger.

Den generelle frygt hos rådets medlemmer er, at en lang række af denne type af køretøjer vil blive beholdt i det private marked, og dermed solgt mellem de private som civilkøb. Hvis en ændring i Købeloven medfører, at forbrugerne i større omfang henføres til at købe og sælge biler af hinanden, så bliver forbrugerbeskyttelsen om noget formindsket; til skade for forbrugerne.

I dag er de fleste professionelle bilforhandlere derudover godt klædt på til at overholde købelovens forbrugerbeskyttelsesregler, ligesom kun et fåtal fristes til at sælge biler i strid med købelovens § 77, stk. 1, dvs. uden reklamationsret.

Det kunne frygtes, at fristelsen til at sælge en bil uden reklamationsret til den forbruger, der åbent oplyser ikke at have økonomi til at købe bilen med fuld (lovpligtig) reklamationsret, vil stige. Alternativt at parterne i en sådan handel i endnu højere grad vil forsøge at finde praktiske løsninger i form af fx salg til et cvr-nummer; alene med det formål at hjælpe forbrugerkøberen, der har et transportbehov, men ikke kan honorere de forøgede bilpriser, som lovændringen må formodes at medføre.

Allerede i dag er der en lang række biler, hvor bilforhandlerne vælger at sælge en bil til en cvr-nummer, hvor reklamationsretten jo netop kan fraviges ved aftale – helt lovligt. Denne type af handler må altså som følge heraf også forventes at stige.

En sådan animering af ingen tjent med – hverken forbrugeren eller bilforhandleren, men i det omfang den kassemedarbejderen i Netto, lærlingen, pensionisten ikke får råd til en bil, så kan det reelt set blive konsekvensen. En konsekvens, der ikke er ønskelig hverken for bilforhandlerne, der i mange år har arbejdet målrettet for at højne branchens generelle image, eller for forbrugerne.

Med ovenstående bemærkninger til en række af de stillede forslag – og til andre aspekter af købeloven, som er vanskelige at håndtere for især brugtbilsforhandlere, har Dansk Bilbrancheråd overvejet, hvorvidt det kunne give mening at foreslå et særligt afsnit i købeloven om netop brugte varer.

Efter nøje overvejelser, er Dansk Bilbrancheråd kommet frem til ikke at stille et sådant forslag. Baggrunden herfor er blandt andet, at der findes andre varer, der er dyre – det kunne være visse ure, smykker, møbler, kunst og design m.v. – der også ville skulle passes ned i et sådant selvstændigt afsnit.

Det er Dansk Bilbrancheråds opfattelse, at de i øvrigt foreslåede ændringer og tilpasninger vil kunne gøre reglerne mere rimelige og anvendelige for såvel bilforhandlere som forbrugerkøbere, og vil være både tilstrækkelige – og nødvendige – for at sikre en balancegang, der gør, at der også fremadrettet er et marked for forbrugerkøb af brugte biler.

Der er trods alt forskel på en brugt Audi A6 til flere hundrede tusinde kroner og en NY håndmixer til 300 kr.

Dansk Bilbrancheråd indstiller samlet set til, at Justitsministeriet foretager en nøje gennemgang af lovforslaget med særligt fokus på bilbranchen og de udfordringer, som især køb og salg af brugte motorkøretøjer giver; meget gerne med afsæt i den praksis, som Ankenævn for biler vil kunne give et indblik i.

Venlig hilsen
Dansk Bilbrancheråd

A handwritten signature in black ink, reading "Erik S. Rasmussen". The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.

Erik S. Rasmussen
Direktør, advokat
tlf: 40 41 43 99 - esr@dbbr.dk

Justitsministeriet
Att.: Anne Cathrine Toftemann Bæk
sendt til: jm@jm.dk og act@jm.dk

Den 24. februar 2021

Høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Dansk Erhverv har ved mail af 27. januar 2021 fået ovenstående delbetænkning i høring og vi skal hermed komme med vores bemærkninger til betænkningen og det udkast til lov, der er en del af betænkningen.

Dansk Erhverv vil gerne takke for, at vi blev inviteret til at være en del af Justitsministeriets udvalg, der er kommet med ovenstående betænkning.

Generelle bemærkninger

Udvalget skulle blandt andet skulle vurdere, om de valgmuligheder, der var indeholdt i de to direktiver, kunne benyttes til at understøtte den grønne omstilling – det var hovedsageligt muligheden for at forlænge reklamationsretten og formodningsperioden.

Dansk Erhverv vil gerne understøtte den grønne omstilling, men mener ikke, at dette bør ske via en dansk implementering af særregler. Slet ikke fordi reklamationsret ikke handler om produkters holdbarhed, men alene om hvor lang tid efter et køb, man kan klage til forhandlerne over en mangel, som var til stede på købstidspunktet. Vi mener derimod, at man skal fremme den grønne omstilling gennem fælles europæiske krav til producenterne. Det kan være krav om bedre genanvendelse af de enkelte dele af et produkt, en lettere adgang til at reparere produkterne og en fradragsordning eller andre incitamenter, der kan få forbrugerne til at forlænge levetiden på et produkt. En længere reklamationsret i Danmark vil sende en stor regning videre til forhandlerne i Danmark. En regning de ikke kan få dækket nogen steder. Detailhandlen i Danmark er i forvejen hårdt presset og flere økonomiske byrder vil gøre det endnu sværere.

Længere reklamationsret vil samtidig gøre det mindre attraktivt at sælge brugte varer, og føre til at flere kasseres. Det vil ikke gavne den grønne omstilling.

Reklamationsrettens længde

En stor del af udvalgets arbejde er gået med drøftelser af en eventuel forlængelse af reklamationsrettens længde, da varedirektivet giver medlemslandene mulighed for at vedtage en længere reklamationsret end to år. Dansk Erhverv er helt enig med flertallet i udvalget om, at reklamationsretten bør forblive på de to år, som den er i dag.

Dels er der ikke i forbindelse med udvalgets arbejde fremlagt dokumentation for, at en længere reklamationsret vil gøre produkterne mere holdbare, dels vil en forlænget reklamationsret påføre de danske forhandlere store omkostninger i en tid, hvor de i forvejen er hårdt pressede som følge af corona-pandemien og dels er de to års reklamationsret et udtryk for en passende balance mellem forbrugernes rettigheder og virksomhedernes forpligtelser.

Miljøministeriet samt Klima-, Forsynings-, og Energiministeriet skriver direkte i deres indlæg i betænkningen, at de ikke er bekendt med, at der foreligger evidens for, at der vil være en direkte effekt på den grønne omstilling ved at forlænge reklamationsretten. De mener derimod, at der vil være en indirekte effekt, da forhandlerne vil have ansvaret for produktet i længere tid og dermed vil presse producenterne til at producere bedre produkter.

Det er efter vores opfattelse for det første en forkert præmis, at de eksisterende produkter ikke er holdbare nok. Der er ikke i forbindelse med udvalgets arbejde fremlagt dokumentation for, at varige forbrugsgoder typisk går i stykker efter to til tre år.

En undersøgelse foretaget af EU-Kommissionen i 2017 i forbindelse med deres fitnesscheck af forbrugerlovgivningen viste desuden, at når der er problemer med et produkt, viser det sig typisk meget hurtigt efter købet. I den konkrete undersøgelse viste manglerne sig i 87 procent af sagerne indenfor det første år, mens det kun var i 4 procent af tilfældene, at manglen viste sig efter de første to år. Det er i den forbindelse vigtigt at holde fast i, at reklamationsretten ikke er en holdbarhedsgaranti, men alene en regel om, hvornår en forbruger senest skal have klaget over produktet.

Derudover er det efter Dansk Erhvervs opfattelse ikke sandsynligt, at det danske marked, der i forhold til antal indbyggere er på størrelse med Madrid, skulle være i stand til at presse de store internationale producenter til at ændre på deres produktionsmetoder. I så fald burde det allerede være sket i forbindelse med indførelsen af en længere reklamationsret i for eksempel Norge, Holland, England og Sverige. Udvalget er ikke blevet præsenteret for dokumentation for, at produkterne i de nævnte lande har fået en længere holdbarhed som følge af den forlængede reklamationsret.

For de danske forhandlere gælder det, at langt de fleste kun får dækket mangler af deres leverandør indenfor de første to år. Enkelte leverandører dækker dog kun mangler, der viser sig indenfor de første 12 måneder. En længere reklamationsret vil derfor betyde, at de danske forhandlere selv skal dække omkostningerne til mangler, der viser sig efter de første to år, hvilket kan blive meget dyrt for dem og da forbrugerne får dækket deres omkostninger, ender forhandlerne med hele regningen. Den regning kan de kun få betalt ved at hæve priserne, hvilket igen vil gøre de danske forhandlere ekstra sårbare i forhold til udenlandske konkurrenter.

En virksomhed bruger der udover typisk et eller flere årsværk alene på at håndtere reklamationerne og de udgifter – der må forventes at stige med en længere reklamationsret – får de ikke dækket af producenterne.

Det kan være fristende alene at fokusere på reklamationsrettens længde og så sammenlignes os med andre lande, men det vil være forkert. Hvis man skal sammenligne forbrugerbeskyttelsesniveauet i de forskellige europæiske lande, bør det være det samlede beskyttelsesniveau, der sammenlignes.

I Danmark har vi en meget aktiv Forbrugerombudsmand, der griber ind overfor vildledende og aggressiv markedsføring og vi har et meget forbrugervenligt klagesystem. Sverige og Norge er ofte fremhævet som værende langt foran Danmark i kraft af deres længere reklamationsret. I både Norge og Sverige er det dog forbrugerne selv, der skal fore bevis for, at en mangel også var til stede på købstidspunktet, hvilket oftest vil kræve en dyr uvildig sagkyndigundersøgelse.

I Danmark skal forbrugerne alene betale et mindre gebyr for at få behandlet en sag ved Forbrugerklagenævnet, og så står nævnet for at gennemføre sagkyndige undersøgelser og dermed i praksis løfte forbrugernes bevisbyrde.

En sagkyndig undersøgelse af for eksempel et tv koster typisk 2650 kroner, for møbler er prisen næsten 3000 kroner, mens det for husholdningsapparater koster tæt på 4500 kroner. Beløbs som forbrugerne i Sverige og Norge er nødt til selv at lægge ud i forbindelse med en klagesag.

Der er derfor ingen tvivl om, at forbrugerne løber en meget mindre økonomisk risiko i det danske klagesystem end i Norge og Sverige.

Samlet set har Dansk Erhverv svært ved at se et europæisk land, hvor forbrugerne er bedre beskyttede end de danske forbrugere.

Formodningsreglen

Formodningsreglen er en bevisbyrderegel, der fastslår, hvem der har bevisbyrden for, at en oprindelig mangel var til stede på købstidspunktet. Efter de gældende regler er der en formodning for, at en mangel, der viser sig indenfor seks måneder efter købet også var til stede på købstidspunktet med mindre, at formodningen er uforenelig salgsgenstanden eller manglens art. Med implementeringen af varedirektivet forlænges formodningsreglen til 12 måneder og der er mulighed for at forlænge den til to år.

Dansk Erhverv bakker op om flertallets holdning om alene at forlænge formodningsreglen til de 12 måneder, der er krævet.

Udgangspunktet i dansk ret er, at den part, der fremsætter et krav, også har bevisbyrden for, at kravet er berettiget. Formodningsreglen er en afvigelse fra dette princip og princippet bør ikke afviges mere end, hvad vi er tvunget til i forhold til direktivet.

Derudover har det helt generelt formodningen imod sig, at et produkt skulle fungere upåklageligt i op til to år for så at gå i stykker på grund af en mangel, allerede var til stede på købstidspunktet.

Reklamationsret på brugte produkter

Varedirektivet giver mulighed for at fastsætte en reklamationsret, der er kortere end to år, men dog ikke kortere end et år, på brugte varer. Dansk Erhverv støtter en generel reklamationsret på alle produkter – også brugte – på to år.

Hvis der måtte blive vedtaget en længere reklamationsret end to år for nye produkter, kan det dog blive nødvendigt at fastsætte en kortere frist for brugte varer. Det er vores frygt, at det vil være til skade for et eventuelt B2C brugt marked, hvis der for eksempel er fem års reklamationsret på såvel nye som brugte produkter, da det vil være økonomisk meget risikabelt for eksempel for en bilforhandler at sætte en fem år gammel bil til salg, hvis forhandleren så selv også skal give fem års reklamationsret på bilen. Det kan således have en skadelig effekt på den grønne omstilling, hvis reglerne bliver lavet på en måde, hvor det ikke længere kan betale sig at sælge brugte genstande.

Platforme som sælgere

Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold giver mulighed for at udvide sælgerbegrebet således, at også onlineplatforme, der som udgangspunkt ikke er forbrugerens aftalepart, ikke desto mindre anses for sælger i direktivernes forstand således, at onlineplatformen hæfter for opfyldelsen af aftalen.

I dag afgøres det efter de aftaleretlige regler, hvorvidt en onlineplatform er at betragte som forbrugerens aftalepart eller ej. Det er ofte meget svært for forbrugerne at gennemskue, hvem de handler med på en platform. Dette gør sig ikke mindst gældende på udenlandske platforme, hvor sælgerne også kan være virksomheder, der ikke er etableret i et EU-land.

På den baggrund foreslår Dansk Erhverv at sælgerbegrebet udvides til også at omfatte onlineplatforme, der aktivt er involveret i salget af produkter på vegne af en tredjepart.

En platform kan efter vores opfattelse anses for at have optrådt aktivt i forbindelse med salget, hvis platformen for eksempel tager imod forbrugerens betaling, sender varen, bestemmer handelsvilkårene, selv udvælger de produkter, den erhvervsdrivende skal sælge på platformen, står for markedsføringen af produktet og håndterer samt besvarer henvendelser fra forbrugerne både for og efter købet.

Undersøgelsesgebyr

Forbrugerrådet Tænk foreslog i udvalgsarbejdet, at forslaget til ændringer af den eksisterende købelov skulle indeholde et forbud mod undersøgelsesgebyrer. Dansk Erhverv ser intet behov for et sådant forbud.

De danske detailhandlende forbeholder sig i nogle situationer retten til at opkræve et undersøgelsesgebyr, hvis det viser sig, at den mangel, som forbrugeren klagede over, var selvforskyldt eller bare var et udtryk for almindelig slitage. Det er langt fra alle detailhandlere, der selv har værksteder og de er derfor nødt til at betale eksterne værksteder for at få undersøgt forbrugernes produkter. Dette gør sig ikke mindst gældende i de tilfælde, hvor der for eksempel er tale om hårde hvidevarer, hvor undersøgelsen af produktet foregår hos forbrugeren og hvor sælgeren derfor skal betale for, at en ekstern reparatør tager ud til forbrugeren og undersøger produktet.

Dansk Erhverv finder det helt rimeligt, at den enkelte forhandler har ret til at opkræve et undersøgelsesgebyr i de tilfælde, hvor produktet ikke viser sig at have en mangel, men forhandleren alligevel har haft udgifter til undersøgelsen af produktet.

Det giver også forbrugerne et incitament til at overveje klagens rimelighed. Hvis for eksempel en PC ikke virker, fordi der har været tabt en cola ned i den, så ved forbrugeren det jo godt, selvom det ikke kan ses udenpå. Vælger forbrugeren alligevel at klage vil det være rimeligt, at forhandleren får dækket sin udgift. Det skal bemærkes, at forbrugeren i forbindelse med reklamation skal være oplyst om risikoen for et gebyr og gebyrets størrelse. Derudover må gebyret ikke være urimeligt stort.

Hæveadgang for uvæsentlige mangler

Et flertal af udvalgets medlemmer mener, at det trods ordlyden af varedirektivet vil være muligt at opretholde den nuværende danske retsstilling, hvor forbrugerne får adgang til at hæve købet i de tilfælde, hvor der ikke er ombyttet eller afhjulpet – også selvom manglen er uvæsentlig.

Dansk Erhverv er ikke enig i flertallets holdning, men mener derimod, at det vil være i strid med direktivets ordlyd at tillade hæveadgang ved uvæsentlige mangler. Vores vurdering er dels baseret på direktivets opbygning, direktivets ordlyd og direktivets tilblivelse, hvor Kommissionen i første udkast havde en bestemmelse, der tillod forbrugerne at hæve købet selvom manglen var uvæsentlig. Denne bestemmelse blev dog fjernet i arbejdet med direktivet og erstattet af en bestemmelse, der slår fast at der ikke kan hævnes, hvis manglen er uvæsentlig.

Udover at Dansk Erhverv mener, at det vil være i strid med direktivet at opretholde den nuværende danske retsstilling, mener vi også, at det vil være uhensigtsmæssigt i forhold til den grønne omstilling at tillade forbrugerne at hæve købet for en mangel, der er uvæsentlig og dermed ikke har indflydelse på produktets brugbarhed.

Specifikke bemærkninger

Reklamationsrettens længde

Spørgsmål om reklamationsrettens længde og dennes eventuelle længde fyldte meget i udvalgsarbejdet og som det fremgår af betænkningen, var der heller ikke enighed i udvalget om, hvorvidt reklamationsretten skulle forlænges.

Dansk Erhverv og et flertal af udvalgets medlemmer anbefaler, at reklamationsretten forbliver på to år. Ikke fordi, at vi er imod en længere levetid på produkter, men simpelthen fordi, der ikke i forbindelse med udvalgets arbejde er fremlagt dokumentation for, at en længere reklamationsret vil give mere holdbare produkter. Flertallet skriver i sin udtalelse:

Flertallet bemærker, at der bør anvendes de rette instrumenter til at regulere et givent område. De modtagne udtalelser fra en bred kreds af interessenter peger entydigt på, at det er længere produktholdbarhed og levetidsforlængelse gennem reparationer og andre levetidsforlængende tiltag, der er de centrale virkemidler

for den grønne omstilling. Regulering af reklamationsfristen ses efter flertallets opfattelse ikke at være det rette instrument til at regulere produktholdbarhed. Et mål om at øge holdbarheden af produkter kan derimod mere hensigtsmæssigt nås ved hjælp af produktspecifik lovgivning, hvori der kan fastsættes krav til producenterne. Flertallet bemærker i den forbindelse, at Kommissionens nye handlingsplan for cirkulær økonomi indeholder en række initiativer rettet mod producenter med henblik på bl.a. at øge produkters holdbarhed, og at der i ecodesigndirektivet stilles krav til producenter af visse produkttyper. Flertallet finder, at hensynet til den grønne omstilling bedst varetages gennem disse eller tilsvarende initiativer og direktiver, der stiller krav til producenterne.

Et mindretal mener, at reklamationsretten skal forlænges til minimum seks år for varige forbrugsgoder og minimum tre år for alle andre varer. Baggrunden for dette er, at mindretallet mener, at produkterne – og især de varige forbrugsgoder – i dag går meget hurtige i stykker end tidligere. Der er ikke i forbindelse med udvalgets arbejde fremlagt dokumentation for at det skulle være tilfældet. De seneste tal vi har kunne finde fra Energistyrelsen viser da også, at hårde hvidevarer gennemsnitligt holder i ni år.

Miljøministeriet og Klima-, Forsynings- og Energiministeriet erkender da også i deres indspil, at der ikke er nogen evidens for, at en forlænget reklamationsret vil have en gavnlig effekt på den grønne omstilling. De to ministerier skriver:

Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er ikke bekendte med, at der foreligger evidens for den direkte effekt, som en længere reklamationsfrist og/eller formodningsperiode for nye eller brugte varer kan have på den grønne omstilling. Det skyldes bl.a., at der er praktiske udfordringer ved at påvise eller forudsige effekten af de ændrede incitamenter, som en forlængelse vil medføre. Det er derfor meget vanskeligt at kvantificere, i hvilket omfang de ændrede incitamenter ved en forlængelse af reklamationsretten og formodningsperioden vil afstedkomme adfærdsendringer hos henholdsvis sælgere, producenter og købere, og dermed hvor stor effekt der vil være for den grønne omstilling.

De to ministerier anfører så, at en forlænget reklamationsret vil have en indirekte effekt via incitamenter for såvel sælger, køber og producent. Disse incitamenter kan efter ministeriets opfattelse deles op i tre dele:

1. Oget incitament hos sælger til at ændre varesortimentet i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. Da køber vil få længere klagefrist, og bevisbyrden i længere tid ligger hos sælger, må det formodes, at køber oftere vil kunne gøre brug af misligholdelsesbeføjelser over for sælgeren. For at undgå forhøjede omkostninger til reparation og ombytning af produkter vil sælger derfor have incitament til at ændre varesortimentet, således at misligholdelsesbeføjelserne aktiveres sjældnere og at sikre, at det er relativt billigt for sælger at reparere produktet, når det bliver aktuelt.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at reklamationsrettens længde ikke er en holdbarhedsgaranti, men alene en bestemmelse, der regulerer, hvornår en forbruger senest skal have reklameret over en genstand. Uanset reklamationsrettens længde, vil forbrugeren kun få køberetlige mangelbeføjelser, hvis manglen var til stede på købstidspunktet.

De to ministerier synes at tage udgangspunkt i en præmis om, at alle problemer med produkterne, der viser sig efter de første to år, også er oprindelige mangler og at forhandlerne derfor vil have ansvaret for de mangler, der viser sig. Det er der dog ikke fremlagt nogen former for dokumentation for. Tværtimod kunne der jo være tale om forkert brug eller manglende vedligeholdelse fra forbrugers side. I det omfang, at der ikke er tale om fejl på produkterne, vil sælgerne ikke have nogen grund til at undlade at sælge de pågældende produkter.

Der er således ikke noget argument for, at forbrugerne oftere skulle kunne gøre deres beføjelser gældende blot fordi, at reklamationsretten forlænges. Tværtimod vil det have formodningen imod sig, at et produkt skulle fungere upåklageligt i fem år for så pludseligt at gå i stykker på grund af en mangel, der allerede var til stede, da produktet blev købt.

En undersøgelse foretaget af EU-Kommissionen i 2017 i forbindelse med deres fitnesscheck af forbrugerlovgivningen viste, at når der er problemer med et produkt, viser det sig typisk meget hurtigt efter købet. I den konkrete undersøgelse viste manglerne sig i 87 procent af sagerne indenfor det første år, mens det kun var i 4 procent af tilfældene, at manglen viste sig efter de første to år. Der er således ikke noget evidens for, at køberne oftere vil kunne benytte sig af deres beføjelser som følge af en længere reklamationsret.

En længere reklamationsret må dog formodes at føre til, at flere forbrugere vil henvende sig til sælger efter de to år, hvis de oplever problemer med produktet. Sælgerne af produkterne vil derfor blive nødt til at bruge tid og penge på at undersøge produkterne. Det vil påføre dem omkostninger, som de ikke umiddelbart kan få dækket, hvis det viser sig, at der ikke var tale om en oprindelig mangel.

De øgede omkostninger, som sælgerne bliver påført som følge af de ekstra henvendelser fra forbrugerne, vil sælgerne kun kunne hente hjem via høje priser overfor forbrugerne.

Incitament 1 giver kun mening, hvis reklamationsfristens længde var lig med en holdbarhedsgaranti, men det er som nævnt ikke tilfældet.

Det andet incitament er:

2. Som følge af det ændrede varesortiment hos sælger vil producenterne få øget incitament til at designe produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation, da der er større efterspørgsel på disse varer hos sælgerne. For større producenter vil Danmark være for lille et marked til at påvirke produktdesignet, men da hovedparten af Danmarks nabolande allerede har forlænget reklamationsret og/eller formodningsperiode (herunder store markeder

som Frankrig og UK) vil en ændring af reglerne i Danmark bidrage til at øge incitamenterne yderligere. For mindre producenter, der primært leverer til det danske marked, vil incitamentet forventeligt slå stærkere igennem.

Dette incitament bygger videre på den præmis, at der altid er tale om en oprindelig mangel og at sælgerne derfor i meget større omfang vil blive ansvarlige overfor forbrugerne, undlade at sælge de "dårlige" produkter og dermed tvinge producenterne til at producere produkter med en længere holdbarhed.

Som anført ovenfor er der ikke fremlagt evidens for, at det er tilfældet og der er da heller ikke fremlagt dokumentation for, at produkterne holder længere i de lande, hvor reklamlationsretten er længere end i Danmark. Hvis selv store markeder som Frankrig og England ikke har formået at få producenterne til at ændre produktionsmetoder, er det utopi at tro, at det danske marked vil kunne gøre det.

Derudover er det værd at holde sig for øje, at forbrugerne jo også skifter fuldt funktionsdygtige produkter ud med nye, for at få de nyeste muligheder eller fordi moden har ændret sig. Der vil uanset hvad fortsat være en stor del af udskiftningen af produkter, der skyldes forbrugernes adfærd og ikke produkterne holdbarhed. Her er fjernsyn, mobiltelefoner og tøj rigtige gode eksempler.

Det sidste incitament er:

3. Når køber får en længere periode til at opdage og gøre en eventuel mangel gældende, og når bevisbyrden i længere tid ligger hos sælger, må det forventes, at køber oftere vil benytte reklamlationsretten, og at flere købere vil kunne gøre brug af misligholdelsesbeføjelser over for sælgeren. I nogle tilfælde vil køber bede om at bytte til en ny vare, mens køber i andre tilfælde vil bede om at få varen repareret. I forlængelse af skærpede krav til reparerbarhed i f.eks. Ecodesign-direktivet og EU's forslag til "right to repair" må det forventes, at andelen af reparationer vil stige, da sælger kan nægte at bytte varen, hvis det giver uforholdsmæssigt store omkostninger at bytte den frem for at reparere den.

Igen bæres argumentet af præmissen om, at der er tale om oprindelige mangler. Vi er enige i, at det må forventes, at flere forbrugere vil benytte sig af reklamlationsretten efter de første to år, men vi er ikke enige i, at det vil føre til, at flere forbrugere vil kunne benytte sig af deres beføjelser eller at det vil føre til flere reparationer.

Dansk Erhvervs erfaring er, at forbrugerne allerede med den nuværende reklamlationsret ofte beder om at få produktet ombyttet eller at få pengene tilbage. Vi tror ikke på, at det vil ændre sig jo ældre produktet bliver. Tværtimod.

Dansk Erhverv er heller ikke overbevist om, at det vil være billigere at reparere et fem år gammelt produkt i forhold til at ombytte det. I den forbindelse er det værd at huske på, at det langt fra er alle danske butikker, der har eget værksted. De butikker, der ikke har eget værksted, skal derfor

købe reparationen hos en ekstern leverandør og i Danmark er timelønnen formodentlig den største omkostning ved en reparation. Samtidig må indkøbsprisen på det pågældende produkt forventes at være faldet ganske betydeligt, hvis der er tale om en fem år gammel model. Igen kan det være relevant at kigge på prisudviklingen på mobiltelefoner og fjernsyn for at se, hvor hurtigt prisen falder på disse produkter, når der kommer nye modeller på markedet.

Samlet set mener Dansk Erhverv ikke, at man kan lægge de to ministeriers synspunkter til grund for, at en længere reklamationsret vil resultere i, at forbrugerne lægger pres på forhandlerne, der igen lægger pres på producenterne, der så i sidste ende ændrer deres produktionsmetoder, så produkterne får en længere holdbarhed.

Ministerierne er da også selv meget usikre på effekten af disse incitamenter. De skriver:

Det er derfor meget vanskeligt at kvantificere, i hvilket omfang de ændrede incitamenter ved en forlængelse af reklamationsretten og formodningsperioden vil afstedkomme adfærdsændringer hos henholdsvis sælgere, producenter og købere, og dermed hvor stor effekt der vil være for den grønne omstilling.

Vi er derimod sikre på, at det vil føre til flere reklamationer ude hos de danske forhandlere og dermed til øgede omkostninger til reklamationsbehandling og eventuelle klagesager ved Forbrugerklagenævnet.

Vi vil også gerne advare mod alene at sammenligne reklamationsrettens længde, når man kigger på, hvor godt forbrugerne er beskyttede. Udtryk som "Danmark sidder bagerst i bussen, når det gælder reklamationsret" giver et indtryk af, at danske forbrugere er dårligt beskyttet, når det rent faktisk ikke er tilfældet.

Fakta er, at langt størstedelen af EU's medlemslande har en reklamationsret på to år ligesom Danmark. Fakta er også, at de danske forbrugere får langt mere hjælp til håndhævelsen af deres rettigheder end deres europæiske medborgere. Det sker dels via en meget aktiv Forbrugerombudsmand, der griber ind overfor vildledende og aggressiv markedsføring. Men det sker også via et meget forbrugervenligt forbrugerklagesystem, hvor det offentlige overtager forbrugerens bevisbyrde, når sagen kommer for Forbrugerklagenævnet. Det vil sige, at Forbrugerklagenævnet betaler for, at der gennemføres en sagkyndig undersøgelse af produktet, hvis det er nødvendigt for at fastslå, hvorvidt der er tale om en oprindelig mangel.

En sådan sagkyndig undersøgelse kan koste flere tusinde kroner, men selv i de sager, hvor det viser sig, at forbrugeren ikke får medhold, er den eneste konsekvens for forbrugeren, at klagegebyret på 400 kroner ikke tilbagebetales. Forbrugeren skal fortsat ikke betale for undersøgelsen af produktet.

I såvel Sverige som Norge er det således, at forbrugeren selv står med hele bevisbyrden – herunder indhentning af eventuelle sagkyndige erklæringer. Forbrugeren bærer således også den økonomiske risiko for omkostningerne til undersøgelse, hvis det viser sig, at der ikke var tale om en oprindelig mangel.

Ser man på det samlede forbrugerbeskyttelsesniveau, er det Dansk Erhverv opfattelse, at vi på ingen måde "sidder bagerst i bussen". Tværtimod er det nok Danmark, der kører bussen. Vi har i hvert fald svært ved at finde et europæisk land, hvor forbrugerne samlet er bedre beskyttet end de danske forbrugere.

Formodningsreglens længde

Formodningsreglen vedrører alene, hvem der har bevisbyrden for, om en mangel var til stede på købstidspunktet. I dag er det sådan, at mangler, der viser sig indenfor de første seks måneder også formodes at have været til stede på købstidspunktet. Dog således, at dette ikke gælder, hvis formodningen kan afvises på baggrund af, at formodningen er uforenelig med salgsgenstanden eller manglens art.

Varedirektivet pålægger Danmark at forlænge formodningsfristen til 12 måneder, men giver samtidig mulighed for at forlænge den til 24 måneder.

Dansk Erhverv bakker op om flertallets holdning, hvoraf det fremgår, at vi alene bør forlænge fristen til de 12 måneder, som vi er forpligtede til.

Som udgangspunkt bør det altid være den part, der fremsætter et krav, der har bevisbyrden for, at kravet også eksisterer. Formodningsreglen er et brud på dette princip og vi bør derfor ikke fravige det grundlæggende princip i længere tid end, hvad vi er forpligtet til. Derudover er det vores holdning, at det generelt har formodningen imod sig, at et produkt skulle fungere upåklageligt i to år, hvis det har en medfødt mangel.

Tværtimod viser den tidligere omtalte undersøgelse fra EU-kommissionen, at mangler typisk vil vise sig indenfor de første 12 måneder efter, at produktet er taget i brug. I undersøgelsen var det 87 procent af tilfældene. En frist på 12 måneder vil derfor være udtryk for en god og fair beskyttelse af forbrugernes interesser.

Reklamationsret på brugte varer

I Danmark har vi i dag den samme længde af reklamationsretten på nye og brugte varer. Som udgangspunkt bakker Dansk Erhverv op om dette princip. Vores udgangspunkt er derfor også, at reklamationsretten for brugte varer skal fastholdes på to år, som det er i dag.

Vores holdning er dog baseret på en reklamationsret på to år også på nye produkter. Hvis et flertal i Folketinget måtte nå frem til at forlænge reklamationsretten for nye varer, mener vi, at det vil være nødvendigt at indføre en to-delt reklamationsret således, at reklamationsretten på brugte varer bliver kortere end på nye varer.

Hvis det skal være muligt at opbygge et attraktivt og effektivt B2c-marked for brugte produkter, er det en forudsætning af sælger af de brugte produkter ikke skal tage ansvaret for en for lang periode. Skulle reklamationsretten for eksempel ende på fem år, bliver det væsentligt mere risikabelt at sælge brugte produkter, hvis man som bilforhandler køber en 4,5 gammel bil og så skal hæfte for eventuelle mangler i den frem til og med den er 9,5 år gammel.

Aktive platforme bør omfattes af sælgerbegrebet

Et af de største forbrugerbeskyttelses- og miljøproblemer på detailhandelsområdet er de mange farlige - og miljøskadelige produkter - der kommer ind over grænserne som følge af danske forbrugere, der via onlineplatforme handler hos sælgere, der meget ofte er etableret uden for EU.

For en del af platformene gælder det, at det er meget svært – hvis ikke umuligt – for forbrugerne at gennemskue, hvem det reelt er forbrugeren handler med. Onlineplatformene oplyser meget lidt om den reelle sælger, men hvis der opstår problemer, mener onlineplatformen alene, at platformen har fungeret som formidler og at de derfor ikke har noget ansvar eller nogle forpligtelser i forhold til forbrugerne.

Varedirektivet giver mulighed for at udvide sælgerbegrebet i købeloven således, at onlineplatforme også bliver at betragte som sælgere og dermed får et ansvar i forhold til de forbrugere, der køber produkter på platformen.

Dansk Erhverv mener, at det er at gå for langt at kræve at alle onlineplatforme – uanset hvor passive eller aktive de er – skal anses for sælgere i købelovens forstand. Vi mener derimod, at det er rimeligt, at onlineplatforme, der aktivt involverer sig i tredjeparters salg til forbrugere via onlineplatformen, får et øget ansvar. Med aktiv involvering tænker vi især på, at platformen for eksempel tager imod betalingen, udformer markedsføringen for platformen, står for levering af produkterne eller håndterer eventuelle forbrugerklager.

I sådanne situationer mener vi, at onlineplatformen indtager en så aktiv rolle i salget, at de juridisk set bør anses for at være sælgeren af produktet og at forbrugeren derfor kan gøre sin køberetlige befojelser gældende overfor platformen og ikke kun overfor den reelle sælger, der måske hører hjemme i et land langt udenfor EU.

Resultatet af de nuværende regler er, at såvel de reelle sælgere som platformene kan slippe afsted med at sælge produkter, der aldrig ville blive godkendt til salg i en dansk butik uanset, om der er tale om en fysisk butik eller en netbutik.

Et flertal af udvalgets medlemmer mener, at de danske forbrugere allerede er godt nok beskyttet af de eksisterende aftaleretlige regler, hvor onlineplatformen efter en konkret vurdering kan blive anset for at være forbrugerens aftalepart, hvis ikke det står klart for forbrugeren, at det ikke er onlineplatformen, der er forbrugerens aftalepart.

Dansk Erhverv er dog af den opfattelse, at det vil være til gavn for såvel danske forbrugere som danske erhvervsdrivende, hvis det også efter de køberetlige regler står helt klart, at onlineplatformene har et køberetligt ansvar overfor forbrugere, når onlineplatformene spiller en aktiv rolle i salget af produkter fra tredjepartssælgere.

Undersøgelsesgebyr

Når en forbruger reklamerer over en vare, vil den erhvervsdrivende normalt uden videre undersøgelse ombytte varen, eller betale købesummen tilbage. Det er faktorer som, hvornår fejlen viser

sig, varens karakter og pris, samt hvor serviceminded den erhvervsdrivende er, der er afgørende for, om reklamationen uden videre accepteres. Alene håndteringen af en reklamation kan være så dyr, at det bedre kan svare sig for den erhvervsdrivende at opfylde kundens krav, end at tage varen ind til undersøgelse.

Hvor der er behov for en egentlig undersøgelse af en vare, vil det typisk ske ved, at den erhvervsdrivende sender varen til et værksted, hvor undersøgelsen kan finde sted. I andre tilfælde vil det være nødvendigt at sende en montør ud til kunden for at undersøge varen. Sådanne undersøgelser kan være meget bekostelige, fordi arbejdslønnen og tidsforbruget er højt.

I sådanne tilfælde vil nogle erhvervsdrivende forbeholde sig ret til at opkræve et undersøgelsesgebyr, hvis det viser sig, at fejlen er selvforskyldt eller skyldes almindelig slitage eller andre forhold, som forhandleren ikke har ansvaret for.

Som et eksempel kan nævnes, at en montør sendes ud for at undersøge en vaskemaskine, hvor det viser sig, at fejlen skyldes, at et fremmedlegeme, der har været i maskinen, har blokeret tromlen, at trådsien ikke er rensset eller, at maskinens varmelegeme er kalket til. Et andet eksempel kunne være en pc, hvor fejlen skyldes tab eller stød eller en brugerfejl, eller at en mobiltelefon er blevet påvirket af fugt eller tabt, så noget er gået løs.

Det er Dansk Erhvervs vurdering at undersøgelsesgebyrer ikke misbruges af de erhvervsdrivende. Opkrævning af undersøgelsesgebyr sker normalt kun på områder, hvor selvforskyldte fejl forekommer og kun, hvis det er åbenbart, at det funktionssvigt, der klages over, skyldes en brugerfejl.

Hvis man forbød opkrævning af undersøgelsesgebyrer, ville det være helt uden risiko for en forbruger at klage oven er vare efter devisen "går den, så går den", selvom forbrugeren ved eller formoder, at der er tale om en selvforskyldt fejl.

Derudover er det et krav, at forbrugeren ved indleveringen af produktet gøres opmærksom på, at der kan opkræves et undersøgelsesgebyr og hvor stort dette gebyr er. Endelig er det en forudsætning, at gebyret ikke er urimeligt stort. Hvis forbrugerne mener, at der ikke er oplyst om gebyret, gebyrets størrelse eller forbrugeren mener, at gebyret er urimeligt stort, kan forbrugeren klage til Forbrugerklagenævnet, der kan tage stilling til om alle betingelser for at opkræve gebyret er opfyldt.

På den baggrund mener Dansk Erhverv, at muligheden for at opkræve undersøgelsesgebyrer ikke udgør en risiko for forbrugerens rettigheder, men at manglende mulighed for at kunne opkræve undersøgelsesgebyrer, vil føre til flere uberettigede klager og dermed påføre de erhvervsdrivende store omkostninger.

Ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse (lovforslagets § 78 b)

Det fremgår af lovudkastets § 78 b, stk. 2, 1. punkt, at der ikke kan ske ophævelse af købet, hvis manglen er uvæsentlig.

Det fremgår endvidere af lovudkastets § 78 b, stk. 2, 4. pkt. at 1. pkt. ikke berører køberens ret til at hæve købet, "når afhjælpning eller omlevering ikke er sket". Det er ikke i overensstemmelse med direktivet.

Det fremgår af betænkningen, at stk. 2, 4. punkt er en videreførelse af gældende ret. Det er Dansk Erhvervs klare opfattelse, at den foreslåede bestemmelse er mere vidtgående end den gældende § 78, stk. 4, hvorefter forbrugeren kan hæve købet, hvis "krav om" eller "tilbud om" afhjælpning eller omlevering ikke er opfyldt inden rimelig tid. Som bestemmelsen er formuleret, vil forbrugeren kunne hæve købet, selvom manglen er uvæsentlig, når der ikke er sket afhjælpning eller omlevering – også når manglen ikke kan afhjælpes eller varen ikke kan ombyttes, eller dette er uforholdsmæssigt.

Det er klart en udvidelse af reglens anvendelsesområde set i forhold til gældende ret, som betyder at forbrugeren altid vil kunne hæve købet, uanset om manglen er uvæsentlig.

Det er i strid med direktivet at indføre en regel om, at direktivets betingelse om "ikke-uvæsentlighed" som forudsætning for ophævelse ikke skal gælde, når der ikke er sket ophævelse eller omlevering.

Direktivet er totalharmoniserende, og der er derfor ikke mulighed for at fravige direktivets regler, bortset fra på de punkter, hvor der er overladt en valgfrihed til medlemsstaterne.

Som anført af mindretallet i betænkningens afsnit 3.3.2.3. fremgår det udtrykkeligt af artikel 13, stk. 5, i varedirektivet, og artikel 14, stk. 6, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren ikke er berettiget til at ophæve aftalen, hvis manglen kun er uvæsentlig. Opbygningen af henholdsvis artikel 13 i varedirektivet og artikel 14 i direktivet om digitalt indhold, hvor kravet om ikke uvæsentlighed, som en forudsætning for at hæve købet, kommer efter de øvrige befojelser, må efter mindretallets opfattelse forstås således, at dette krav gælder i alle de situationer, hvor en forbruger ellers ville have ret til at hæve købet.

Dette underbygges yderligere af varedirektivets præambeltraktning nr. 53, hvoraf det direkte fremgår, at for at bevare en balance mellem rettigheder og forpligtelser mellem aftaleparterne bør forbrugeren kun have ret til at ophæve aftalen i tilfælde, hvor manglen ikke er uvæsentlig. Udvalget til gennemførelse af forbrugerkobsdirektivet kom i 2001 til samme konklusion, men foreslog en videreførelse af gældende ret under henvisning til minimumsklausulen. Se betænkning 1403/2001.

Mindretallets fortolkning støttes også af en undersøgelse af varedirektivets tilblivelse:

Det fremgik således af betragtning 29 i Europa Kommissionen ændrede direktivforslag (2017) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017PC0637&from=DA>, at
"...retten til at bringe aftalen til ophør på grund af en mangel er en vigtig befojelse, der finder anvendelse, når reparation eller omlevering ikke er mulig eller er mislykket, skal forbrugeren ligeledes kunne udøve retten til at bringe aftalen til ophør, hvis manglen er uvæsentlig. Dette vil medføre et stærkt incitament til at afhjælpe alle former for mangler på et tidligt tidspunkt." [...]

Europa Parlamentet havde imidlertid et andet syn på dette, og fremsatte et ændringsforslag.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017PCo637&from=DA>

Det havde følgende ordlyd:

"I betragtning af at retten til at bringe aftalen til ophør på grund af en mangel er en vigtig beføjelse, der finder anvendelse, når reparation eller omlevering ikke er mulig eller er mislykket, skal forbrugeren ligeledes kunne udøve retten til at bringe aftalen til ophør, *hvis manglen ikke er uvæsentlig.*"

Begrundelsen for dette ændringsforslag var, at den af Kommissionen oprindeligt foreslåede betragtning 29 ville udgøre en skærpelse i forhold til forbrugerkøbsdirektivet (artikel 3, stk. 6, i direktiv 1999/44/EF). Europa Parlamentet ønskede at videreføre reglen i forbrugerkøbsdirektivets artikel 3, stk. 6, hvorefter aftalen kun kan ophæves, hvis manglen ikke er uvæsentlig. Dette er blevet understreget af, at man senere har indføjet betragtning 53 i direktivet og af ordlyden af artikel 13, stk. 5.

Det er på den baggrund Dansk Erhvervs opfattelse, at den foreslåede § 78b, stk. 2, 4. punkt er i strid med varedirektivet. Den foreslåede regel vil endvidere være til skade for den grønne omstilling.

Med venlig hilsen

Bo Dalsgaard
Chefkonsulent

Justitsministeriet
Att.: fuldmægtig Anne Cathrine Toftemann
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt elektronisk til jm@jm.dk og act@jm.dk

24. februar 2021

Høring om implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold (sagsnummer 2021-709-0270)

Danske Medier har med tak modtaget delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold i høring.

Danske Medier har noteret, at det overordnede formål med de to nye EU-direktiver om henholdsvis varer og digitale tjenester er at ensrette og modernisere reguleringen af aftaler om salg af varer og aftaler om levering af digitalt indhold og tjenester med henblik på sikre et ensartet og højt forbrugerbeskyttelsesniveau i EU. Da direktiverne som udgangspunkt er totalharmoniseringsdirektiver, er foreningen opmærksom på, at den danske implementering i vid udstrækning er bundet af de regler, som direktiverne indeholder, og at det af denne grund ikke er muligt at indføre eller opretholde regler, der afviger fra direktiverne. Uanset dette kan reglerne medføre uhensigtsmæssigheder eller give anledning til uklarheder, og i de tilfælde vil dette blive berørt i høringssvaret, ligesom andre elementer af betydning for mediernes virke og indholdsproduktion nævnes. Dertil kommer de særskilte områder, hvor medlemslandene har adgang til at opretholde eller indføre regler, der afviger fra direktiverne.

Udvidelse af købelovens anvendelsesområde

De to nye direktiver har betydning for reglerne om forbruger køb, og det forekommer derfor også mest hensigtsmæssigt, at reglerne inkorporeres samlet i købeloven, som foreslået af udvalget bag delbetænkningen. Det er vigtigt for forståelsen og ikke mindst overholdelsen af reglerne, at forbrugere og de erhvervsdrivende kun skal forholde sig til én samlet lov om forbruger køb og ikke skal undersøge flere regelsæt for at fastslå, hvilke rettigheder og pligter der er gældende for en konkret aftale.

Direktivernes implementering i købeloven medfører, at digitalt indhold og digitale tjenester som noget nyt får en udtrykkelig og særskilt køberetlig regulering. I direktivet om digitalt indhold defineres digitalt indhold som data, der fremstilles og leveres i digital form. Digitale tjenester defineres som en tjeneste, der gør det muligt for en forbruger at generere, behandle, lagre eller få adgang til data i digital form eller en tjeneste, der muliggør deling af eller enhver form for interaktion med data i digital

form, som "uploades" eller genereres af forbrugeren eller andre brugere af den pågældende tjeneste.

Definitionerne er gentaget ordret i udvalgets lovudkast til ændringer af købeloven for at sikre en direktivkonform implementering. I lyset af at der er tale om udvidelse af købelovens anvendelsesområde er det afgørende, at begreberne uddybes i bemærkningerne til lovudkastet, hvilket også er forsøgt med et par eksempler taget direkte fra direktivets præambelbetragtninger. Foreningen skal dog opfordre til, at bemærkningerne så vidt muligt udvides med flere praktiske eksempler for at sikre, at de erhvervsdrivende og forbrugerne har den fornødne indsigt i, hvilke regler der gælder for lige præcis "deres" aftale.

Foreningen har på det foreliggende grundlag lagt til grund, at mediernes digitale indholdsproduktioner som fx e-aviser, e-magasiner, podcasts, videoklip, digitale nyhedsbreve samt adgang til det digitale indhold på et medies nyhedssite må betragtes som digitalt indhold og digitale tjenester omfattet af købelovens bestemmelser om forbruger køb.

Løbende levering eller enkeltstående levering

Direktivet samt udvalgets lovudkast opererer derudover med begreberne "*løbende levering af digitalt indhold og digitale tjenester*" og "*en eller flere enkeltstående leveringer af digitalt indhold og digitale tjenester*", men den præcise afgrænsning af de to typer af leveringer er ikke ganske klar og kan med fordel uddybes.

I forhold til mediernes indholdsproduktioner kan det således give anledning til tvivl, hvorvidt fx løbende abonnementer på e-aviser, e-magasiner, podcasts samt daglig elektronisk adgang til det digitale indhold på et nyhedssite alle må anses som løbende levering i direktivets forstand, eller om der kan være særlige forhold ved leveringen, der gør, at et eller flere abonnementer i stedet skal betragtes som flere enkeltstående leveringer.

I direktivet fremhæves leveringen af en e-bog, hvor forbrugeren kan downloade den på sin personlige enhed, som et eksempel på en enkeltstående levering af digitalt indhold. Tilsvarende gælder, hvor forbrugeren indgår en abonnementsaftale om levering af flere e-bøger fordelt over en periode. I betænkningen anføres det i forbindelse med eksemplet, at det karakteristiske element er, at køberen derved har mulighed for at få adgang til og bruge det digitale indhold uden tidsbegrænsning. Herved fremgår det, at et vigtigt element i afvejningen af, om der er tale om enkeltstående leveringer eller en løbende levering, er måden, hvorpå indholdet kan tilgås og, hvorvidt det kun er tilgængeligt i den periode, som aftalen løber, eller om det leverede kan opbevares særskilt hos forbrugeren, og derved være tilgængeligt efter aftalens udløb. Det er dog uklart, hvorvidt dette er det eneste relevante kriterium, eller om andre faktorer kan spille ind i vurderingen. Er det fx af betydning, hvorvidt abonnementet medfører en daglig, ugentlig, månedlig eller årlig levering af digitalt indhold? Eller er det relevant at skelne til, hvorvidt der er tale om selvstændige, klart adskilte udgivelser eller om udgivelserne har en mere fortløbende periodisk karakter? Det bemærkes i den forbindelse, at en e-bog må betegnes som en selvstændig klart adskilt udgivelse, hvilket i sig selv gør det oplagt at betragte den som en

enkeltstående levering. Eksemplet samt omtalen i betænkningen heraf giver imidlertid ikke et entydigt svar herpå.

Denne afgrænsning er ikke irrelevant, da lovudkastet indfører forskellige regler for disse to typer af digitalt indhold, og det kan i enkelte tilfælde have betydning for omfanget af forpligtelser, som den erhvervsdrivende omfattes af fx i relation til reklamationsfrister og udstrækningen af den periode, hvor den pågældende anses for ansvarlig for en eventuel mangel. Foreningen skal derfor opfordre til, at afgrænsningen, herunder de afgørende kriterier, præciseres yderligere i lovbemærkningerne. Det bør i den forbindelse overvejes, hvorvidt kriterierne kan medføre en uhensigtsmæssig forskelsbehandling i og med, at ét og samme medieindhold kan være underlagt forskellige regler og derved forpligtelser afhængig af leveringsformen, herunder måden som forbrugerne kan tilgå indholdet på.

Adgang til digitalt indhold mod "betaling" med personoplysninger

I lovudkastet fremgår det, at forbrugerkøb i købelovens forstand fremover ikke kun vil omfatte aftaler om levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste, når leveringen er forbundet med en modydelse i form af et pengebeløb (eller et digitalt udtryk for værdi), men også når "betalingen" sker i form af personoplysninger.

Dette er en væsentlig ændring af købelovens anvendelsesområde og medfører, at de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende betinger adgangen til sit digitale indhold med at forbrugeren betaler med personoplysninger fx ved at afgive sin e-mail adresse og et samtykke til at modtage reklamemails, fremover skal anses som et forbrugerkøb med den konsekvens, at køberen (forbrugeren) får adgang til de aftalemæssige retsmidler i købeloven, herunder konkrete misligholdelsesbeføjelser.

Denne klassificering af betalingen med personoplysninger som et forbrugerkøb medfører, at de respektive parter i aftalen omfattes af købelovens regler om rettigheder og forpligtelser. Dette rejser spørgsmålet om, hvilken retstilling den erhvervsdrivende har, såfremt forbrugeren trækker sit samtykke til behandlingen af sine personoplysninger tilbage. Direktivet om digitalt indhold regulerer dog ikke virkningerne for aftaler, der er omfattet af direktivet, hvis forbrugeren trækker sit samtykke til behandlingen af sine personoplysninger tilbage¹, men henviser blot til, at dette er et spørgsmål, der henhører under national ret.

Problemstillingen berøres imidlertid ikke særskilt i lovudkastet eller i udvalgets betænkning i relation til misligholdelsesbeføjelser udover, at det bemærkes, at forbrugeren – såfremt betalingen er sket i form af personoplysninger - har ret til at ophæve aftalen, selv når der blot er tale om en uvæsentlig mangel i forbindelse med det leverede indhold.

Spørgsmålet om retsvirkningerne af en tilbagetrækning af samtykket i et forbrugerkøb er imidlertid meget væsentlig, og lovudkastet bør forholde sig eksplicit hertil. Ud fra en betragtning om gensidig-

¹ Præambel betragtning nr. 40 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 (direktivet om digitalt indhold).

hedsforholdet mellem en sælger og køber bør en tilbagetrækning af samtykket (betalingen med personoplysninger) i princippet medføre, at aftalen ophæves, hvorved parterne ikke længere er forpligtet til at levere de aftalte ydelser. Af hensyn til såvel forbrugerens som den erhvervsdrivendes retssikkerhed bør dette spørgsmål afklares, inden lovforslagets fremsættelse.

Visning af reklamer i gratis digitalt indhold

Direktivet giver mulighed for, at medlemsstaterne kan beslutte at udvide anvendelsesområdet til også at omfatte tilfælde, hvor forbrugeren – uden at have indgået en aftale med den erhvervsdrivende – ”udsættes” for reklamer for at få adgang til digitalt indhold eller en digital tjeneste. I betænkningen peges der på situationer, hvor en forbruger får vist reklamer i forbindelse med forbrug af online spil og videoer. Det fremgår af betænkningen, at udvalget ikke – på nuværende tidspunkt – finder baggrund for at udnytte valgfriheden på dette område.

Danske Medier bifalder udvalgets beslutning og er meget enig i, at disse situationer ikke egner sig til at blive reguleret som aftaler omfattet af købeloven.

Foreningen er dog samtidig bekymret for den holdning til reklamer samt den indirekte misbilligelse af forretningsmodeller, hvor de erhvervsdrivendes finansiering af indhold er baseret på reklamer, som indirekte afspejles i direktivet samt til dels i omtalen heraf i betænkningen. Der synes at være en stigende tendens til pr. automatik at stemple brugen af reklamer og reklamefinansieret indhold som et generelt onde, som det er nødvendigt at skåne forbrugeren for i videst muligt omfang. Dette er en beklagelig udvikling, der synes at overse, at forbrugerbeskyttelse handler om at sikre forbrugerne retvisende markedsføring, pålidelig information om varer og tjenester og behørig beføjelser i forbindelse med forbruger køb, men derimod ikke handler om regulere, hvorvidt en erhvervsdrivende skal basere sin forretningsmodel på brugerbetaling eller reklamefinansiering. Brug af reklamer som en måde at finansiere indholdsproduktion på er ikke ulovligt ligesom det ikke kan anses som en mennesskeret at få gratis adgang til en erhvervsdrivendes produkter, herunder indhold i form af billede-, lyd- eller tekstproduktioner.

Sælgerbegrebet og ansvar for online platforme

Danske Medier har noteret, at direktiverne giver mulighed for, at begrebet ”sælger” henholdsvis ”erhvervsdrivende” kan udvides til at omfatte udbydere af onlineplatforme, der ikke er forbrugerens aftalepart, således at platformen hæfter for opfyldelsen af den aftale som forbrugeren har indgået om køb af varer eller tjenester. Der er derved tale om et område, hvor medlemsstaterne har mulighed for at indføre særregler med henblik på at give forbrugeren mulighed for at gøre køberetlige misligholdelsesbeføjelser gældende over for platformen, som har forestået kontakten i forbindelse med et indgået forbruger køb.

Om end Danske Medier som udgangspunkt har sympati for ønsket om at regulere udbydere af store udenlandske onlineplatforme, finder foreningen en sådan objektiv hæftelse for platformen i strid med det almindelige og meget væsentlige princip om kontraktens relativitet, der medfører, at en aftale

kun skaber rettigheder og pligter for de parter, som har indflydelse på aftalen og ikke for tredjemand, herunder en mellemmand der formidler kontakten mellem køber og sælger.

Indførelsen af et objektivt ansvar for aftalens opfyldelse ville i øvrigt spænde ben for bl.a. de danske dealsites, der er en velkendt handelsform, der nyder stor efterspørgsel blandt forbrugerne. Dealsites formidler salg af værdibeviser mellem forbrugeren og udbyderen af den konkrete vare eller tjenesteydelse og er med andre ord en mellemmand, der formidler kontakten mellem en forbruger og en erhvervsdrivende. Det begrænsede formidleransvar kan i øvrigt kun opretholdes, såfremt det tydeligt ved aftaleindgåelsen fremgår, at dealsitet alene optræder som mellemmand og ikke sælger (forbrugers aftalepart), og at dealsitet ikke er ansvarlig for aftalens opfyldelse. De almindelige aftaleretlige regler om, hvornår en platform betragtes som forbrugers aftalepart beskytter således allerede i dag forbrugeren i de tilfælde, hvor det netop ikke står klart, hvem der er den egentlige aftalepart. Dette er i øvrigt også et område, som har haft Forbrugerombudsmandens særlige bevågenhed.

Danske Medier kan af ovennævnte grunde tilslutte sig flertallets indstilling om *ikke* at udvide begrebet "*sælger*" henholdsvis "*erhvervsdrivende*" til at omfatte onlineplatforme, der efter almindelige aftaleretlige regler ikke kan anses som forbrugers aftalepart.

Tilbagelevering og tilbagebetaling

Henset til forskellen på varer og digitalt indhold/digitale tjenester har udvalget vurderet, at det ikke er hensigtsmæssigt at ensrette reglerne om tilbagelevering og tilbagebetaling i forbindelse med en ophævelse af aftaler om henholdsvis varer og digitalt indhold og tjenester.

Danske Medier finder, at det i tilfælde af en ophævelse af et forbruger køb er nødvendigt at se på karakteren af det produkt eller den tjeneste, som aftalen vedrører, for at afgøre, hvorvidt det er meningsfuldt at kræve varen returneret samt ikke mindst, hvorvidt forbrugeren har krav på hele købesummen eller blot en forholdsvis del af denne. Dette gælder ikke mindst, når der er tale om digitalt indhold og digitale tjenester.

Foreningen bifalder af samme grund formuleringen af lovudkastets § 78 c, stk. 2, der fastslår, at tilbagebetalingen af købesummen – når der er tale om en levering af digitalt indhold eller en digital tjeneste over en periode – kun omfatter den periode, hvor det digitale indhold eller den digitale tjeneste var mangelfuld og den periode, der ville have resteret, hvis ikke købet var blevet ophævet.

Herved anerkendes dels det forhold, at produktets karakter gør, at der ikke kan ske en tilbagelevering af "salgsstanden", og dels at køberen indtil købs ophævelse rent faktisk har haft en nytte af en del af de leverede ydelser, som sælgeren bør godtgøres for.

Denne adgang til at foretage fradrag for nytteværdi bør – efter foreningens opfattelse - også lovfæstes i relation til andre salgsstande, hvor det – af hensyn til varens beskaffenhed - heller ikke giver mening at kræve en tilbagelevering af salgsstanden, ligesom det kun er rimeligt at sælgeren får tilkendt en værdi af den nytte, som køberen har haft af salgsstanden.

Dette er fx relevant i tilfælde af levering af trykte medieproduktioner som aviser, tidsskrifter eller magasiner. Levering af trykte aviser, tidsskrifter eller magasiner er varer, der konsumeres kort efter levering. De trykte publikationer mister deres salgsværdi efter publiceringsdatoen og kan ikke efterfølgende anvendes til videresalg, hvilket er et vigtigt element i de krav, der stilles i forbindelse med ophævelse af køb af fysiske varer. Foreningen skal derfor opfordre til, at trykte nyhedspublikationer udtrykkeligt omfattes af en adgang til at foretage et fradrag for nytteværdien i den købesum, som sælgeren skal tilbagebetale. Denne ret bør gælde, uanset om der er tale om enkeltstående leveringer eller et løbende abonnement.

Ændring i aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester

Med lovudkastet, indføres en ny bestemmelse i købeloven, der regulerer sælgers adgang til at foretage ændring af aftaler om digitalt indhold og digitale tjenester, der leveres over en periode. Forbrugeren gives samtidig adgang til at ophæve aftalen, såfremt ændringerne *"på mere end en uvæsentlig måde"* har en negativ indvirkning på køberens adgang til eller anvendelse af det digitale indhold eller den digitale tjeneste.

Det fremgår af delbetænkningen, at ændringsforslaget er direktivbestemt og giver ikke medlemsstaterne valgfrihed ved implementering. Direktivet er dog samtidig vagt i forhold til den nærmere fortolkning af begrebet "ændring". Uanset at det må formodes, at bestemmelsen har til formål at beskytte forbrugeren mod ændringer, som sælgeren ensidigt beslutter under henvisning til aftalevilkårene, er det uheldigt, at hvad der skal betragtes som en ændring i direktivets forstand ikke er nærmere beskrevet, ligesom fortolkningen af begrebet *"uvæsentlig negativ virkning"* på forbrugers adgang eller brug af ydelsen giver anledning til tvivl. Udover rene opdateringer og opgraderinger af indholdet er det derfor uklart, hvilke andre ændringer sælgeren vil have ret til at foretage uden en udtrykkelig godkendelse fra forbrugeren enten ved aftalens indgåelse eller efterfølgende. Foreningen skal anbefale, at dette afklares nærmere i lovbemærkningerne.

Da adgangen til at foretage en ændring af det digitale indhold eller tjeneste ikke omfatter en tilsvarende adgang til at ændre prisen på ydelsen, kan det med fordel understreges i bemærkningerne, at bestemmelsen ikke forhindrer sælger i generelt at ændre eller omlægge sine produkter og tjenester, herunder udfase eksisterende ydelser, som forbrugeren har købt. Dette fremgår i øvrigt indirekte af præambelbetragtning nr. 75, hvor det bemærkes, at bestemmelsen ikke vedrører situationer, hvor parterne indgår en ny aftale om levering af det digitale indhold eller tjeneste fx som følge af udsendelsen af en ny version af det digitale indhold.

Danske Medier stiller sig gerne til rådighed, såfremt ovenstående bemærkninger ønskes uddybet. Henvendelse herom kan rettes til undertegnede på tlf. 33974000 eller e-mail cm@danskemedier.dk

Med venlig hilsen

Christina Mary Moshøj
Seniorkonsulent, cand.jur.

Justitsministeriet

Protektor: Hendes Majestæt Dronningen

Den 23. februar 2021

Høringssvar vedr. delbetænkning 1 (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Dansk Galop skal herved meddele, at foreningen tilslutter sig det af Landsudvalget for Heste og Land & Fødevarer – SEGES afgivne høringssvar. Vi anbefaler således kraftigt, at man anvender den i varedirektivet indeholdende hjemmel for medlemsstaterne til at undtage køb og salg af levende dyr fra købelovens regler om forbrugerkøb.

Med venlig hilsen

Peter Knudsen

Direktør

Justitsministeriet
Jeres sagsnummer 2021-709-0270
Att: Anne Cathrine Toftemann Bæk
Sendt til jm@jm.dk og act@jm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

DI's høringssvar til delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Generelle kommentarer

DI støtter udkastet til implementering af de to forbrugerkøbsdirektiver. Implementeringsforslaget er overordnet udtryk for en passende balance mellem de involverede hensyn og er samtidig, så vidt muligt, en fortsættelse af den gældende, hensigtsmæssige danske regulering af forbrugerkøb.

DI har blot en enkelt hjemmelsmæssig kommentar vedrørende "ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse", som er uddybet nedenfor under de specifikke bemærkninger.

DI var repræsenteret i det bredt sammensatte udvalg, der har lavet udkast til de lovændringer, som er sendt i høring. Som DI også gjorde gældende under udvalgsarbejdet, er der efter DI's opfattelse tre overordnede principper, som implementeringen af direktiverne bør afspejle for at resultere i den mest hensigtsmæssige regulering:

- **Undgå så vidt muligt danske særregler**
- **Bevar balancen** i de nuværende danske regler
- Hvis nogen ønsker ændringer af gældende ret, som går videre end EU-pligterne, har de **bevisbyrden for ændrings hensigtsmæssighed og proportionalitet**.

Udvalgets forslag efterlever disse fornuftige principper. Princippernes hensigtsmæssighed er uddybet nedenfor.

Undgå danske særregler

Det overordnede formål med de EU-direktiver, der skal implementeres, er at få ens regler på området i EU (totalharmonisering) til afløsning for det eksisterende minimums-direktiv, bl.a. for at få udløst det store potentiale for grænseoverskridende e-handel i EU.

Ens regler medfører fordele for de erhvervsdrivende, som sælger (eller potentielt ønsker at sælge) til forbrugere på tværs af grænserne i EU. Det skyldes, at en række omkostninger reduceres, bl.a. omkostningerne til at finde ud af hvad retsstillingen er i de øvrige lande

og omkostningerne ved at tilpasse produkter, forhandlerstruktur, procedurer mv. til reglerne i det enkelte EU-land.

Ens regler medfører endvidere klare fordele for forbrugerne, da det bl.a. øger forbrugertilliden ved grænseoverskridende nethandel. Øget nethandel over grænserne medfører samtidig lavere priser (pga. øget konkurrence) og øget produktudvalg.

Det er derfor vigtigt, at Danmark *ikke* indfører regler, som må forventes at adskille sig fra det store flertal af øvrige medlemslande, og dermed modarbejder direktivernes hensigtsmæssige formål. Nationale særregler på dette område underminerer det indre marked og øger omkostningerne for både erhvervsdrivende og forbrugere. Det koster ordrer, vækst og arbejdspladser i Danmark, og giver forbrugerne mindre udvalg og højere forbrugerpriser.

Bevar balancen i de nuværende regler (inden for direktivets rammer)

Både danske forbrugere og erhvervsdrivende har interesse i, at forbrugerkerbsreglerne balancerer hensynene til forbruger- og erhvervsinteresser. Balancerede regler tilskynder til redelig adfærd fra både erhvervs- og forbrugersiden og tilskynder dermed til samhandel. Ubalancerede regler kan give mulighed for misbrug eller unødigt høje transaktionsomkostninger, som hverken gavner sælgere eller købere over en bred kam.

Utilstrækkelig forbrugerbeskyttelse giver brodne kar mulighed for at snyde forbrugerne uden sanktioner, hvilket også går ud over det store flertal af redelige erhvervsdrivende. Omvendt vil overbeskyttende eller ubalancerede regler til fordel for forbrugerne medføre højere risici og omkostninger for danske detailsælgere, som i sidste ende betales af samtlige danske forbrugere gennem højere priser. Samtidig vil sådanne regler forringe danske detailsælgers konkurrenceevne i forhold til deres udenlandske konkurrenter.

Danmark har allerede i dag en god balance i forbrugerkerbsreglerne. Det var også Folketingsflertallets opfattelse, da Danmark forhandlede de pågældende EU-direktiver.

Direktivforhandlingerne endte imidlertid med en obligatorisk forskydning af den eksisterende balance i de danske regler i retning af højere forbrugerbeskyttelse.

Det gælder eksempelvis på følgende områder:

- Formodningsreglens længde (den omvendt bevisbyrde for sælgeren) fordobles fra 6 måneder til 12 måneder.
- Den relative reklamationspligt ophæves for køb af digitalt indhold, dvs. at køberen ved denne slags køb ikke længere har pligt til at give sælgeren meddelelse inden for rimelig tid, efter at forbrugeren har opdaget en mangel.
- Forbrugerens ret til at tilbageholde købesummen udvides til også at omfatte situationer, hvor forbrugeren kræver et afslag i prisen pga. en mangel.
- Definitionen på, hvornår der indtræffer "forsinkelse", med deraf følgende mangelsbeføjelser til forbrugeren, skærpes for salg af digitalt indhold.

Efter DI's opfattelse er især formodningsreglens fordobling fra 6 måneder til 12 måneder en væsentlig ændring af den eksisterende balance til ugunst for de erhvervsdrivende.

Til gengæld har de erhvervsdrivende fået ens regler, hvilket kommer den andel af de erhvervsdrivende, som ønsker at sælge over grænserne i EU, til gode.

Ved stillingtagen til de valgmuligheder, som direktiverne giver medlemsstaterne, er det meget væsentligt, at balancen i Danmark ikke forrykkes yderligere. Det skyldes dels, at balancen i sig selv ikke bør tippe for meget, dels at danske detailsælgere ikke får totalharmoniserede EU-regler til gengæld for yderligere forrykkelser.

Ved vurdering af balancen bør man i øvrigt ikke kun se på selve indholdet af forbruger-købsreglerne (rettigheder og pligter), men også på håndhævelsessystemet og efterlevelsen. Håndhævelsen og efterlevelsen af forbruger købsreglerne er generelt meget høj i Danmark sammenlignet med andre EU-lande, hvilket bl.a. skyldes et velfungerende forbrugerklagesystem, herunder forbrugerombudsmandens og diverse ankenævns rolle.

Bevisbyrden påhviler dem, der ønsker yderligere regulering

Det er altid et fornuftigt princip, at de, der ønsker ændringer, har bevisbyrden. Det gælder så meget desto mere i det omfang, der er tale om ændringer, som vil underminere direktivernes formål om mest mulig EU-harmonisering, og som vil forringe danske erhvervsdrivendes konkurrenceevne.

DI bemærker, at især Forbrugerrådet Tænk ønsker en lang række ændringer, der går udover, hvad der er nødvendigt for at implementere direktiverne, og som samtidig vil indføre særregler i Danmark i forhold til det store flertal af EU's lande til væsentlig skade for danske erhvervsdrivende. Det gælder ikke mindst spørgsmålet om en forlængelse af reklamationsfristens længde udover de to år, som er standarden i EU, og som har været balancen i Danmark i mange år. DI henviser til udvalgsflertallets argumentation og holdning, der understreger, hvorfor en forlængelse af reklamationsfristen i Danmark, og andre forslag til dansk særregulering fra Forbrugerrådet Tænk, ikke kan anbefales. Se også uddybende herom under de specifikke kommentarer.

Specifikke kommentarer

Begrebet sælger/erhvervsdrivende

DI støtter, at sælgerbegrebet opretholdes. De almindelige aftaleretlige regler for, hvornår en on-line platform betragtes som forbrugerens aftalepart, beskytter allerede forbrugeren i de tilfælde, hvor det ikke står klart, hvem der er den egentlige aftalepart. Det følger således af almindelige aftaleretlige regler, at en onlineplatform bliver bundet af en aftale med en forbruger – og dermed aftalepart – hvis det ikke fremgår tydeligt ved aftaleindgåelsen, at det er en anden end platformen, der er forbrugerens aftalepart. En udvidelse af begrebet til at omfatte både sælgeren og platformen vil endvidere udgøre et grundlæggende brud med princippet om kontraktens relativitet – dvs. at en aftale kun skaber rettigheder og pligter for aftalens parter – hvilket bør undgås.

Ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse

Kobelovens § 78, stk. 4, giver på visse betingelser forbrugere mulighed for at ophæve en aftale, selvom manglen ikke er væsentlig. DI finder det rent juridisk tvivlsomt, om kobelovens § 78, stk. 4, kan opretholdes, med den ordlyd det nye direktiv har. DI accepterer, at det beror på en direktivfortolkning, og at Justitsministeriet umiddelbart har en anden opfattelse. DI vil dog gerne henstille til, at Justitsministeriet holder øje med, hvordan dette punkt i direktivet implementeres i de øvrige lande, og om nødvendigt får ændret den danske implementering, hvis det viser sig, at den danske fortolkning pålægger danske erhvervsdrivende urimelige konkurrencevilkår.

Mangler der konstateres inden for 30 dage

DI støtter ligesom udvalgets store flertal, at der ikke er grundlag for at give koberen et andet sæt beføjelser, blot fordi en mangel opdages inden for 30 dage.

Undersøgelsesgebyrer

DI støtter ligesom udvalgets store flertal, at der ikke er grundlag for et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer. Et totalforbud vil pålægge sælgeren at betale for omkostningerne ved undersøgelse af salgsgenstanden i tilfælde, hvor genstanden viser sig ikke at lide af en mangel, dvs. i tilfælde, hvor sælgeren har opfyldt sin del af aftalen ved at levere en mangelfri ydelse til forbrugeren. Det ville være urimeligt og stille danske detailsælgere ringere end langt hovedparten af sine europæiske konkurrenter. Et totalforbud vil udelukke muligheden for at foretage en konkret vurdering af det enkelte gebyrs rimelighed i situationer, hvor salgsgenstanden ikke lider af en køberetlig mangel. Et totalforbud vil åbne op for chikanøs adfærd fra forbrugere, der af den ene eller anden grund har set sig sure på en sælger. Undersøgelsesgebyrer kan, hvis der er et politisk ønske om at regulere området, reguleres på en mere proportional måde end ved et totalforbud.

Den absolutte reklamationsfrist

DI støtter ligesom det store flertal i udvalget, at den absolutte reklamationsfrist fastholdes på to år, ganske som retsstillingen er i langt de fleste andre EU-lande. En forlængelse af reklamationsfristen ville væsentligt (yderligere) forskyde balancen mellem forbruger- og erhvervsinteresser i de danske forbruger købsregler, uden at de erhvervsdrivende får totalharmonisering i EU til gengæld.

Der er endvidere ingen dokumentation for, at en forlængelse af reklamationsfrister generelt skulle have en positiv effekt på den grønne omstilling – hverken en direkte eller en indirekte effekt - så meget desto mindre må gælde en isoleret dansk forlængelse. Som også udvalgets flertal peger på, er der behov for mere målrettede tiltag for at øge produktets levetid og dermed bidrage til den grønne omstilling. En række fornuftige, målrettede tiltag er i gang på EU-niveau, hvilket også er det rette lovgivningsniveau for sådanne tiltag.

Formodningsreglen

DI støtter ligesom et stort flertal i udvalget, at formodningsreglens længde (omvendt bevisbyrde for sælgeren) ikke bør forlænges yderligere udover den fordobling fra 6 til 12 måneder, der allerede er gjort obligatorisk ifølge direktiverne.

DI står til rådighed for eventuel uddybning.

Med venlig hilsen

Lars Frolov-Hammer
Seniorchefkonsulent

Justitsministeriet

E-mail

Att. jm@jm.dk

act@jm.dk

Brøndby, 23. februar 2021

Høringssvar vedr. delbetænkning I (nr.1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

I forbindelse med høringssvar vedr. delbetænkning I (nr.1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, fremsender Dansk Ride Forbund hermed sin fulde opbakning til det af Landbrug & Fødevarer – SEGES fremsendte høringssvar.

Sammen med Landsudvalget for Heste og SEGES Heste anmodes der om, at handel med levende dyr ikke længere anses som forbrugerkøb i dansk lovgivning. Dansk Ride Forbund repræsenterer både købere og sælgere af heste, og den nuværende lovgivning giver anledning til adskillige konflikter og forringet dyrevelfærd. På den baggrund ønsker vi aftalefrihed og dermed balancering af forholdet mellem købere og sælgere, i tråd med de nuværende rammer i EU forbrugerdirektivet efter tilretningen i maj 2019.

Med venlig hilsen
Dansk Ride Forbund

Morten Schram Rodtwitt
Direktør

From: Klaus Storm <storm@trav.dk>
Sent: 23-02-2021 14:05:40 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Subject: Høringssvar vedrørende Købeloven og "handel med levende dyr"

Til Justitsministeriet

I forbindelse med høringssvar vedrørende købeloven og "handel med levende dyr" bakker Dansk Travsports Centralforbund fuldt og helt op omkring det høringssvar, som er indgivet af Landsudvalget for Heste/SEGES.

Med venlig Hilsen

Klaus Storm
General Sekretær

Dansk Travsports Centralforbund
Traverbanevej 10
2920 Charlottenlund

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til jm@jm.dk
Cc. til act@jm.dk

23. februar 2021

J.nr. 2021-12-1070
Dok.nr.
Sagsbehandler
Mads Nordstrøm Kjær

Høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

Ved e-mail af 27. januar 2021 har Justitsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte delbetænkning.

Betænkningen giver Datatilsynet anledning til følgende bemærkninger:

Det fremgår af delbetænkningens afsnit 1, side 18, at:

"Herudover giver direktivet en medlemsstat adgang til at opretholde eller indføre regler for dele af forretningsmodeller, hvor digitalt indhold eller digitale tjenester leveres på en sådan måde, at forbrugeren ikke betaler et beløb, men i stedet afgiver personoplysninger til en erhvervsdrivende, f.eks. ved oprettelsen af en e-mail konto."

Det fremgår endvidere af delbetænkningens afsnit 3.9.5, side 86, at:

"Direktivet om digitalt indhold berører således ikke Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen). [...] I tilfælde af uoverensstemmelse mellem bestemmelserne i direktivet om digitalt indhold og EU-retten om beskyttelse af personoplysninger har sidstnævnte forrang".

Datatilsynet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at der på nuværende tidspunkt pågår drøftelser i regi af Det Europæiske Databeskyttelsesråd om de retlige rammer for indsamling og brug af personoplysninger mod betaling. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere, hvornår disse drøftelser kan forventes afsluttet.

Med venlig hilsen

Mads Nordstrøm Kjær

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Til

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato: 24. februar 2021.

Høringssvar sagsnr. 2021-709-0270 til høring over:

Delbetænkning I (nr.1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold om reklamationsfrist og formodningsregel (Reklamationsretten)

De Danske Bilimportører takker for modtagelsen af høringen over ovenstående Delbetænkning I, som vi hermed ønsker at afgive vores bemærkninger til.

Indledende bemærkninger

Det fremgår af høringsdokumenterne, at Delbetænkning I er den første af to betænkninger, som et ekspertudvalg under Justitsministeriet (JM) har udarbejdet, med det kommissorium at komme med anbefalinger til gennemførelsen i dansk ret af tre EU-direktiver, som berører de danske forbrugerkøbsregler – nemlig det såkaldte "varedirektiv" (2019/771/EU), direktivet om digitalt indhold (2019/770/EU) og den vedtagne del af direktivpakken "New Deal for Consumers" (2019/2161/EU).

Delbetænkning I indeholder alene udvalgets anbefalinger til gennemførelsen i dansk ret af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Det fremgår, at varedirektivet nødvendiggør ændringer af købeloven, og at direktivet om digitalt indhold vil nødvendiggøre udarbejdelse af enten en ny hovedlov eller indsættelse af nye regler i købeloven. Vi bemærker, at Delbetænkning I lægger op til, at der indsættes nye regler i købeloven fremfor, at der udarbejdes en ny hovedlov.

De Danske Bilimportører kan støtte ekspertudvalgets anbefaling om, at bestemmelserne i direktivet om digitalt indhold indarbejdes i købeloven fremfor i en ny hovedlov.

Vi bemærker, at formålet med alle de tre direktiver er at totalharmonisere visse aspekter af medlemsstaternes regulering af aftaler om salg af varer og aftaler om levering af digitalt indhold. Derfor er der som udgangspunkt ikke mulighed for at afvige fra bestemmelserne i direktiverne ved gennemførelsen i dansk ret.

Dog er der i både varedirektivet og i direktivet om digitalt indhold mulighed for at indføre nationale regler, der afviger fra bestemmelserne i direktiverne, på visse områder (dvs. valgfrihed). Dette gælder bl.a. visse bestemmelser vedrørende henholdsvis reklamationsfristen og den såkaldte formodningsregel – samt desuden vedrørende mangler der viser sig indenfor 30 dage, køb af brugte varer og af levende dyr.

De Danske Bilimportører har overordnet ingen bemærkninger til gennemførelsen af de totalharmoniserede dele af direktiverne. Vi mener således, at bestemmelserne i direktiverne som udgangspunkt bør gennemføres så tekstnært som muligt i købeloven.

Det betyder, at hvor der kan være tvivl om, hvorvidt eksisterende bestemmelser i købeloven kan opretholdes, bør købeloven som udgangspunkt ændres, så der sikres størst mulig overensstemmelse med direktivteksterne.

Særligt vedrørende totalharmonisering af misligholdelsesbeføjelser

Vi bemærker her, at ekspertudvalget er enige om, at direktiverne bør føre til, at købelovens § 78 om køberens mangelsbeføjelser (misligholdelsesbeføjelser) erstattes med direktivernes bestemmelser.

Ekspertudvalget er dog uenige om, hvorvidt bestemmelserne i købelovens § 78, stk. 4 kan videreføres. Denne bestemmelse indebærer, at køberen fortsat skal kunne ophæve en aftale, hvis afhjælpning eller omlevering ikke sker inden for rimelig tid, selvom manglen kun er uvæsentlig.

Flertallet mener, at § 78, stk. 4 kan videreføres, mens mindretallet finder, "at det ikke vil være i overensstemmelse med varedirektivet og direktivet om digitalt indhold at opretholde en bestemmelse om, at køberen i visse tilfælde kan hæve købet, selv om manglen er uvæsentlig. Efter mindretallets opfattelse bør det i givet fald være en forudsætning, at de andre EU-lande har en tilsvarende fortolkning af direktiverne".

De Danske Bilimportører tilslutter sig på dette punkt mindretallets synspunkter, idet forholdet ikke bør afvige fra direktivteksten som følge af totalharmoniseringen. Det fremgår udtrykkeligt af artikel 13, stk. 5, i varedirektivet, og artikel 14, stk. 6, i direktivet om digitalt indhold, at forbrugeren ikke er berettiget til at ophæve aftalen, hvis manglen kun er uvæsentlig.

Derfor kan købelovens § 78, stk. 4 efter vores opfattelse ikke opretholdes.

Misligholdelsesbeføjelser ved mangler opdaget inden for 30 dage

Varedirektivet giver dog valgfrihed med hensyn til at give forbrugere ret til at vælge en specifik misligholdelsesbeføjelse, hvis en mangel opdages inden for 30 dage. Det kan f.eks. være ret til at afvise mangelfulde varer, ophæve aftalen eller anmode om øjeblikkelig omlevering. Sådanne muligheder findes ikke aktuelt i købeloven.

Flertallet mener ikke, der er behov for en afvigelse af direktivets generelle regler, blot fordi manglen opdages inden for de første 30 dage. Mindretallet (Forbrugerrådet, Tænk) mener, at der bør indføres adgang til øjeblikkelig omlevering eller ophævelse, medmindre det er umuligt eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger.

De Danske Bilimportører tilslutter sig på dette punkt flertallets synspunkter.

Vedrørende områder med valgfrihed i gennemførelsen

Vores bemærkninger angår derudover primært delbetænkningens anbefalinger på de områder, hvor direktiverne efterlader valgfrihed, og hvor ekspertudvalget tillige har udtrykt uenighed med hensyn til gennemførelsen i købeloven.

Vores bemærkninger angår således primært delbetænkningens anbefalinger vedrørende reklamationsretten – dvs. varigheden af reklamationsfristen og formodningsreglen.

Vi har ingen særlige bemærkninger til de øvrige dele herunder de valgfrie dele vedrørende brugte varer og levende dyr.

Bemærkninger til reklamationsfristen og formodningsreglen

Både varedirektivet og direktivet om digitalt indhold indeholder bestemmelser vedrørende reklamationsfrist og den såkaldte formodningsregel, der angiver en frist for, hvornår en påklaget mangel som udgangspunkt må anses for at have været til stede ved købet, og bevisbyrden dermed påhviler sælgeren (omvendt bevisbyrde).

Vi opfatter bestemmelser herom i begge direktiver som enslydende, hvorfor vi kommenterer dem under et.

Reklamationsfristen (sammenfatningen pkt. 3.16. og kapitel 7)

Flertallet i ekspertudvalget lægger i betænkningen ikke op til en ændring af reklamationsfristens varighed, men foreslår, at denne fortsat skal være på 2 år. Flertallet finder heller ikke, at muligheden for differentieret reklamationsfrist bør indføres i købeloven. Dette svarer således til den frist, der allerede er fastsat (som minimum) i varedirektivet og i købeloven.

Forbrugerrådet Tænk, der udgør mindretallet i ekspertudvalget, mener derimod, at der bør indføres en differentieret reklamationsfrist på henholdsvis 6 år for varige forbrugsgoder som f.eks. nye biler, vaskemaskiner og computere og på 3 år for øvrige forbrugsgoder.

De Danske Bilimportører tilslutter sig vurderingen hos flertallet i ekspertudvalget.

Vi bemærker endvidere, at ekspertudvalget er enige om, at der for levering af digitalt indhold og digitale leverancer skal ske en indarbejdelse af direktivets bestemmelser i købeloven.

Det betyder at det vil fremgå udtrykkeligt, at der skal gælde den samme reklamationsfrist for disse, når de leveres som en eller flere enkeltstående leverancer. Når de leveres løbende, skal forbrugerne derimod kunne gøre mangler gældende i hele leveringsperioden.

Ekspertudvalget foreslår desuden, at der fastsættes en periode på 2 måneder efter endt løbende levering af digitalt indhold og digitale tjenester, hvor forbrugeren kan reklamere over mangler.

Udvalget mener således ikke, at købelovens nuværende bestemmelser i § 81 vedrørende relativ reklamationsfrist (hvor reklamation inden for 2 måneder efter at en mangel er opdaget altid skal anses for rettidig) kan anses for gældende på området for direktivet om digitalt indhold.

Vi har ingen bemærkninger hertil, og vi kan tilslutte os ekspertudvalgets synspunkter.

Formodningsreglen (sammenfatningen pkt. 3.19 og kapitel 7)

Den såkaldte "formodningsregel" er fastsat i købelovens § 77 a, stk. 3 og fastsætter en "formodningsperiode", der regulerer, om det er sælgeren eller forbrugeren, der har bevisbyrden for, at evt. fejl og mangler forelå på leveringstidspunktet og derfor udgør en mangel i køberetlig forstand, eller ej.

I formodningsperioden er det sælgeren, der har bevisbyrden og derefter er det forbrugeren. Formodningsperioden er efter de gældende regler på 6 måneder, men perioden er med varedirektivet forlænget til minimum 1 år, hvorfor købeloven skal ændres på dette punkt.

De enkelte medlemsstater kan dog her vælge, at der skal gælde en længere formodningsperiode på op til 2 år. Dette gælder dog ikke for så vidt angår direktivet om digitalt indhold.

Flertallet i udvalget mener ikke, at der er grundlag for at forlænge formodningsperioden ud over varedirektivets krav på 1 år. Flertallet lægger særligt vægt på, at der ikke foreligger dokumentation for, hvilken effekt en forlængelse af formodningsperioden vil have for den grønne omstilling.

Mindretallet (bestående af Forbrugerrådet) finder, at en forlængelse af formodningsperioden til 2 år vil sikre en bedre balance i forholdet mellem forbrugerne og de erhvervsdrivende, ligesom det vil understøtte den grønne omstilling.

De Danske Bilimportører finder i lighed med flertallet ikke, at der foreligger dokumentation for, at en forlænget formodningsperiode vil kunne understøtte den grønne omstilling, og vi tilslutter os dermed flertallets indstilling på dette punkt.

Bemærkninger til argumenterne for og imod

Mindretallet i ekspertudvalget har argumenteret kraftigt for, at der bør gælde en differentieret reklamationsfrist, således at fristen står i forhold til varens forventede levetid – i stedet for at der som i dag kun gælder en ensartet reklamationsfrist, uanset om der er tale om køb af en lommelygte eller en bil.

I forbindelse med betænkningen har Forbrugerrådet Tænk sammen med FDM således offentligt argumenteret for, at der bør gælde en væsentlig længere reklamations frist for visse varige forbrugsgoder med en forventet levetid, der er væsentlig længere – f.eks. biler.

I ekspertudvalget har Forbrugerrådet argumenteret for en differentieret reklamationsfrist på 6 år for varige forbrugsgoder som f.eks. biler og 3 år for øvrige forbrugsgoder.

Argumenterne herfor er dels en almindelig (logisk) rimelighedsbetragtning og dels hensynet til miljø og grøn omstilling.

Miljø og grøn omstilling

Med hensyn til miljø og grøn omstilling går argumentationen især på, at en længere reklamationsfrist vil give producenterne bedre incitamenter til at forbedre produkternes holdbarhed og samtidig vil det øge incitamentet i distributionsleddet til at udbedre evt. fejl og mangler, fremfor at erstatte varen med en ny.

Vi mener dog ikke, at hensynet til miljø og grøn omstilling kan anvendes som et særligt velunderbygget argument for en forlænget reklamationsfrist generelt og særligt for varige forbrugsgoder.

De fremlagte argumenter peger således i forskellige retninger, og der kan derfor siges både for og i mod. Det er i særdeleshed vanskeligt at kvantificere de positive effekter på den grønne omstilling af en forlængelse af såvel reklamationsfristen og formodningsperioden ud over kravene i varedirektivet.

Dette gælder ligeledes argumenterne for en differentieret reklamationsfrist, der yderlige vil medføre vanskeligheder med hensyn til at definere objektive og håndterbare kriterier for at skelne mellem varige forbrugsgoder og øvrige varer.

Vi anser derfor antagelserne om, at en forlænget reklamationsfrist generelt vil bidrage til en højere holdbarhed af produkterne, for tvivlsomme. Dette gælder under alle omstændigheder, så længe reklamationsfristen ikke er omfattet af totalharmoniseringen i varedirektivet.

En dansk enegang (eller med tilslutning fra enkelte andre lande) vil næppe slå tilstrækkeligt igennem. Vi mener, at en forlænget og differentieret reklamationsfrist i givet fald bør gennemføres ved at gøre det til en del af varedirektivets totalharmonisering.

Men selv hvis dette krav er opfyldt, findes der ikke nogen dokumentation for effekten heraf på den grønne omstilling.

Imod en forlængelse, uanset om det sker på nationalt plan eller via totalharmonisering, taler imidlertid også det forhold, at en sådan forlængelse kan risikere at bidrage til generelt højere omkostninger i salgsleddet og dermed højere forbrugerpriser. Der henvises her til den i delbetænkningen omtalte undersøgelse fra Dansk Erhverv, der viste, at 65 pct. af de i undersøgelsen adspurgte virksomheder vurderede, at en forlænget reklamationsfrist ville føre til prisstigninger.

Øvrige bemærkninger til delbetænkningen og til ekspertudvalget (biler)

Vi anbefaler derudover, at ekspertudvalget og delbetænkningen tager følgende forhold i betragtning, når det gælder biler:

Nye drivlinjer i form af elbiler vil generelt bidrage til en produktmæssig forenkling og dermed en forbedret holdbarhed og færre fejl og reparationer på biler i fremtiden.

Potentialet for en markedsdrevet generel forbedring af bilers holdbarhed gennem nationale særregler i Danmark – herunder en forlængelse af reklamationsfristen – må antages at være begrænset. Det danske marked har ingen selvstændig påvirkning af bilfabrikanterne, der producerer til hele det europæiske marked, hvor reguleringen af bilernes tekniske egenskaber i høj grad er totalharmoniseret. Negative nationale markedsvilkår (f.eks. på afgiftsområdet) har derfor mest kunnet aflæses i et begrænset udbud for forbrugerne sammenlignet med udbuddet i andre EU-lande.

Retten til reparation (Right-to-repair): Forbedringer i holdbarhed og muligheden for at reparere produkter er således i højere grad påvirket af den tekniske regulering i EU. Dette gælder i høj grad for biler. Denne regulering udgør en væsentlig mere effektiv og oplagt vej end en udvidelse af reklamationsretten til at sikre den grønne omstilling og mulighederne for at reparere biler mv.

EU-regulering af producentansvar: Grøn omstilling understøttes allerede (og mere effektivt end via regler i købeloven og i varedirektivet) via reguleringen af producentansvaret – herunder gennem affaldsdirektivet. Her gives der allerede incitamenter til producenterne til at forbedre produkternes genanvendelighed. Det følger bl.a. af kravene om, at betaling til kollektive ordninger for varetagelse af producentansvaret skal differentieres, således at det afspejler omkostningerne og den miljømæssige belastning ved produkterne i bortskaffelsesleddet. Dette gælder også for bilfabrikanternes såkaldte ELV-ansvar ("End-of-Life-Vehicles") med henblik på, at bilfabrikanterne skal medtænke grøn omstilling og miljøvenlighed i hele bilens livscyklus.

Biler og digitalt indhold / digitale tjenester (sammenfatning pkt. 3.8 og kapitel 6, pkt. 1.3.2.)
Biler inkluderer som produkter i højere og højere grad også produkter i form af digitalt indhold og digitale tjenester. Her er det essentielt, at bilfabrikanterne som indehavere af op-havsrettigheder til digitale tjenester om nødvendigt kan stille krav til køberen om at særligt sikkerhedsmæssige opdateringer ikke kan fraviges, hvis garantier og eller andre købsretslige rettigheder skal opretholdes og dække bilen.

Derfor bør det medtænkes, at bilfabrikanter har et særligt sikkerhedsmæssigt produktansvar, som i stigende grad kun kan opfyldes, hvis de har adgang til løbende at opdatere deres produkt med henblik på at varetage forbrugerens sikkerhed og produktets holdbarhed foruden bilfabrikantens egne ophavsretlige interesser.

Med venlig hilsen

Ole Kirkelund
Chefkonsulent

 DE DANSKE BILIMPORTØRER

De Danske Bilimportører
Rådhuspladsen 16
1550 København V
Telefon: 2323 2520
Mail: oki@bilimp.dk
www.bilimp.dk

From: Mikael Sjöberg <MikaelSjoeberg@OestreLandsret.dk>
Sent: 23-02-2021 15:50:55 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Cc: Jens Røn <JensRon@VestreLandsret.dk>; Rikke Søndergaard Larsen <rsl@tibetkommissionen.dk>
Subject: 2021-709-0270 - høringsvar Dommerforeningen

Justitsministeriet
Formueretskontoret

Ved mail af 27. januar 2021 har Justitsministeriet anmodet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til delbetænkning 1 om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Dommerforeningen har drøftet betænkningen på et bestyrelsesmøde.

Dommerforeningen kan på de områder, hvor udvalget har delt sig i et flertal og mindretal, tilslutte sig flertallets overvejelser og forslag. Foreningen ønsker i øvrigt ikke at udtale sig om betænkningen.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

Mikael Sjöberg

Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Direkte: + 45 99 68 65 01/ + 45 21 66 18 49

**DEN DANSKE
DOMMERFORENING**

Til
Justitsministeriet
act@jm.dk
jm@jm.dk

15. februar 2021
km/21-00858
Deres Journalnummer 2021-709-0270

Høringssvar vedrørende høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet

Den Danske Dyrlægeforening (DDD) takker for muligheden for endnu engang at fremføre foreningens holdning vedrørende køb af levende dyr. Dyrlæger er ofte involveret i køb og salg af husdyr og varetager den veterinærfaglige vurdering af husdyrets sundhedstilstand og dets evne til at opfylde køberens anvendelsesbehov.

DDD har tidligere, som det også fremgår af delbetænkningens kapitel 5, punkt 4.9 (s.97-101), indsendt udtalelse om emnet til Justitsministeriets udvalg, og forholder sig i det følgende alene til denne del af betænkningen.

DDD ser med stor tilfredshed på, at et flertal af udvalget ikke finder grundlag for helt at undtage køb af levende dyr fra købelovens regler om forbruger køb, og dermed sikrer en rimelig forbrugerbeskyttelse hvad angår køb af levende dyr. Det er også DDD's opfattelse, at reglerne hidtil har fungeret hensigtsmæssigt.

Efter varedirektivet skal formodningsperioden på seks måneder forlænges til mindst et år. Et flertal af udvalget medlemmer ser det dog muligt at undlade at forlænge formodningsperioden til mindst et år for køb af levende dyr.

DDD kan i den forbindelse godt tilslutte sig det foreslåede kompromis, hvor længden af den gældende formodningsperiode på seks måneder fastholdes ved køb af levende dyr, når blot køb af dyr fortsat er en del af købelovens bestemmelser.

Med venlig hilsen

Karin Melsen
Fagpolitisk konsulent, DDD

From: Sidsel Lejbølle Kier <SILK@domstolsstyrelsen.dk>
Sent: 25-02-2021 08:42:07 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Subject: SV: Høring over delbetækning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold - j.nr. 2021-709-0270

Til Justitsministeriet

Det fremsendte høringsmateriale giver ikke anledning til bemærkninger fra Domstolsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Sidsel L. Kier
Fuldmægtig
Direkte: + 45 29 12 14 67
silk@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsen
Jura og Forretning
St. Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. (hovednr.): + 45 70 10 33 22
www.domstol.dk

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 27. januar 2021 15:46
Til: 'Domstolsstyrelsen'
Emne: Høring over delbetækning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold - j.nr. 2021-709-0270

Se venligst vedhæftede.

Med venlig hilsen

JUSTITS
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. e-mail til jm@jm.dk og act@jm.dk

23-02-2021

Dir. tlf.
+45 45 27 07 13

E-Mail
dbl@fdm.dk

Sagsnr.
S21-7484

Ref: DBL/

Høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, sagsnummer 2021-709-0270

FDM takker for at få muligheden for at afgive kommentarer til dette vigtige lovforslag.

I det daglige arbejder FDM bl.a. for at sikre forbrugernes interesser og dermed retssikkerhed. Derfor er ændringer i de rettigheder, der relaterer sig til forbrugere af stor betydning for FDM og vores medlemmer.

Indledningsvis er vi glade for, at der nu kommer specifikke regler for aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester. I de senere år er helt almindelige biler reelt gået fra fortrinsvis at være mekaniske til i dag og fremover at bestå af dels en mængde mekanik og dels en stærkt stigende mængde digitale funktioner. Det er også digitale tjenester, der baserer sig på abonnementer, opdateringer og fejlrettelser, der eksekveres digitalt bl.a. via internettet.

Vi ser frem mod, at almindelige personbiler i fremtiden de facto kan være, om ikke selvkørende, så kraftigt førerassisterende. Funktionerne, der gør dette muligt, baserer sig på en høj grad af digitalisering af bilerne, hvorfor det er vigtigt, at forbrugernes rettigheder er på højt niveau. Ikke mindst når man ser, hvilke både menneskelige og økonomiske konsekvenser, der for almindelige forbrugere kan være forbundet med mangler af enhver art.

Et af argumenterne bag kravene om totalharmonisering i dette lovkompleks og de i hovedtræk ens forbrugerbeskyttelsesregler i EU er ønsket om at fremme den grænseoverskridende handel.

I den forbindelse minder FDM om det vigtige forhold, at inden for biler – som trods alt er de allerdyreste løsøre, forbrugere i almindelighed kan foretage sig – er forbrugerens mulighed for at foretage grænseoverskridende handel praktisk begrænset og besværliggjort af de meget høje registreringsafgifter, der er på de fleste biler her i landet. Flere andre lande opererer slet ikke med registreringsafgift. Det opleves som kompliceret og særdeles usikkert økonomisk for en forbruger at købe ny eller brugt bil i udlandet med

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

henblik på at importere den til Danmark, at afgiftsberigtige bilen og tage den i anvendelse.

Det betyder også, at FDM mener, at det generelle hensyn til grænseoverskridende handel må vægte lavt i relation til forbrugernes rettigheder ved netop køb af biler. I hvert fald under det nugældende registreringsafgiftsniveau.

Behov for højt forbrugerbeskyttelsesniveau

Nedenfor vil FDM i det altovervejende udgangspunkt fokusere på behovet for et højt forbrugerbeskyttelsesniveau for bilkøb foretaget i Danmark, hvor forbrugerpriserne for mange almindelige familiebiler er langt højere end i det meste af det øvrige Europa, herunder EU, og allerede af den grund har forbrugerne større behov for gode rettigheder, end der måske kan være behov for visse andre steder i EU.

Derfor er FDM's overordnende udgangspunkt, at forbrugerrettigheder i dansk ret bør forbedres, hvor direktiverne giver adgang hertil. Særlig fokus har vi på en generel forlængelse af reklamationsfristen og en differentiering med endnu længere frist ved varige forbrugsgoder. Særligt finder vi ikke, at danske forbrugere skal stilles ringere end forbrugerne i vores umiddelbare nabolande som Sverige (tre år), Finland (forventet levetid), Island (to år i almindelighed men fem år for varer med længere forventet levetid), og Norge (to år i almindelighed men fem år for varer med længere forventet levetid).

Således har Forbrugerrådet Tænk og FDM i fællesskab foreslået, at den almindelige reklamationsfrist ændres til tre år, og til seks år for varige forbrugsgoder, hvorunder biler hører. Se særskilt fællesbrev fra Forbrugerrådet Tænk og FDM til justitsministeren herom.

Betragtninger i kontekst af forbruger køb af biler

Overordnet er vi enige i det i betænkningen indstillede. Imidlertid er der enkelte punkter, hvor vi er uenige i flertallets indstilling. Det nedenfor anførte relaterer sig fortrinsvis til uenighedspunkterne.

Begrebet erhvervsdrivende/sælger – særligt i relation til online-pladformer

FDM er enig med mindretallet, således at vi mener, at sælgerbegrebet bør udvides til også at gælde onlinepladformer, herunder at køberen skal kunne rette krav mod såvel sælgeren som onlinepladformen.

Allerede nu ser vi, at både nye og brugte biler sælges til forbrugerne via onlinepladformer. Det er et grundlæggende princip, at handelsparter skal kunne identificere hinanden som led i vurderingen af, hvem man ønsker at indgå aftaler med. Dette er i praksis ikke altid muligt ved online-salg og formidlingsalg, der efter omstændigheden kan fremstå ugennemsigtige, selv om handelsbetingelser konkret kan leve op til de gældende aftaleretlige krav til identifikation af sælger. Flere onlinepladformer må forventes i sig selv at etablere så kendte og tillidsvækkende brands, at mange forbrugere reelt overser et formidlingsforbehold. I praksis sikres forbrugernes interesser bedst ved, at onlinepladformen tager direkte ansvar for de køb, de medvirker til at gennemføre. Det er med til at understøtte forbrugernes tillid til at købe også meget kostbare genstande, som fx biler, online.

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

Undersøgelsesgebyrer

Undersøgelsesgebyrer er meget brugt inden for forbruger køb af biler, især ved brugte biler. Det ses også inden for formodningsperioden. FDM er enige med mindretallet i, at der bør indføres et generelt forbud mod anvendelse af undersøgelsesgebyrer af de grunde, der er redegjort for i betænkningen.

Grundet bilers høje pris, de høje reparationsomkostninger og forbrugers behov for bilen hver eneste dag gør, at forbrugerne ofte nødsages til at acceptere kravet om undersøgelsesgebyrer for at undgå uoverskueligheden ved, at bilen fx er uanvendelig i en periode som følge af fejlen. Det kan medføre retstab for visse forbrugere, og det vil i praksis også betyde, at forbrugeren risikerer, stik mod lovens intentioner, at komme til at deltage økonomisk i egentlig mangelsafhjælpning. Hensynet til at sikre forbrugeren mod de beskrevne urimeligheder vægter efter FDM vurdering højere end hensynet til beskyttelse af den erhvervsdrivende mod tilsvarende misbrug fra forbrugers side – ikke mindst når konsekvensen for forbrugeren ikke er begrænset til prisen for undersøgelsesgebyret, men tilmed risikerer at indebære, at forbrugerne ikke opnår vederlagsfri/gratis afhjælpning.

Undersøgelsesgebyr i formodningsperioden

Særlig vigtigt er det for FDM, at et forbud mod undersøgelsesgebyr i det mindste gælder i formodningsperioden. I formodningsperioden er bevisbyrden i det store hele som i garantidækkede forhold, hvor undersøgelsesgebyr ikke accepteres. Begrundelsen for ikke at acceptere undersøgelsesgebyrer i garantiperioden gælder også for formodningsperioden, og vi finder ikke, at der er sagligt belæg for at undlade at sidestille formodningsperioden og en garantiperiode i relation til undersøgelsesgebyrer.

Særligt om reklamationsfristens længde – forskellige frister afhængig af forventet levetid

FDM tilslutter sig mindretallets forslag om forlænget reklamationsfrist generelt og om differentieret reklamationsfrist således at fristen for varige forbrugsgoder forlænges.

Vi kan i det hele tilsluttes os mindretallets begrundelse, som den er formuleret i betænkningen.

Som supplement hertil ønsker FDM at gøre opmærksom på de helt særligt forhold, der gør sig gældende for forbrugerens køb af bil. Disse forhold er ikke altid sammenlignelige med forbruger køb, hvor forventet levetid er væsentlig kortere.

Forbrugerens køb af biler udgør en betydelig del af økonomien i Danmark og for de enkelte forbrugere. Der sælges årligt ca. 200.000 nye biler, og der blev i 2020 handlet 440.000 brugte biler i detaildet. Samlet set udgør omsætningen af alene nye biler over 52.000.000.000 kr., hvoraf husholdningerne tegner sig for de godt 24.000.000.000 kr. - ofte ved forbrugers gældsætning i seks-otte år.

Produktionsfejl på fx motorer kan nemt udløse reparationsregninger på 50.000 kr. Uforudsete reparationer af fx produktionsfejl i dette realistiske niveau, som ofte kommer sideløbende med, at forbrugeren afvikler det nødvendige lån til anskaffelsen af bilen, kan for helt almindelige forbrugere udgøre en reel vældfærdstrussel – både økonomisk og fordi reparationen af bilen kan være forudsætningen for at kunne komme på arbejde.

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

Det er ikke rimeligt, at de danske forbrugere er så ringe stillet i forhold til, hvis helt samme bil var købt i fx Sverige eller Norge.

Især prisen og den forventede levetid for biler gør, at forbrugerens behov for sikring mod produktionsfejl sættes på spidsen. Dette bør komme til udtryk i forbrugerens rettigheder.

Hvis en bil på to-fire år kommer ud for et motorhavari på grund af fx materialefejl eller anden produktionsfejl, bliver bilen selvfølgelig ikke kasseret, hvorfor reparation skal udføres. Vi finder det ikke rimeligt, at forhandler og importør kan slippe for ansvar for sine egne fejl så tidligt. Ikke mindst når der også henses til, at det kun er muligt for forbrugeren at købe en helt ny motor via samme producent.

Inden for bilbranchen er det ikke ualmindeligt at udbyde "tryghedspakker", "garantiforlængelser", som på forsikringslignende basis bl.a. fungerer som en forlængelse af bilernes korte reklamationsret og ofte tilsvarende korte garanti. Det understreger en al for kort periode med indeståelse for egne fejl, og det understreger, at forbrugerne netop har behov for tryghed, og at trygheden efterspørges.

Allerede nu indeholder købeloven en sondring mellem forskellige produkttyper, idet der for byggemateriel slet ikke eksisterer nogen absolut reklamationsfrist, jf. § 83, stk. 2. Grunds substansen i hensynene bag § 83, stk. 2 tilsiger, at der også er sagligt belæg for, at der bør etableres en længere frist, fx på de foreslåede seks år, for varige forbrugsgoder, hvorunder biler hører.

Følgerne af bilers og andre varige forbrugsgoders særlige forhold

De særlige forhold, der er gældende for biler og andre varige forbrugsgoder synes ikke at være tilstrækkelig adresseret i betænkningens gengivelse af udvalgets udtalelser om reklamationsfristens længde, idet fokus synes at have været på de mindre forbrugsgoder, der både har betydelig mindre indflydelse på forbrugerens samlede økonomiske situation og som i øvrigt forventes at have en kort forventet levetid.

En ny bil er normalt det uden sammenligning dyreste produkt, en forbruger kan købe. Som nævnt er forbrugerens bilkøb således normalt den største - eller efter anskaffelse af fast ejendom næststørste - investering forbrugeren foretager i livet. Købesummen og de løbende omkostninger, der er forbundet med at være bilist, er således en særdeles stor belastning på forbrugernes budgetter.

I mange tilfælde er det nødvendigt, at forbrugerne gældsætter sig for at blive i stand til at erhverve bilen. Sådanne billån formidles ofte af bilforhandlerne mod vederlag. Disse lån løber ofte seks-otte år, og dermed ofte tre-fire gange længere end den sælgende og låneformidlende forhandler hæfter for oprindelige mangler.

FDM finder derfor, det er vigtigt, at kommer til udtryk i de politiske drøftelser, at der er særlige omstændigheder, der adskiller biler og øvrige varige forbrugsgoder fra øvrige produkttyper.

Der er naturligvis forskel på den økonomiske belastning af forbrugerens budgetter afhængig af om forbrugeren køber fx en eltandbørste til 300 kr., eller om man køber en helt almindelig familiebil til 300.000 kr.

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

Afgrænsningsproblemer

Det fremgår af betænkningen, at visse erfaringer fra Norge kunne indikere, at der har været anledning til afgrænsningsproblemer mellem de produkter der har kortest og længst reklamationsfrist. FDM's viden om norske forhold inden for bilområdet giver ikke anledning til bekymring i relation til afgrænsning. Tilsvarende vil eventuelle afgrænsningsproblemer overkommes ret hurtigt. Overordnet set burde det med de norske erfaringer være muligt i den danske lovtekst at definere kategorierne, så afgrænsningsvanskelighederne minimeres.

Valg af mangelsbeføjelsers betydning for reklamationsfristen

Det fremgår af betænkningen, at en del af udvalget henviser til, at forbrugers ret til at vælge mellem mangelsbeføjelser ofte medfører, at forbrugeren vælger omlevering (af en ny vare) eller ophævelse af købet. Helt anderledes er virkeligheden ved bilkøb: Ophævelsen af køb af ny bil sker i praksis stort set kun, hvis bilforhandleren ikke har afhjulpet inden for rimelig tid, og endda oftest i kombination med en væsentlig mangel. Dette tydeliggør, at forbrugeren kun i særlige situationer undlader at påberåbe sig retten til afhjælpning, ligesom det tydeliggør, at forhandleren stort set altid påberåber sig retten til afhjælpning.

Oml levering til en helt ny bil forekommer derfor særdeles sjældent. FDM er ikke bekendt med en eneste dansk retsafgørelse efter købelovsændringen i 2002, der pålægger en bilforhandler at omlevere en fabriksny bil til en forbruger. Det hænger sammen med flere forhold, hvor biler adskiller sig fra øvrige produkter: I langt de fleste tilfælde vil bilforhandleren med rette kunne påberåbe sig uforholdsmæssighed. Samtidig har de fleste forbrugere en forståelse for, at bilen i sin natur er et produkt, der løbende bør repareres frem for at kassere. Også hér adskiller biler sig helt substantielt fra alle de genstande, hvor det er naturligt at overveje, om afhjælpning overhovedet er økonomisk rentabel, når der fx indtænkes udgiften til arbejdslønninger m.v. Endelig ændres der så ofte i produktionen af biler, at det i praksis er stort set utænkeligt, at en retssag om omlevering kan gennemføres til endelig dom, forinden en konkret bilmodel er ændret, så det på domstidspunktet er praktisk muligt at omlevere til identisk model.

Konkurrenceevnen

At danske virksomheders konkurrenceevne kan skades af en forlængelse af reklamationsfristen, vurderer vi ikke i praksis at kunne være tilfældet inden for bilhandel. På grund af de generelt høje danske registreringsafgifter på biler er det ofte vanskeligt for forbrugerne selv at købe biler fra udlandet, jf. foran. Men selv i de situationer hvor det er praktisk muligt at købe i udlandet, vil forbrugeren fx ved at vælge at købe bilen i Sverige kunne opnå en længere reklamationsret. Med andre ord kan danske virksomheders konkurrenceevne nærmere begrænses med fortsættelse af den nuværende korte og ikke-differentierede reklamationsfrist, idet forbrugerne kunne vælge at importere biler af hensyn til bedre rettigheder. Rettigheder er også et konkurrenceparameter.

I Norge sælges nye biler med fem års reklamationsret og mindst fem års (frivillig) garanti. I Danmark sælges de helt identiske biler med to års reklamationsret og i mange tilfælde kun med to års garanti. Der er altså intet, der tyder på, at de norske nationale krav til reklamationsfristens længde betyder, at biler ikke kan sælges.

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

I Danmark er der en række bilproducenter, oftest de asiatiske, der frivilligt vælger at tilbyde kunderne tre, fem og syv års garanti. Herover for står de mange, typisk europæiske, bilmærker, der kun leverer to års garanti. Det må konstateres, at det uden videre er muligt at sælge nye biler i Danmark med op til syv års (frivillig) garanti og stadig have konkurrencedygtigt produkter, hvilket understreger, at der intet sagligt er til hinder for, at reklamationsfristen forlænges fra de nuværende to år for biler. Skulle der være enkelte bilmærker, der har så lidt tiltro til egne produkter, at de er bekymret for udgifterne til at udføre reklamationsarbejde i en længere periode end nu, er det væsentligt, at forbrugeren er klar over dette, da regningen i givet fald ender hos forbrugeren.

Formodningsreglen

FDM støtter udvalgets mindretals ønske om, at formodningsperioden forlænges til to år. I hvert fald for nye varer og særligt ved varige forbrugsgoder. For biler forekommer er det efter FDM's vurdering ofte uproportionalt for en forbruger, når der allerede fx 12-14 måneder efter levering af en ny bil kræves bevisførelse for, at en mangel er oprindelig, når der henses til en bils normale levetid. For at undgå situationer omkring urimelig bevisnød ganske kort tid efter køb af helt ny bil, bør formodningsperioden være to år. Der mindes i den forbindelse om ovenstående, hvor der er redegjort for, at det er særdeles sjældent, der sker omlevering af helt ny bil, idet den altovervejende hovedregel er afhjælpning.

Reklamationsfristen ved køb af brugte genstande

FDM er enig med udvalget om, at reklamationsfristen ikke bør reduceres ved brugte varer. Men hvis der indføres differentieret reklamationsfrist med længere frist for varige forbrugsgoder, herunder biler, kan en vis reducere af fristen fra de foreslåede seks år være saglig betinget ved brugte varer.

Med venlig hilsen

Dennis Lange
Chefkonsulent

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

Justitsministeriet
Sendt til: jm@jm.dk og act@jm.dk
Justitsministeriets sagsnummer 2021-709-0270.

24. februar 2021
Dok. 207092

Forbrugerrådet Tænks høringssvar til delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold (betænkning nr. 1576)

Forbrugerrådet Tænk har modtaget Justitsministeriets høring af 27. januar 2021 om delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold (betænkning nr. 1576), herunder udkast til lovforslag om ændring af købeloven.

Forbrugerrådet Tænk finder, at:

- 1) Den absolutte reklamationsfrist bør være seks år ved varige forbrugsgoder og tre år for øvrige forbrugsgoder.
 - a. Subsidiært foreslås der desuden indført en regel om, at forbrugeren alene kan kræve forbrugsgoden repareret, hvis manglen først viser sig efter to år.
- 2) Formodningsperioden bør forlænges til to år, når det drejer sig om almindelige forbrugsgoder.
- 3) Formodningsperioden bør forlænges til et år, når det drejer sig om levende dyr.
- 4) Sælgerbegrebet bør udvides til også at omfatte onlineplatforme.
- 5) Forbrugeren bør frit kunne vælge, hvilken mangelsbeføjelse forbrugerne ønsker at benytte, hvis et forbrugsgode konstateres mangelfuldt indenfor 30 dage fra leveringstidspunktet.
- 6) Der bør indføres et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer.
- 7) Der bør indføres et ligeligt civilretligt ansvar mellem producenter og sælgere for mangler.¹

¹ Det bemærkes, at dette forslag falder uden for udvalgets kommissorium, men idet der foretages en større revision af købeloven, har Forbrugerrådet Tænk medtaget forslaget i dette høringssvar.

Forbrugerrådet Tænk har været medlem af udvalget om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, som har udarbejdet betænkningen. Forbrugerrådet Tænk vil indledningsvist bemærke, at vi har haft et godt og konstruktivt samarbejde med de øvrige udvalgsmedlemmer.

Imidlertid har Forbrugerrådet Tænk desværre kunne konstatere, at der i udvalget ikke har været enighed på en række essentielle områder, som vi vurderer har væsentlig betydning for forbedring af forbrugerbeskyttelsen og den grønne omstilling i Danmark. Det er særligt væsentlig at bemærke, at danske forbrugere i forhold til eksempelvis reklamationsrettens længde er stillet langt dårligere end forbrugerne i de øvrige nordiske lande, som vi ellers normalt sammenligner os med. Det mener vi bør ændres. I forhold til den grønne omstilling er tid et pressende element, og det er derfor vores opfattelse vigtigt allerede nu at indføre nye regler i købeloven, som kan være med til at understøtte den grønne omstilling.

Nedenfor vil der være en gennemgang af de ændringer i købeloven, som der ikke har været flertal for i udvalget, men som Forbrugerrådet Tænk finder nødvendige i forhold til bedre forbrugerbeskyttelse og grøn omstilling. Dette høringsbrev er ikke udtømmende, hvorfor Forbrugerrådet Tænk endvidere henviser til vores øvrige udtalelser i betænkningen.

1. Forlængelse af reklamationsfristen

I dag gælder der en reklamationsfrist på to år.

Udgangspunktet efter varedirektivet og direktivet om digitalt indhold er en reklamationsfrist på minimum to år – dog med enkelte undtagelser. Direktiverne giver således mulighed for at indføre en længere reklamationsfrist end to år.

Forbrugerrådet Tænk finder, at der bør indføres en reklamationsfrist på seks år for varige forbrugsgoder (f.eks. biler og hårde hvidevare), som forventes at have en vis levetid, og tre år i alle andre tilfælde (f.eks. en elektrisk tandborste og beklædning). Subsidiært foreslår Forbrugerrådet Tænk, at man ved en forlængelse af reklamationsfristen ud over to år, kan overveje at indføre en regel om, at reparation er den primære eller eneste misligholdelsesbeføjelse, som forbrugeren kan gøre gældende for perioden efter de to år.

1.1. Bedre balance i forholdet mellem forbrugeren (køber) og den erhvervsdrivende (sælger)

En differentieret forlængelse af reklamationsfristen, dvs. seks år for varige forbrugsgoder og tre år for resterende forbrugsgoder, vil sikre en bedre balance i forholdet mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende. Den nuværende reklamationsfrist på to år er på ingen måder udtryk for en rimelig balance mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende – særligt ikke ved varige forbrugsgoder som f.eks. biler og hårde hvidevare, som forventes at kunne holde i ti år eller mere.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at når det drejer sig om oprindelige mangler, der skyldes, at produkter er produceret med dårlig holdbarhed, har det i særdeleshed formodningen imod sig, at de fleste vil vise sig inden for to år – i hvert fald for så vidt angår varige forbrugsgoder. Der henvises i den forbindelse til Fagforeningen IDAs analyse "*Reparation af varige forbrugsgoder*", som blev offentliggjort i februar 2018. Undersøgelsen viste, at produkterne, der gik i stykker, i hovedsagen var mellem to og fem år gamle (36 pct.). 22 pct. af produkterne var under to år gamle, og 26 pct. var mellem fem og ti år gamle. Det betyder, at en forbruger som eksempelvis har brugt mange penge på en bil eller vaskemaskine står uden rettigheder, hvis produktet er mangelfuldt og går i stykker to år og en måned efter leveringen. Det mener vi ikke er rimeligt.

Det bemærkes endvidere, at vil man sikre, at forbrugerne kan anvende holdbarhed som et objektivi kriterium ved mangelsvurderingen, bør man forlænge reklamationsfristen, så forbrugerne også får mulighed for at klage, når manglen viser sig efter to år. Civilretlige tiltag som dette vil kunne understøtte og supplere de regler om produktholdbarhed, der kommer fra EU, og som udelukkende er underlagt offentligretlig håndhævelse.

1.2. Positiv indvirkning på den grønne omstilling

Baggrunden er endvidere, at det er Forbrugerrådet Tænks opfattelse, at en forlængelse af reklamationsretten vil have en positiv indvirkning på den grønne omstilling og vejen mod et mere bæredygtigt forbrug.

Forbrugerrådet Tænk har noteret sig, at det i betænkningen fremgår, at Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at en forlængelse af reklamationsfristen vil medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling i form af incitamentsændringer hos den erhvervsdrivende, idet en forlængelse af reklamationsfristen vil øge incitamentet til at ændre varesortimentet henholdsvis produktdesign i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. En adfærdsændring for de erhvervsdrivende i retning af at tænke i reparation og videresalg, snarere end kassation af defekte, returnerede produkter, kan være en positiv effekt. Incitamentet for gode, bæredygtige designstrategier vil således blive større, da det ikke vil kunne betale sig at lave uholdbare produkter.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har udtalt, at for større producenter vil Danmark være for lille et marked til at påvirke produktdesignet, men da hovedparten af Danmarks nabolande allerede har forlænget reklamationsret og/eller formodningsperiode (herunder store markeder som Frankrig og UK) vil en ændring af reglerne i Danmark bidrage til at øge incitamenterne yderligere. For mindre producenter, der primært leverer til det danske marked, vil incitamentet forventeligt slå stærkere igennem.

En forlængelse af reklamationsfristen vil endvidere medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling i form af incitamentsændringer hos forbrugeren, som får øget incitament til at benytte sig af reklamationsretten, hvilket må antages i sidste ende at lede til flere reparationer – særligt for varige forbrugsgoder, idet omlevering eller ophævelse af købet ofte vil være uforholdsmæssigt. Dette vil formentlig i højere grad gøre sig gældende jo ældre produktet er. Dette monster vil således føre til, at produktionsbelastningen falder, idet udskiftningen af produkter vil ske sjældnere, når de ældre produkter repareres i stedet for at blive kasseret og/eller ombyttet.

Det er Forbrugerrådet Tænks opfattelse, at hovedårsagen til, at forbrugerne ikke får repareret produkter efter reklamationsfristens udløb er, at det er for dyrt. En forlængelse af reklamationsfristen vil medføre, at flere forbrugere uden ekstra betaling får adgang til at få repareret deres mangelfulde og defekte produkter. Dette kan være med til at skabe adfærdsændringer hos forbrugerne i retning generelt at søge produkter repareret frem for udskiftet, hvilket også er en nødvendig adfærdsændring, hvis man skal lykkes med den grønne omstilling.

Forbrugerrådet Tænk har noteret, at udvalgsflertallet peger på, at der ikke er fremlagt nogen dokumentation for, at længere reklamationsret fører til længere produktholdbarhed. Det bemærkes hertil, at der hellere ikke findes dokumentation for det modsatte, da området stadig er nyt, og der mangler viden.

Flertallet i betænkningen peger endvidere på, at en forlængelse af reklamationsfristen vil medføre en væsentlig økonomisk byrde for erhvervslivet, gøre det vanskeligt for virksomhederne at konkurrere i EU og medføre højere priser på produkterne, hvilket ikke er til gavn for forbrugerne. Det er et kendt argument fra erhvervet, at f.eks. forbedringer af forbrugerrettigheder eller indførelse af miljøkrav fører til højere priser og dårligere konkurrence, men det ses sjældent, at det rent faktisk er resultatet, når reglerne udrulles.

I Storbritannien er en reklamationsfrist på seks år, hvilket ikke synes at have påvirket britiske butikkers konkurrenceevne nævneværdigt. Ifølge Eurostats opgørelse af prisniveauer ekskl. moms er husholdningsapparater faktisk billigere i Storbritannien end i Danmark.

Der kan i denne forbindelse også henvises til udtalelsen fra Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, hvor det fremgår, at de samlede omkostninger for forbrugeren som udgangspunkt vil blive reduceret pga. øget produktlevetid og færre udgifter til reparation. En forlænget reklamationsfrist kan vise sig at være et konkurrenceparameter, der styrker de danske butikker på markedet frem for at svække dem.

Det bemærkes afslutningsvis, at det er Forbrugerrådet Tænks klare opfattelse, at det arbejde, der pågår i EU vedrørende levetid og krav til holdbarhed, er et essentielt element i den grønne omstilling, men at det ikke kan stå alene. Vi skal og kan gøre mere – bl.a. forlænge reklamationsrettens længde –, så Danmark kan blive foregangsland i den grønne omstilling også på dette punkt. Det er en dagsorden, hvor vi bør vise vejen og ikke indtage en passiv position.

2. Formodningsreglen ved forbrugsgoder, der ikke angår levende dyr

I dag gælder der en formodningsregel om, at såfremt det senest seks måneder fra leveringstidspunktet konstateres, at et produkt lider af en mangel, er det formodningen, at manglen var til stede på leveringstidspunktet. Det er sælgeren, der har bevisbyrden for, at dette ikke er tilfældet.

Det følger af Varedirektivet, at formodningsperioden for varer omfattet af direktivet, at perioden skal være på minimum et år, men medlemsstaterne kan vælge at forlænge perioden til to år.

Forbrugerrådet Tænk finder, at formodningsperioden bør forlænges til to år.

Baggrunden herfor er, at det vil sikre en bedre og mere rimelig balance i forholdet mellem forbrugerne og de erhvervsdrivende, ligesom det vil støtte den grønne omstilling. Den erhvervsdrivende vil i langt de fleste tilfælde have bedre kendskab til produkterne, der sælges, end forbrugerne har. Det bør være den erhvervsdrivende, som den professionelle og sagkyndige og har den nødvendige kendskab til f.eks. et komplekst produkt, der er den nærmeste til at be- eller afkræfte, om produktet lider af en oprindelig mangel.

I forhold til den grønne omstilling er det Forbrugerrådet Tænks vurdering, at en forlængelse af formodningsperioden til to år vil betyde, at forbrugerne i højere grad får ret, når de reklamerer, idet de ikke har bevisbyrden for, at der er tale om en oprindelig mangel. Dette vil føre til, at flere forbrugere får adgang til at benytte deres misligholdelsesbeføjelser, herunder reparation, og derfor vil færre produkter blive udskiftet i de første to år af produkternes levetid.

3. Formodningsreglen ved forbrugsgoder, der angår levende dyr

I dag gælder der en formodningsregel om, at såfremt det senest seks måneder fra leveringstidspunktet konstateres, at et levende dyr lider af en mangel, er det formodningen, at manglen var til stedet på leveringstidspunktet. Det er sælgeren, der har bevisbyrden for, at dette

ikke er tilfældet. Varedirektivet giver mulighed for, at formodningsperioden kan forlænges fra seks måneder til et år.

Forbrugerrådet Tænk finder, at formodningsperioden ved køb af levende dyr bør være et år, således at den ikke er kortere end ved køb af andre varer.

Baggrunden herfor er hensynet til forbrugerbeskyttelsen, idet det vurderes, at sælgeren må antages af have langt større viden om dyrene og de forhold, dyrene har været underlagt, inden salget til forbrugeren – og altså den periode, hvori manglen skal være opstået. Derudover finder Forbrugerrådet Tænk det ikke rimeligt, at forbrugerne på dette område skal have en ringere forbrugerbeskyttelse end på andre områder.

4. Sælgerbegrebet bør omfatte onlineplatforme

I dag er onlineplatforme ikke omfattet af sælgerbegrebet i købeloven. Varedirektivet giver imidlertid mulighed for, at købelovens sælgerbegreb kan udvides til også at omfatte onlineplatforme.

Forbrugerrådet Tænk finder, at sælgerbegrebet også bør omfatte onlineplatforme, der aktivt er involveret i salg af produkter på vegne af en tredjepart, uanset om platformen efter de almindelige aftaleretlige regler vil blive anset som forbrugerens aftalepart eller ej.

Baggrunden herfor er, at en del platforme i dag aktivt deltager i salget af en vare og derved – overfor forbrugeren – optræder som sælger af varen. Det er oftest vanskeligt for forbrugeren at gennemskue, om en platform, der deltager aktivt i salget af en vare, er sælger eller alene formidler kontakten. Det kan i øvrigt bemærkes, at den foreslåede ændring vil være i overensstemmelse med forbrugeraftalelovens regler om, at en erhvervsdrivende, der optræder aktivt i forbindelse med formidling af salg, skal opfylde forbrugeraftalelovens oplysningspligt og håndtere fortrydelse af aftalen.

5. Forbrugerens mangelsbeføjelser indenfor 30 dage fra leveringstidspunktet

Varedirektivet giver mulighed for at give forbrugeren en ret til at vælge en specifik misligholdelsesbeføjelse, hvis en mangel opdages inden for en periode efter levering, der ikke overskrider 30 dage. Der findes i dag ikke en sådan regel i købeloven.

Forbrugerrådet Tænk finder, at der bør indføres hjemmel til, at forbrugeren kan kræve øjeblikkelig omlevering eller ophævelse i tilfælde af mangler, der viser sig indenfor 30 dage, medmindre det er umuligt eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger.

Baggrunden herfor er, at vi ikke finder det rimeligt, at en forbruger skal indlevere en helt ny vare til reparation umiddelbart efter at have modtaget varen. I de situationer er det forventeligt, at forbrugeren har en helt berettiget tvivl om, hvorvidt den købte vare overhovedet kan bringes i en ikke mangelfuld tilstand, f.eks. i tilfælde hvor der er problemer med en pc eller lign. fra starten, og derfor bør forbrugeren kunne kræve øjeblikkelig omlevering eller hæve handlen.

Forbrugerrådet Tænk anerkender, at den foreslåede hjemmel i nogle tilfælde kan være uforholdsmæssig, hvor det vil være umuligt eller påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger at skulle hæve købet eller omlevere. Eksempelvis en defekt vinduesvisker på en ny bil. I sådanne tilfælde vil det – på grund af bilens værdiforringelse ved få korte kilometer – være uforholdsmæssigt omkostningsfuldt for den erhvervsdrivende at skulle tage bilen retur frem for at reparere vinduesviskeren. Forbrugerrådet Tænk foreslår derfor, at forbrugeren i disse tilfælde ikke kan kræve omlevering eller hæve købet.

6. Totalforbud mod undersøgelsesgebyrer

I dag kan sælgeren opkræve forbrugeren et undersøgelsesgebyr, hvis forbrugeren har indleveret en vare med henblik på afhjælpning m.v., og det ved undersøgelsen konstateres, at varen ikke er defekt eller, at varen måske nok er defekt, men at der ikke foreligger en køberetlig mangel, og forbrugeren på forhånd er blevet gjort udtrykkeligt bekendt med, at der vil blive opkrævet et undersøgelsesgebyr i disse tilfælde.

Forbrugerrådet Tænk finder, at der bør indføres et totalforbud mod undersøgelsesgebyrer.

Baggrunden herfor er hensynet til forbrugerbeskyttelsen. Et undersøgelsesgebyr udhuler forbrugernes ret til at udøve deres misligholdelsesbeføjelser, idet mange forbrugere vil afholde sig fra en reklamationssag, hvis det indebærer, at de løber en økonomisk risiko – dette må i særlig grad antages at gælde for produkter af ringere værdi. Baggrunden er endvidere hensynet til den grønne omstilling, særligt i forhold til længere levetid for f.eks. mindre elektroniske produkter. Det er vores opfattelse, at undersøgelsesgebyrer er en dørstopper for gennemførelse af levetidsforlængende reparationer, idet forbrugeren i de tilfælde, hvor det bedre kan betale sig at købe et nyt produkt, frem for at løbe risikoen ved at betale et undersøgelsesgebyr, der ikke bliver returneret, køber et nyt produkt.

I de tilfælde hvor det er åbenlyst, at forbrugeren udøver chikane mod den erhvervsdrivende eller lignende, kan der indføres en undtagelse til totalforbuddet mod undersøgelsesgebyrer.

7. Civilretligt ansvar for producenterne

Forbrugerrådet Tænk finder, at der bør indføres regler om, at både producenter og sælgere skal være ansvarlige for mangler, således at forbrugerne får adgang til at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende over for begge. Der vil således være et ligeligt civilretligt ansvar mellem producenter og sælgere for mangler ved produkter.

Det bemærkes i den forbindelse, at udvalget i betænkningen har bemærket, at det falder uden for udvalgets kommissorium at overveje indførelse af et eventuelt producentansvar direkte over for forbrugeren, idet direktiverne, som udvalget skal komme med forslag til implementering af, regulerer forholdet mellem sælger og forbruger. Udvalget har derfor ikke taget stilling hertil.

Det ændrer dog ikke ved, at Forbrugerrådet Tænk finder, når man nu er i gang med en større revision af købeloven, at der bør indføres nye regler om producentansvar. Baggrunden for forslaget er dels en bedre forbrugerbeskyttelse, idet forbrugeren både kan rette sit krav imod sælger og producent og dels, at det vil kunne få en positiv indirekte effekt på den grønne omstilling. Producenternes incitamentet for gode, bæredygtige designstrategier vil således blive større, da det ikke vil kunne betale sig at lave uholdbare produkter. Dette vil endvidere maksimere udbyttet af den forventede selvregulering, som markedet vil foretage som følge af den foreslåede længere reklamlationsfrist.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsøe
Vicedirektor

Rikke S. Seerup Krogsgård
Jurist

Dato 24.2.2021

Ref. j.nr. 2021-709-0270

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høringssvar vedr. j.nr. 2021-709-0270 Delbetænkning nr. 1

Hestens Værn støtter op om SEGES høringssvar vedr. handel med heste, da vi ser negative dyrevelfærdsmæssige aspekter ved den nuværende praksis.

Dyrevelfærdsmæssigt er det et problem, at retssager om handel med heste oftest trækker ud over flere år og at hestene mens sagen står på oplever markante negative ændringer i såvel adfærd som den fysiske tilstand, hvilket naturligvis er alvorligt for hestenes velfærd både på kort og lang sigt.

Med venlig hilsen

Julle Fjeldborg
Formand
Dyrlæge, lektor, PhD

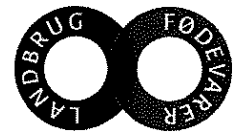
Ghita Zangger Madsen
Sekretariatsleder

Gl. Hovedgade 8
2970 Hørsholm

Telefon 45 868 774

post@hestens-vaern.dk
www.hestens-vaern.dk

Protektor
Hendes Kgl. Højhed
Prinsesse Benedikte

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt pr. e-mail til: jm@jm.dk og act@jm.dk

Høring over delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold, Deres j.nr. 2021-709-0270

Justitsministeriet har den 27. januar 2021 udsendt høring over delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold. Efter aftale indsendes høringssvaret den 25. februar 2021.

Formodningsreglen ved handel med levende dyr

Landbrug & Fødevarer skal herved give bemærkninger vedrørende den foreslåede § 77a, stk. 3, om køb af levende dyr.

Forslaget betyder, at mangler ved salgsgenstanden, der viser sig inden 1 år efter leveringen, ved køb af levende dyr dog inden seks måneder efter leveringen, skal formodes at have været til stede ved leveringen, medmindre der gør sig særlige forhold gældende.

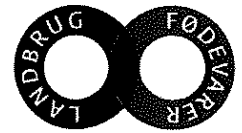
Det fremgår af delbetænkningen, at flertallet anerkender, at forlængelsen af formodningsperioden fra seks måneder til mindst et år ikke er hensigtsmæssig ved køb af levende dyr. Flertallet lægger således op til, at formodningsperioden ikke forlænges til mindst et år, som varedirektivet foreskriver for øvrige varer, hvilket også er den gældende retstilstand i dag.

Landbrug & Fødevarer vurderer, at denne tilgang ikke er hensigtsmæssig, da formodningsreglen bevirker en omvendt bevisbyrde, som skævvrider en lige og retfærdig retstilstand. Dette udfordrer balancen mellem køber og sælger. Med formodningsreglen pålægges sælger nemlig at redegøre for forhold, som sælger måske ingen mulighed har for at undersøge oprindelsen af, efter at et levende dyr er introduceret i nye omgivelser samt pasningsforhold hos køber.

Først og fremmest er dette særligt relevant ved handler med heste. Det er sædvanlig praksis ved handler med heste, at en autoriseret dyrlæge udfærdiger en handelsundersøgelse på vegne af køber. Handelsundersøgelserne er standardiserede og foretages ofte med både klinisk undersøgelse og røntgenundersøgelse. Man kan sige, at dyrlægen udfærdiger en slags tilstandsrapport på hesten. Herved sikres indsigt på samme niveau for de handlende parter.

Langt størstedelen af hestehandler reguleres af branchens standardiserede handelskontrakter. I disse kontrakter føres såvel køber såvel som sælger gennem tjeklister, der sikrer, at alle væsentlige forhold ved handleme er drøftet og afklarede. De standardiserede forløb afstemmer tillige forventninger hos såvel køber som sælger, således misforståelser minimeres.

Dette taler for indførelse af aftalefrihed, i forhold til, hvor længe en sælger skal holdes ansvarlig for et levende dyr, der skifter ejer, miljø, pasning og håndtering.

Hertil skal det bemærkes, at sælger bør betragtes som en økonomisk ligeværdig part overfor forbrugeren, idet der typisk er tale om små enkeltmandsvirksomheder med deltidsbeskæftigelse på hesteområdet. Når hestene sælges fra stutierier, så sælges 94,2% af hestene fra stutierier, med kun 1-3 føl årligt.

På den baggrund opfordrer Landbrug & Fødevarer kraftigt til, at der til købelovens § 4a tilføjes følgende:

stk. 3. Køb af levende dyr skal ikke anses som forbrugerkøb.

Landbrug & Fødevarer henviser i øvrigt til og bakker op om høringssvaret fra Landsudvalget for Heste og SEGES.

Med venlig hilsen

Sofie Faltum
Juridisk konsulent

Jura

D +45 3339 4037
M +45 5192 3599
E sfal@lf.dk

Justitsministeriet

Sagsnummer: 2021-709-0270

Skejby 23.02.2021

Høringssvar vedr. delbetænkning I (nr.1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

I maj 2019 vedtog EU-parlamentet et nyt forbrugerdirektiv, som indeholder ændringer i rammerne for handel. En af ændringerne i den forbindelse er, at EU-forbrugerdirektivet ikke længere skal omfatte handel med levende dyr, og det er der gode grunde til.

Landsudvalget for Heste og SEGES Heste, der som paraplyorganisationer for den organiserede avl i Danmark, repræsenterer såvel købere som sælgere af heste, hilser ændringen i EU-direktivet velkommen, og vil gerne udtrykke ønske om at ændringen også gennemføres i den danske købelov. Organisationerne foreslår således købelovens § 4a tilføjet følgende:

stk. 3. Køb af levende dyr skal ikke anses som forbruger køb.

Baggrund for ovennævnte forslag er følgende:

Under drøftelserne i såvel EU-Ministerrådet som i EU-parlamentet er politikerne kommet til erkendelse af, at handel med levende dyr under de hidtidige lovmæssige rammer har givet anledning til store problemer for både købere og sælgere. Der har været et væld af ulykkelige sager, som overvejende har haft tabere, både når det gælder mennesker og dyr. Handel med levende dyr adskiller sig ganske enkelt så meget fra handel med materielle varer, at det ikke giver mening med de samme lovmæssige rammer.

Handel med levende dyr adskiller sig fra de fleste handelsobjekter netop ved, at det handlede er levende. Handelsobjektet kan således i sagens natur ændres i løbet af ganske kort tid. I forbindelse med forandringer i miljø, træning eller håndtering opleves ofte, at dyr ændrer såvel fysisk forfatning som adfærd indenfor en meget kort tidsperiode. Dette taler for indførelse af aftalefrihed, i forhold til, hvor længe en sælger skal holdes ansvarlig for et levende dyr, der skifter ejer, miljø og håndtering.

Det tidligere forbrugerdirektiv introducerede en formodnings-regel med omvendt bevisbyrde i den danske købelov. Det har betydet, at der i en 6 måneders periode stilles ufravigeligt krav til sælger om at dokumentere, at en påstået fejl eller mangel ikke har været til stede på handels-tidspunktet, hvis det kommer til en tvist. Dette har for alvor udfordret balancen mellem køber og sælger. Det pålægges nemlig herved sælger at redegøre for forhold, som sælger måske ingen mulighed har for at undersøge oprindelsen af, efter at et levende dyr er introduceret i nye omgivelser hos køber. Det er altså en situation, der ligger meget langt fra handel med uor-ganisk materiale f.eks. TV og hårde hvidevarer.

I "Delbetænkning I" anerkendes at handel med levende dyr ikke er egnet til at reguleres i for-hold til ovennævnte formodningsregel. Hvor der i betænkningen generelt foreslås en udvidelse af formodningsreglen til 1 år, så foreslås kun den halve periode, nemlig 6 måneder for handel med levende dyr, sådan som vi allerede har det i dag. Denne tilgang er stadig ikke hensigts-mæssig. Der bør slet og ret ikke bringes en formodningsregel i anvendelse ved handel med levende dyr, da en sådan omvendt bevisbyrde altid vil skævvride en lige og retfærdig retstil-stand.

Et andet område hvor det tidligere forbrugerdirektiv har vist sig at ramme udenfor skiven rela-terer sig til selve formålet med direktivet. Grundlæggende er formålet med forbruger-direktivet nemlig, at forbrugeren beskyttes mod større og økonomisk stærkere aktører i forbindelse med handler. Det giver bestemt mening, når handelsaftaler indgås på f.eks. detailmarkedet, hvor det ofte er større multinationale virksomheder, der agerer som producenter og salgsled. Det giver dog ingen mening, når der handles med levende dyr, da disse handler langt overvejende indgås mellem økonomisk ligeværdige parter med samme mulighed for indsigt i handelsobjek-tet. En række fakta støtter dette synspunkt:

- Det er normal praksis ved handler med heste, at en autoriseret dyrlæge udfærdiger en handelsundersøgelse på vegne af køber. Handelsundersøgelserne er standardiserede og foretages ofte med både klinisk undersøgelse og røntgenundersøgelse. Man kan sige, at dyrlægen udfærdiger en slags tilstandsrapport på hesten. Herved sikres indsigt på samme niveau for de handlende parter.
- Langt størstedelen af hestehandler reguleres af branchens standardiserede handels-kontrakter. I disse kontrakter føres såvel køber som sælger gennem tjeklister, der sik-rer, at alle væsentlige forhold ved handlerne er drøftet og afklarede. De standardise-rede forløb afstemmer tillige forventninger hos såvel køber som sælger, således at misforståelser minimeres.

- Sælgere af heste er typisk små enkeltmandsvirksomheder med deltidsbeskæftigelse på hesteområdet. Når hestene sælges fra stutтерier, så sælges 94,2% af hestene fra stutтерier, med kun 1-3 føl årligt.

Konflikter i hestehandler er ikke kun et problem for de handlende parter. Det er også et problem for dyrevelfærden. En konfliktløsning ved domstolene tager typisk flere år, og under retsbehandlingen er det typisk, at heste ikke længere holdes i aktivitet. Heste skal ikke udsættes for inaktivitet ret længe, før der opleves markante negative ændringer i såvel adfærd som den fysiske tilstand, hvilket naturligvis er alvorligt for hestenes velfærd.

En anden konsekvens af den nuværende lovgivning rammer heste af lav værdi med f.eks. mindre optimalt eksteriør eller ubetydelige småfejl. For disse heste opleves en tendens til at prioritere aflivning fremfor at sælge til lav salgspris, idet salget indebærer en risiko for en handelssag på et senere tidspunkt. Mange af disse heste kan sagtens få et godt liv, men får aldrig chancen for det.

EU-forbrugerbeskyttelsesreglerne har vist sig at være uhensigtsmæssige til regulering af handel med levende dyr. Det har praksis tydeligt vist, og det er også baggrunden for, at EU-direktivet ikke længere skal omfatte handler med levende dyr.

Landsudvalget for Heste og SEGES Heste skal på den baggrund anmode om, at handel med levende dyr ikke længere anses som forbrugerkøb i dansk lovgivning. Der ønskes aftalefrihed og dermed balancering af forholdet mellem købere og sælgere, i tråd med de nuværende rammer i EU forbrugerdirektivet efter tilretningen i maj 2019.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Jan Pedersen'.

Landsudvalget for Heste
Jan Pedersen, næstformand
Tlf. 2094 9078

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Jørgen Kold'.

Landbrug & Fødevarer - SEGES, Heste
Jørgen Kold, chefkonsulent
Tlf. 2683 9069

Justitsministeriet

Holtug, den 19.02.2021

Slotsholmsgade 10

1216 Kbh K

Fremsendt pr. e-mail: jm@jm.dk cc act@jm.dk

J. nr. 2021-709-0270; Høring over delbetænkning I (1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Motorcykel Forhandler Foreningen er forundret over, at foreningen ikke er anført som høringsberettiget. Motorcykel Forhandler Foreningen er den absolut største brancheorganisation for motorcykelvirksomheder i Danmark og herved repræsenterer mere end 80% af omsætningen i branchen. Derfor ønsker foreningen at indgive et høringssvar med fokus på de særlige udfordringer, der gør sig gældende indenfor salg af nye og brugte motorcykler.

Motorcykel Forhandler Foreningen har modtaget juridisk bistand fra Dansk Bilbrancheråd i relation til det fremsatte.

Motorcykel Forhandler Foreningen lægger sig, efter at have gennemlæst rådets høringssvar, på samme linje som Dansk Bilbrancheråd når det gælder det fremsatte forslag.

Vi ønsker dog at gøre specielt opmærksom på de specielle forhold der specifikt vedrører motorcykelområdet.

Det er vigtigt at påpege i relation til motorcykler:

- At motorcykler i gennemsnit har en meget længere levetid end andre løsøre køb.
- Det er bemærkelsesværdigt, ved sammenligning med bilparken, at cirka 60% af motorcykelparken er fra før år 2000, hvor det samme tal for biler kun er på 5%.
- At prisen ikke desto mindre faktisk holdes fornuftigt oppe, fordi kilometer-standen ikke nødvendigvis er direkte proportional med alderen.
- At motorcykler i høj grad er et hobby-aktiv, dvs. indkøbes for fornøjelsens skyld.
- At ejerne af de ældre motorcykler generelt er fantastisk gode til at passe på dem, da ejerskabet er hobbybetonet, hvilket også gør, at der fortsat er overrepræsentation af ældre cykler på vejene.
- At motorcykler også i høj grad sælges privat og, at markedet herfor må forventes at blive endnu større – simpelthen fordi indbytte-prisen for en brugt cykel i forbindelse med køb af en anden hos en forhandler vil blive nedsat betragteligt, såfremt forhandleren skal have plads til 12 måneders formodningsret.

- At der kun i begrænset omfang udarbejdes tilstandsrapporter på motorcykler, simpelthen fordi der ikke er nogen udbydere heraf.
- Retningslinjer for såvel autoriserede som ikke autoriserede forhandlers adgang til data omkring motorcyklerne i praksis, er ikke eksisterende.

Derudover er det relevant at påpege, at det er yderst vanskeligt at gennemføre tilbagelevering af motorcykler i forbindelse med ophævelse af køb, fordi der ikke er nogen faste retningslinjer for opgørelsen af nytteværdien.

Netop fordi en motorcykel købes til nydelse og fornøjelse, så er det ikke nemt at opgøre en nytteværdi – det er snarere en nydelsesværdi, der skal fastsættes.

Retningslinjerne for biler kan ikke overføres 1:1, simpelthen fordi nydelsen af 10.000 km. på 2 hjul hen over en sommer med sol er langt større end samme kilometer på 4 hjul (i de fleste tilfælde).

Som følge af, at sælger fremadrettet – med det foreslåede udkast til Købelov – vil skulle være underlagt formodningsreglen i 12 måneder, er det Motorcykel Forhandler Foreningens klare overbevisning, at det vil få direkte og mærkbare konsekvenser for forbrugerne i form af højere priser for det billigere segment, dvs. i motorcykler i prisklassen op til 30.000 kr.

Dette kommer sig af følgende betragtninger:

- Forlængelsen af formodningsreglen vil betyde, at sælger skal indregne betaling af strengt taget alt det, der ikke defineres som ordinært slid, som ligger indenfor det, køber med rette kan forvente (jf. § 76, stk. 1, nr. 4), i de første 12 måneder. For en motorcykel til fx 20.000 kr. kan reparationer indenfor det første år hurtigt udgøre det samme beløb – og dermed fordobles prisen for køretøjet.
- Sælger kan – for at forventningsafstemme med køber – vælge at lade motorcyklen gennemgå en brugt attest, således at attesten kan vedlægges købsaftalen som en slags "tilstandsrapport".
- Sådanne attester vil være udfærdiget af sælger på eget værksted og anvendes ikke i dag, men i det omfang forbrugeren får en længere periode, hvor sælger skal afkræfte formodningen, så må det forventes, at sådanne attester vil blive langt mere udbredt.
- En sådan attest koster gennemsnitligt 2.000 kr. i bilbranchen, hvilket beløb alt andet lige vil blive lagt oveni den pris, sælger rent faktisk vil have for motorcyklen – dvs. dens salgspris.
- En række af de tiltag, der er i købeloven, herunder forpligtelser til at overvåge opdateringer, udarbejde særlige garanti-erklæringer m.v. er ikke en mulighed for motorcykelforhandlere, hvor der som anført tidligere, ikke er adgang til alle data - for alle.

Med venlig hilsen
John Tange (fm)

From: Lone Mikkelsen <lone@rgo.dk>
Sent: 24-02-2021 09:20:19 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Subject: Sags. nr. 2021-709-0270

Kære Anne Cathrine Toftemann.

Rådet for Grøn Omstilling støtter Forbrugerrådet Tænks/Martha Nør Kjeldsens mindretalsudtalelse om reklamationsrettens længde afsnit 3.16.18 i Delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

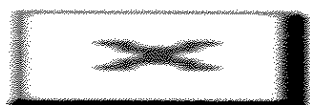
Det skal yderligere bemærkes, at denne forlængelse, ud over at bidrage til den grønne omstilling, vil understøtte Ecodesign-direktivet, hvori der for visse produktgrupper inden for EEE, nu skal stilles krav om design som muliggør reparation, tilgængelighed af reservedele i en bestemt årrække mm.

Som supplement eller alternativt til denne forlængelse af reklamationsretten bør det undersøges, hvorvidt det er muligt at fjerne moms fra reparation på visse produktgrupper - særligt EEE er vigtig at forholde sig til, da dette er en meget CO2-, ressource- og kemikaliertung produktgruppe, som både er problematisk i produktions-, forbrugs- og affaldsledet.

Mange hilsner

LONE MIKKELSEN

Seniorrådgiver
Kemikalier & cirkulær økonomi
Biolog, Ph.D.

Kompagnistræde 22, 3. sal
1208 København K., Danmark
www.rgo.dk

tlf.: 3318 1934/ 25792001

[Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [Facebook](#)

Justitsministeriet

Fremsendt via e-mail til:

jm@jm.dk

cc: act@jm.dk

Islands Brygge 26
Postboks 1990
2300 København S

T +45 33 93 20 00
F +45 33 32 01 74

SMV@SMVdanmark.dk
SMVdanmark.dk

22. februar 2021

Vedr. høring over delbetænkning 1 om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

SMVdanmark takker for det tilsendte høringsmateriale og muligheden for at afgive bemærkninger til delbetænkningen.

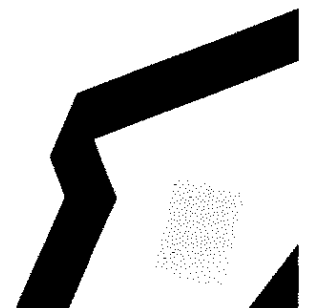
Indledningsvist kan SMVdanmark ikke undlade at bemærke, at SMVdanmark som en hovederhvervsorganisation, der repræsenterer 18.000 små og mellemstore virksomheder bredt på tværs af brancher og som deltog i udvalget til implementering af direktivet om forbrugerkøb i forbrugeraftaleloven, ikke har været involveret i det nedsatte udvalg.

Da begge direktiver har til formål at totalharmonisere reglerne på deres dækningsområder, er der ikke overladt meget plads til medlemsstaterne til implementering af reglerne. Således er en stor del af implementeringen af reglerne givet på forhånd. SMVdamark vil derfor ikke fremkomme med bemærkninger til alle dele af betænkningen, men vil udelukkede afgive bemærkninger til dele af betænkningen af særlig interesse og hvor der er manøvrerum for medlemsstaterne.

SMVdanmark skal i øvrigt gøre opmærksom på, at Dansk Bilbrancheråd, der er medlem af SMVdanmark, har afgivet selvstændigt høringssvar med fokus på konsekvenserne af de foreslåede ændringer af købeloven for brugtbilsmarkedet. SMVdanmark støtter op om Dansk Bilbrancheråds afgivne bemærkninger.

Sælgers pligt til at sikre forbrugeren opdateringer af software

Hvor en vare hele tiden er forbundet med internettet og hvor sælger eller producenten kan sende opdateringer ud til forbrugerne ad denne kanal, udgør en forpligtelse til at sikre forbrugeren opdateringer, der sikrer produktets overensstemmelse ikke den store praktiske udfordring.

Men hvor en vare, der indeholder digitale elementer, ikke er forbundet med internettet eller hvor en opdatering kræver en særlig viden og forbindelse via kabel til en producents beskyttede opdateringer, giver forpligtelsen for sælger en betydelig praktisk og administrativ udfordring samt store omkostninger. Dette gør sig i endnu højere grad gældende, hvis sælger ikke er en del af producentens lukkede forhandlernetværk og dermed ikke automatisk får besked om eller adgang til opdateringer.

Denne situation gør sig i udpræget grad gældende på brugtbilsmarkedet, hvor en bil skal indleveres til service hos en mekaniker for at kunne opdateres og hvor producenterne i stort omfang lægger hindringer i vejen for, at de frie, mærke-uafhængige værksteder kan servicere bilerne.

SMVDanmark kan derfor støtte op Dansk Bilbrancheråds beskrivelse (indsat nedenfor) af situationen for brugtvognsforhandlerne og rådets bemærkninger til forpligtelsen, der indebærer, at en sælgers sikring af opdateringer betinges af, at forbrugeren forpligter sig til at få foretaget service og vedligeholdelse i henhold til producentens forskrifter.

Nyere biler – og andre motorkøretøjer, herunder motorcykler, campere, traktorer m.v. – leveres med digitale elementer. Det er noteret, at udvalget i delbetænkningen er opmærksom herpå.

Imidlertid – og blandt andet som følge af, at Danmark ikke er et bilproducerende land – er der en række udfordringer forbundet hermed.

Det stillede forslag til § 75d ses i overensstemmelse med varedirektivets art. 7, stk. 3, men Dansk Bilbrancheråd skal stille i forslag, at sælgers pligt til at sikre at køber får besked om opdateringer for motorkøretøjer, især brugte, kobles sammen med de service, som køber alt andet lige skal have foretaget på køretøjet som foreskrevet af køretøjsproducenten.

I praksis vil forpligtelsen – i sin rene form – kræve, at bilforhandlere, der sælger brugte biler – hvilket i praksis er alle bilforhandlere i Danmark – skal overvåge samtlige solgte biler i en periode på mindst 2 år efter salget på daglig basis for at kunne meddele køber, om, der er en opdatering, der har funktionsrelevans.

En sådan forpligtelse virker helt uoverskuelig, og vil kræve enorme både tidsmæssige og økonomiske ressourcer hos samtlige bilforhandlere i Danmark – et forhold, der uomtvisteligt vil højne brugtbilpriserne.

Derudover er der en helt lavpraktisk udfordring i at gøre bilforhandlerne i stand til at få adgang til samtlige opdateringer på de biler, de har solgt. Det er i praksis bilfabrikanten et sted ude i verden, der fabrikterer opdateringerne, og meddeler disse til importørerne i medlemsstaterne. Importørerne stiller opdateringerne til rådighed for deres autoriserede netværk af forhandlere, ligesom de iht. typegodkendelsesforordningerne (for biler fx 585/2018) har pligt til også at stille dem til rådighed for uafhængige reparatører og ditto aktører.

Medmindre bilforhandlerne samtidig har værksted, er det ikke givet, at bilforhandleren har adgang til opdateringerne, som praksis er i dag.

Derudover oplever især de uafhængige aktører, dvs. ikke-autoriserede bilvirksomheder, vanskeligheder ved at få adgang til opdateringer (herunder til rent faktisk at eksekvere dem på køretøjerne), og som en naturlig del heraf også vanskeligheder ved at se, om opdateringen er funktionsrelateret eller en decideret opgradering. Disse vanskeligheder skyldes, at der er en benhård konkurrence mellem de autoriserede bilvirksomheder og de ikke-autoriserede bilvirksomheder. Konkurrencen udspringer af, at de autoriserede bilvirksomheder netop "autoriseres" under producenterne, og at alle andre værksteder og bilforhandlere er helt afhængige af at have samme adgang til bilerne, herunder reservedele, data, reparationsvejledninger, opdateringer m.v. som producenter giver deres egent autoriserede netværk. Dette samspil er nøje reguleret af EU-retten, men trods denne regulering, forsøger de autoriserede bilvirksomheder dagligt at gøre det vanskeligt for de uautoriserede bilvirksomheder at få den adgang, de retligt har krav på. Konkurrencen har blandt andet givet sig udslag i, Dansk Bilbrancheråd har et korps af advokater, der dagligt arbejder for at sikre, at de rettigheder og forpligtelser, som EU-retten giver grundlag for.

Langt størstedelen af opdateringer på køretøjer foretages i dag ved motorkøretøjets indlevering til ordinært service, hvor et værksted – autoriseret eller uafhængigt – vil foretage en undersøgelse af, om der foreligger opdateringer i bilens eget system, og i givet fald lade disse installere, uanset hvilken opdatering, der er tale om.

I og med bilejeren har det løbende ansvar for at foretage korrekt vedligeholdelse af sin bil/sit motorkøretøj iht. den enkelte fabrikants forskrifter, er det Dansk Bilbrancheråds klare opfattelse, at sælger forpligtelse iht. den foreslåede § 75d, bør være sekundær i forhold til købers almindelige vedligeholdelsespligt.

Alternativerne er astronomiske administrative byrder for i princippet enhver sælger af en brugt bil, som ikke synes at stå mål med det forbrugerhensyn, der bærer forslaget.

Dansk Bilbrancheråd er opmærksom på, at varedirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv, men det er rådets opfattelse, at der ikke er noget til hinder for, at "sælgers sikring" iht. art. 7, stk. 3 sker ved en henvisning til, at køber forpligter sig til at få foretaget service og vedligeholdelse iht. fabrikantens forskrifter, herunder få foretaget samtlige opdateringer, som et værksted anviser.

Det bemærkes, at den i art. 18 anviste regresret på ingen måde løser problematikken, ligesom den vil være ualmindelige vanskelig at gennemføre i praksis, og reelt set formentlig kun vil gavne de advokater, der skal føre sagerne herom ved de civile domstole.

Ikke uvæsentlighed som betingelse for ophævelse

SMVdanmark har noteret sig, at der i udvalget var uenighed om, hvorvidt en forbruger kan ophæve en handel for en uvæsentlig mangel, såfremt sælgeren ikke har afhjulpet manglen eller omleveret varen inden rimelig tid.

SMVdanmark skal tilslutte sig mindretallets opfattelse og bemærkninger om, at det kræver en ikke uvæsentlig mangel før en forbruger kan hæve en handel – også selvom det ikke lykkes sælgeren at afhjælpe manglen eller omlevere varen inden rimelig tid. I disse tilfælde må forbrugerens anvende alternative misligholdelsesbeføjelser i form af forholdsmæssigt afslag eller afhjælpning ved tredjemand for sælgers regning.

Sælgers ret til at ophæve

Inden for markedet for salg af brugte genstande, især fsva. komplicerede teknologiske genstande, så som biler, sker det ikke sjældent, at der konstateres flere køberetlige mangler ved en genstand inden for reklamationsperioden. Omkostningerne til afhjælpning af disse mangler, der måske enkeltvist ikke er store, kan mange gange løbe op i en størrelsesorden, hvor de samlet set er uforholdsmæssigt store. Praksis fra Ankenævn for Biler er, at der udelukkende ses på omkostningen ved afhjælpning af den enkelte mangel og ikke for de samlede omkostninger, som sælger har måtte afholde til afhjælpningen af alle manglerne. Og eftersom en brugt genstand udgør en speciesydelse, har sælgeren ikke i alle tilfælde mulighed for at afværge omkostningen ved at omlevere i stedet for at afhjælpe. Såfremt forbrugerens ikke er indstillet på at ophæve handlen, har sælger derfor ingen anden mulighed end at fortsætte afhjælpningen af de små mangler.

Dette er ikke en rimelig balance i forholdet mellem køber og sælger.

SMVdanmark foreslår derfor, at der indføres en ret for sælger til at ophæve handlen, såfremt omkostningerne til at udbedre manglerne samlet set har nået et omfang, hvor de må anses for uforholdsmæssigt store.

Mangler der konstateres inden for 30 dage

Varedirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at indføre en særregel om mangler der konstateres inden for 30 dage.

SMVdanmark tilslutter sig flertallets indstilling om, at der ikke skal indføres en sådan særregel. Der er ikke behov for at indføre særlige regler for mangler der konstateres hurtigt efter købet, idet de eksisterende misligholdelsesbeføjelser fuldt ud dækker disse situationer og giver forbrugerens et bredt spektrum af rettigheder lige fra afhjælpning til ophævelse af aftalen ved ikke uvæsentlige mangler. Indførelsen af en særregel vil blot komplicere købeloven yderligere.

Undersøgelsesgebyr

Forbrugerrådet Tænk har fremsat forslag om et totalforbud mod sælgers opkrævning af et undersøgelsesgebyr for de tilfælde, hvor det måtte vise sig, at den indleverede vare ikke led af en køberetlig mangel, men hvor defekten skyldes forbrugerens egen håndtering af varen.

SMVdanmark tilslutter sig flertallets indstilling om, at der ikke skal indføres et sådan forbud.

Et totalforbud vil kunne udnyttes af forbrugeren til få foretaget undersøgelser af en vare af særlige fagfolk uden beregning og påføre sælgerne urimelige omkostninger til undersøgelser af varer, der ikke lider af en køberetlig mangel og som de derfor ikke er ansvarlige for.

Det er kun rimeligt at sælgeren får betaling for en udført ydelse, som det jo er, når en sælger undersøger en vare for defekter, som forbrugeren er skyld i. Forbrugere er desuden beskyttet mod pålægning af urimelige undersøgelsesgebyrer, idet sådanne kan tilsidesættes efter de almindelige aftaleretlige regler.

Hvorvidt en sælger kan kræve et undersøgelsesgebyr, er jf. betænkningen s. 166, underlagt de almindelige aftaleretlige krav til en aftale.

Såfremt en forbruger afslår at ville betale et undersøgelsesgebyr, er der derfor ikke indgået en aftale. Visse forbrugerrepræsentanter hævder, at en sælgers afvisning af at undersøge varen uden retten til at opkræve et undersøgelsesgebyr udgør en afvisning af at ville afhjælpe manglen. Dette har til følge, at købelovens § 78, stk. 4 træder i kraft og forbrugeren kan ophæve købet, selv for en uvæsentlig mangel.

Dette er en urimelig retsstilling, der kan presse sælgeren til at undersøge en vare uden at have ret til et undersøgelsesgebyr, hvis det måtte vise sig, at varen ikke led af en køberetlig mangel, eller skulle tåle ophævelse af et køb for en uvæsentlig mangel.

Dette udgør et problem i dagligdagen. SMVdanmark foreslår derfor, at der indføres en hjemmel i købeloven til, at sælger har ret til at opkræve et undersøgelsesgebyr, såfremt forbrugeren er blevet oplyst om dette på forhånd.

Forlængelse af reklamationsfristen

Forbrugerrådet Tænk har fremsat forslag om at forlænge den absolutte reklamationsfrist til seks år for varige forbrugsgoder og tre år for øvrige varer.

SMVdanmark støtter flertallets indstilling om, at der ikke ændres på reklamationsfristen, heller ikke for varige forbrugsgoder.

Der er ikke dokumentation for, at en ændring af reklamationsfristen vil have en betydning for den grønne omstilling. En stor del af produkterne på det danske marked stammer fra udlandet.

En ændring af reklamationsfristen i Danmark vil ikke have den tilstrækkelig betydning for producenterne til, at de vil ændre på holdbarheden af deres produkter på internationalt plan for at tilpasse sig en forlænget reklamationsfrist i Danmark. Til dette formål er fælleseuropæiske krav til produktholdbarhed og fremstilling mere egnede instrumenter.

Endvidere ville mange mindre erhvervsdrivende blive fanget i en længere periode, hvor de hæfter for mangler i forhold til forbrugeren, men ikke kan videregende kravet til producenten, da disse ofte aftalemæssigt har begrænset deres ansvarsperiode til 1 år. Den såkaldte reklamationsklemme. Dette ville uvægerligt føre til højere priser, da denne øgede ansvarsperiode ville skulle indregnes i priserne.

Dette ville forringe danske virksomheders konkurrenceevne overfor udlandet, da Danmark ville have en reklamationsfrist, der er længere end den gennemsnitlige reklamationsfrist i EU/EØS.

En særskilt reklamationsfrist for varige forbrugsgoder som forventes at have en længere levetid vil tillige komplicere købeloven yderligere.

Formodningsperioden

SMVdanmark er opmærksom på, at varedirektivet er et totalharmoniseringsdirektiv, hvorefter formodningsperioden skal sættes op fra de nuværende seks måneder og til minimum et år. Dette medfører dog et problem for brugtbilsmarkedet, der er en vigtig del af den danske infrastruktur.

En forlængelse af perioden op til et år udgør en stor udfordring for det danske marked for billigere brugte biler i prisklassen kr. 30.000 til 70.000. Forlængelsen af formodningsreglen medfører, at sælgeren i praksis skal indregne omkostningerne for alt det, der ikke kan defineres som almindeligt slid, som ligger inden for det en køber kan forvente. For en bil til eksempelvis kr. 20.000 kan dette sagtens udgøre det samme som bilen kostede. Alternativt vil der i stigende omfang blive indhentet en brugtbilsattest, der gennemgår bilen. En sådan attest koster imidlertid ca. kr. 2.000.

Dette skal lægges oveni i de øvrige ændringer af købeloven eksempelvis de skærpede krav til opdateringer. Den øgede forbrugerbeskyttelse er således ikke uden omkostninger og kan skade mobiliteten i det danske samfund, hvis det medfører, at de billigere brugte biler ikke længere kan sælges i Danmark, men skal ophugges eller sendes til udlandet. Dette har tillige negative miljømæssige konsekvenser.

Denne skade vil blot blive endnu større, hvis man forlænger formodningsperioden mere end til et år, som foreslået af Forbrugerrådet Tænk.

SMVdanmark støtter derfor, at man ikke forlænger formodningsperioden mere end krævet. Dette vil også bringe Danmark på linje med de fleste andre lande i EU.

Kortere reklamationsfrist for brugte genstande

Selvom det ud fra et sælgerperspektiv kunne være attraktivt med en kortere reklamationsfrist for brugte genstande, støtter SMVdanmark udvalgets anbefaling, så der ikke indføres en kortere reklamationsfrist for brugte genstande.

SMVdanmark er enig i, at dette vil føre til en uhensigtsmæssig komplicering af købeloven og de afvejninger, der ville skulle foretages i den anledning. De nuværende regler fungerer hensigtsmæssigt og efterlader tilstrækkeligt rum til, at der kan tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende ved salg af brugte varer.

Med venlig hilsen

Jeppe Rosenmejer
Chefjurist

From: Line Brendstrup <lbr@teknik.dk>
Sent: 24-02-2021 13:39:35 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Cc: Carsten Essler Helmer <ceh@teknik.dk>
Subject: Sagsnummer 2021-709-0270

De registrerede beslagsmede i TEKNIQ Arbejdsgiverne bakker op om høringssvaret fra Landsudvalget for Heste og SEGES.

Med venlig hilsen
Line Brendstrup, Sekretær

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

lbr@teknik.dk | www.teknik.dk
Telefon: +45 4343 6000 | Direkte: +45 7742 4248
Paul Bergsøes Vej 6 | 2600 Glostrup | Billedskærervej 17 | 5230 Odense M

TEKNIQ Arbejdsgiverne - Industri & Installation repræsenterer 4.100 virksomheder inden for el, vvs og metal med i alt 55.000 medarbejdere og en samlet omsætning på omkring 60 mia. kr.

Forebyg Corona-smitte

Vask dine hænder tit
eller brug håndsprit

Host eller nys
i dit ærme

Begræns
fysisk kontakt

Bliv hjemme
ved sygdom

Skejby 23.02.2021

Høringssvar vedr. delbetænkning I (nr.1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold

I maj 2019 vedtog EU-parlamentet et nyt forbrugerdirektiv, som indeholder ændringer i rammerne for handel. En af ændringerne i den forbindelse er, at EU-forbrugerdirektivet ikke længere skal omfatte handel med levende dyr, og det er der gode grunde til.

Landsudvalget for Heste og SEGES Heste, der som paraplyorganisationer for den organiserede avl i Danmark, repræsenterer såvel købere som sælgere af heste, hilser ændringen i EU-direktivet velkommen, og vil gerne udtrykke ønske om at ændringen også gennemføres i den danske købelov. Organisationerne foreslår således købelovens § 4a tilføjet følgende:

stk. 3. Køb af levende dyr skal ikke anses som forbrugerkøb.

Baggrund for ovennævnte forslag er følgende:

Under drøftelserne i såvel EU-Ministerrådet som i EU-parlamentet er politikerne kommet til erkendelse af, at handel med levende dyr under de hidtidige lovmæssige rammer har givet anledning til store problemer for både købere og sælgere. Der har været et væld af ulykkelige sager, som overvejende har haft tabere, både når det gælder mennesker og dyr. Handel med levende dyr adskiller sig ganske enkelt så meget fra handel med materielle varer, at det ikke giver mening med de samme lovmæssige rammer.

Handel med levende dyr adskiller sig fra de fleste handelsobjekter netop ved, at det handlede er levende. Handelsobjektet kan således i sagens natur ændres i løbet af ganske kort tid. I forbindelse med forandringer i miljø, træning eller håndtering opleves ofte, at dyr ændrer såvel fysisk forfatning som adfærd indenfor en meget kort tidsperiode. Dette taler for indførelse af aftalefrihed, i forhold til, hvor længe en sælger skal holdes ansvarlig for et levende dyr, der skifter ejer, miljø og håndtering.

Det tidligere forbrugerdirektiv introducerede en formodnings-regel med omvendt bevisbyrde i den danske købelov. Det har betydet, at der i en 6 måneders periode stilles ufravigeligt krav til sælger om at dokumentere, at en påstået fejl eller mangel ikke har været til stede på handletidspunktet, hvis det kommer til en tvist. Dette har for alvor udfordret balancen mellem køber og sælger. Det pålægges nemlig herved sælger at redegøre for forhold, som sælger måske ingen mulighed har for at undersøge oprindelsen af, efter at et levende dyr er introduceret i nye omgivelser hos køber. Det er altså en situation, der ligger meget langt fra handel med uorganisk materiale f.eks. TV og hårde hvidevarer.

I "Delbetænkning I" anerkendes at handel med levende dyr ikke er egnet til at reguleres i forhold til ovennævnte formodningsregel. Hvor der i betænkningen generelt foreslås en udvidelse af formodningsreglen til 1 år, så foreslås kun den halve periode, nemlig 6 måneder for handel med levende dyr, sådan som vi allerede har det i dag. Denne tilgang er stadig ikke hensigtsmæssig. Der bør slet og ret ikke bringes en formodningsregel i anvendelse ved handel med levende dyr, da en sådan omvendt bevisbyrde altid vil skævvride en lige og retfærdig retstilstand.

Et andet område hvor det tidligere forbrugerdirektiv har vist sig at ramme udenfor skiven relaterer sig til selve formålet med direktivet. Grundlæggende er formålet med forbruger-direktivet nemlig, at forbrugeren beskyttes mod større og økonomisk stærkere aktører i forbindelse med handler. Det giver bestemt mening, når handelsaftaler indgås på f.eks. detailmarkedet, hvor det ofte er større multinationale virksomheder, der agerer som producenter og salgsled. Det giver dog ingen mening, når der handles med levende dyr, da disse handler langt overvejende indgås mellem økonomisk ligeværdige parter med samme mulighed for indsigt i handelsobjektet. En række fakta støtter dette synspunkt:

- Det er normal praksis ved handler med heste, at en autoriseret dyrlæge udfærdiger en handelsundersøgelse på vegne af køber. Handelsundersøgelserne er standardiserede og foretages ofte med både klinisk undersøgelse og røntgenundersøgelse. Man kan sige, at dyrlægen udfærdiger en slags tilstandsrapport på hesten. Herved sikres indsigt på samme niveau for de handlende parter.
- Langt størstedelen af hestehandler reguleres af branchens standardiserede handelskontrakter. I disse kontrakter føres såvel køber som sælger gennem tjeklister, der sikrer, at alle væsentlige forhold ved handlerne er drøftet og afklarede. De standardiserede forløb afstemmer tillige forventninger hos såvel køber som sælger, således at misforståelser minimeres.
- Sælgere af heste er typisk små enkeltmandsvirksomheder med deltidsbeskæftigelse på hesteområdet. Når hestene sælges fra stutierier, så sælges 94,2% af hestene fra stutierier, med kun 1-3 føl årligt.

Konflikter i hestehandler er ikke kun et problem for de handlende parter. Det er også et problem for dyrevelfærden. En konfliktløsning ved domstolene tager typisk flere år, og under retsbehandlingen er det typisk, at heste ikke længere holdes i aktivitet. Heste skal ikke udsættes for inaktivitet ret længe, før der opleves markante negative ændringer i såvel adfærd som den fysiske tilstand, hvilket naturligvis er alvorligt for hestens velfærd.

En anden konsekvens af den nuværende lovgivning rammer heste af lav værdi f.eks. med mindre optimalt eksteriør eller usikker holdbarhed. For disse heste opleves en tendens til at prioritere aflivning fremfor at sælge til lav salgspris, idet salget indebærer en risiko for en handelssag på et senere tidspunkt. Mange af disse heste kan sagtens få et godt liv, men får aldrig chancen for det.

EU-forbrugerbeskyttelsesreglerne har vist sig at være uhensigtsmæssige til regulering af handel med levende dyr. Det har praksis tydeligt vist, og det er også baggrunden for, at EU-direktivet ikke længere skal omfatte handler med levende dyr.

Landsudvalget for Heste og SEGES Heste skal på den baggrund anmode om, at handel med levende dyr ikke længere anses som forbrugerkøb i dansk lovgivning. Der ønskes aftalefrihed og dermed balancering af forholdet mellem købere og sælgere, i tråd med de nuværende rammer i EU forbrugerdirektivet efter tilretningen i maj 2019.

Med venlig hilsen

Landsudvalget for Heste
Jan Pedersen, næstformand
Tlf. 2094 9078

Landbrug & Fødevarer - SEGES, Heste
Jørgen Kold, chefkonsulent
Tlf. 2683 9069

VedvarendeEnergis kommentar til delbetænkning I (nr. 1576/2021) om gennemførelse af varedirektivet

Miljøorganisationen VedvarendeEnergi er en folkelig medlemsorganisation, som arbejder for en bæredygtig udvikling med lavt energi- og ressourceforbrug. Et lavt energi-og ressourceforbrug omfatter at produkter har lang levetid, da det er med til at minimere energi-og ressourceforbrug til produktion af nye produkter. Derfor støtter vi at Danmark udnytter muligheden i EU Varedirektivet for at forlænge reklamationsfristen fra i dag to år til seks år for varige forbrugsgoder, som det er gældende i Norge. Samtidig støtter vi at formodningsperioden forlænges fra seks måneder til et år for relevante produkter, så sælger har bevisbyrden for at en vare ikke havde fejl ved leveringen i op til et år.

Det er vores vurdering at for mange produkter, som burde holde mere end seks år, går i stykker ikke så lang tid efter reklamationsfristen på to år er udløbet. Det gælder også større produkter som computerudstyr og hårde hvidevarer. Det giver anledning til at relativt nye produkter kasseres og der skal bruges energi og ressourcer til at producere nye. Det problem kan reduceres ved længere reklamationsfrist suppleret med formodningsperiode.

Såfremt der er spørgsmål til høringssvaret, kontakt politisk koordinator Gunnar Boye Olesen, mobil 24269933.

Klosterport 4 F, 1. sal
DK - 8000 Aarhus C
Tel: +45 86 76 04 44
www.ve.dk

24. februar 2021
R Gunnar Boye Olesen
E gbo@ve.dk
Tek.: +45 86760444
mob: +45-24269933

From: Pernille Haagen <pernille.haagen@wwf.dk>
Sent: 24-02-2021 09:27:19 (UTC +01)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Anne Cathrine Toftemann Bæk <act@jm.dk>
Subject: SV: Sags. nr. 2021-709-0270

Kære Anne Cathrine Toftemann

WWF Verdensnaturfonden støtter Forbrugerrådet Tænks/Martha Nør Kjeldsens mindretalsudtalelse om reklameretslængde afsnit 3.16.18 i Delbetænkning I om gennemførelse af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold.

Med venlig hilsen / Best Regards

Pernille Haagen
Advisor, Circular Economy and Materials
Tlf.: +45 22 68 81 07

WWF Verdensnaturfonden
Svanevej 12
DK - 2400 København NV
wwf.dk | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [Twitter](#)

Consider the environment before printing this mail.